

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	19.12.2012
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	23.12.2013
Avaldamismärge:	RT I, 18.12.2012, 10

Audiitortegevuse seadus¹

Vastu võetud 27.01.2010

[RT I 2010, 9, 41](#)

jõustumine 08.03.2010, osaliselt jõustumise aeg vastavalt §-le 207

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
22.04.2010	RT I 2010, 22, 108	01.01.2011 jõustub päeval, mis on kindlaks määratud Euroopa Liidu Nõukogu otsuses Eesti Vabariigi suhtes kehtestatud erandi kehtetuks tunnistamise kohta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõikes 2 sätestatud alusel, Euroopa Liidu Nõukogu 13.07.2010. a otsus Nr 2010/416/EL (ELT L 196, 28.07.2010, lk 24–26).
16.09.2010	RT I 2010, 72, 543	01.01.2011
28.10.2010	RT I, 12.11.2010, 1	15.11.2010
09.12.2010	RT I, 17.12.2010, 20	01.01.2011, kehtides majandusaasta aruannete aruandeperioodide kohta, mis algasid 2010. aasta 1. jaanuaril või hiljem.
15.09.2011	RT I, 22.09.2011, 3	02.10.2011
05.12.2012	RT I, 18.12.2012, 3	19.12.2012

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

Käesoleva seadusega sätestatakse:

- 1) majandusarvestusala (edaspidi *arvestusala*) audiitortegevuse õiguslikud alused;
- 2) vandeaudiitorile ja vandeaudiitorite ühingule esitatavad nõuded;
- 3) vandeaudiitori ja vandeaudiitorite ühingu tegevuse õiguslikud alused ja vastutus;
- 4) atesteeritud siseaudiitorile ja avaliku sektori siseaudiitorile (edaspidi *siseaudiitorid*) esitatavad nõuded;
- 5) siseaudiitorite tegevuse õiguslikud alused avaliku sektori ja avaliku huvi üksustes;
- 6) auditi ja ülevaatuse kohustus, auditikomitee tegevuse alused ning siseaudiitorite õigus kutsetegevuseks;
- 7) Audiitorkogu õiguslik seisund, pädevus ja vastutus, samuti tegevuse ja töökorralduse ning rahastamise alused;
- 8) siseaudiitorite, vandeaudiitorite, vandeaudiitorite ühingute ja Audiitorkogu üle järelevalve teostamise alused;
- 9) audiitortegevuse registri (edaspidi *register*) tegevuse alused.

§ 2. Seaduse kohaldamine

(1) Teistes seadustes kasutatud arvestusalaga seotud mõistet «audiitor» käsitatakse käesoleva seaduse tähenduses audiitorettevõtjana.

(2) Teistes seadustes käesoleva seaduse tähenduses vandeaudiitori kohta sätestatud kohaldatakse ka audiitorettevõtjale, kui teistest seadustest ei tulene teisiti.

(3) Käesolevas seaduses ette nähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

§ 3. Vandeaudiitor

Vandeaudiitor on isik, kes on sooritanud arvestusala eksperdi kutseeksami (edaspidi *kutseeksam*) raamatupidamise ja vandeaudiitori eriosa, kellele rahandusministri otsusega on antud vandeaudiitori kutse ning kes on andnud vande.

§ 4. Avaliku sektori vandeaudiitor

Avaliku sektori vandeaudiitor on vandeaudiitor, kes on sooritanud kutseeksami avaliku õiguse eriosa ning kellele rahandusministri otsusega on antud avaliku sektori vandeaudiitori kutsetase.

§ 5. Atesteeritud siseaudiitor

Atesteeritud siseaudiitor on isik, kes on sooritanud kutseeksami siseaudiitori eriosa siseaudiitori atesteerimise alamosa ning kellele rahandusministri otsusega on antud siseaudiitori kutse.

§ 6. Avaliku sektori siseaudiitor

(1) Avaliku sektori siseaudiitor on isik, kellele rahandusministri otsusega on antud avaliku sektori üksuse siseaudiitori või avaliku sektori ühingu siseaudiitori kutsetase.

(2) Avaliku sektori üksuse siseaudiitor on isik, kes on sooritanud käesoleva seaduse § 34 lõike 1 punktis 2 nimetatud alamosa ja kutseeksami avaliku õiguse eriosa ning kellele rahandusministri otsusega on antud avaliku sektori üksuse siseaudiitori kutsetase.

(3) Avaliku sektori ühingu siseaudiitor on isik, kes on sooritanud käesoleva seaduse § 34 lõike 1 punktis 1 nimetatud alamosa ning kellele rahandusministri otsusega on antud avaliku sektori ühingu siseaudiitori kutsetase.

§ 7. Audiitorettevõtja

(1) Vandeaudiitor, välja arvatud käesoleva seaduse § 81 lõikes 3 nimetatud isik, osutab vandeaudiitori kutseteenust audiitorettevõtja kaudu. Vandeaudiitori poolt vandeaudiitori kutseteenuse osutamine on audiitorettevõtja ettevõtlus.

(2) Audiitorettevõtja on vandeaudiitorite ühing või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsev vandeaudiitor.

(3) Vandeaudiitorite ühing (edaspidi *audiitorühing*) on äriühing, mille üheks tegevusalaks on vandeaudiitori kutseteenuse osutamine. Oma nimel vandeaudiitori kutseteenuse osutamine on audiitorühingu peamine ja püsiv tegevus.

(4) Eestis võib vandeaudiitori kutseteenuse all vandeaudiitori kutseteenust osutada üksnes audiitorettevõtja, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.

§ 8. Vandeaudiitorite võrgustik

Vandeaudiitorite võrgustik on struktuur, millesse kuuluvate vandeaudiitorite või audiitorühingute eesmärk on koostöö ja kasumi või kulude jagamine või millesse kuulujatel on ühised omanikud, kontroll- või juhtorganid, ühine kvaliteedikontroll, äristrateegia, kaubamärk või ühised kutsealased ressursid.

§ 9. Ärinimi ja nime kaitse

(1) Sõna «vandeaudiitor» või selle tuletisi ja võõrkeelseid vasteid võib oma tegevuses või ärinimes kasutada üksnes vandeaudiitor või audiitorettevõtja, arvestades äriseadustikus ärinime kohta sätestatud.

(2) Sõna «audiitorühing» või selle tuletisi ja võõrkeelseid vasteid võib oma majandustegevuses või ärinimes kasutada üksnes audiitorühing, arvestades äriseadustikus ärinime kohta sätestatud.

(3) Sõna «audiitorettevõtja» või selle tuletisi ja võõrkeelseid vasteid võib oma tegevuses või ärinimes kasutada üksnes audiitorettevõtja, arvestades äriseadustikus ärinime kohta sätestatud.

(4) Füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsev vandeaudiitor ei või sama ärinime all tegutseda tegevusalal, mis pole vandeaudiitori kutseteenuse osutamine või muu äritegevus käesoleva seaduse § 58 lõike 3 punktis 5 sätestatud mõistes.

§ 10. Pädev asutus

(1) Käesoleva seaduse tähenduses on pädev asutus Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi (edaspidi *lepinguriik*) või kolmanda riigi organ, mille ülesanne on vandeaudiitorite või audiitorühingute tegevuse reguleerimine või järelevalve.

(2) Käesoleva seaduse tähenduses on kolmas riik iga riik, mis ei ole lepinguriik.

(3) Audiitorkogu organitest on pädevaks asutuseks järelevalvenõukogu.

§ 11. Kolmanda riigi vandeaudiitor

Käesoleva seaduse tähenduses on kolmanda riigi vandeaudiitor füüsiline isik või mis tahes õigusliku vormiga juriidiline isik või üksus, kes on avaldanud oma nimel vandeaudiitori aruandes käesoleva seaduse §-s 54 sätestatud mõistes kolmandas riigis registreeritud äriühingu raamatupidamise aastaaruande kohta arvamuse või ülevaatuse kokkuvõtte.

§ 12. Avaliku sektori üksus ja ühing

(1) Käesoleva seaduse tähenduses on avaliku sektori üksus Eesti Vabariik avalik-õigusliku juriidilise isikuna (edaspidi *riik*), riigiraamatupidamiskohustuslane raamatupidamise seaduse tähenduses, riigi tulundusasutus, kohaliku omavalitsuse üksus, avalik-õiguslik juriidiline isik ning riigi või kohaliku omavalitsuse üksuse või avalik-õigusliku juriidilise isiku enamusosalusega või valitseva mõju all olev äriühing, sihtasutus, mittetulundusühing või konsolideerimisgrupp, mille konsolideeriv üksus raamatupidamise seaduse tähenduses on käesolevas lõikes nimetatud avaliku sektori üksus.

(2) Käesoleva seaduse tähenduses on avaliku sektori ühing avaliku sektori üksuse enamusosalusega või valitseva mõju all olev äriühing, sihtasutus, mittetulundusühing või konsolideerimisgrupp.

§ 13. Avaliku huvi üksus

(1) Käesoleva seaduse tähenduses on avaliku huvi üksus:

- 1) äriühing, mille väärtpaberitega on lubatud kaubelda reguleeritud väärtpaberiturul väärtpaberituru seaduse tähenduses;
- 2) äriühing, mis on krediitiasutus krediitiasutuste seaduse tähenduses;
- 3) äriühing, mis on kindlustusandja kindlustustegevuse seaduse tähenduses;
- 4) kohaliku omavalitsuse üksus, mille haldusterritooriumil bilansipäeva seisuga elab üle 10 000 inimese või mille raamatupidamise või konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruandes bilansipäeva seisuga toodud varad kokku on üle 20 000 000 euro;
- 5) ministerium riigiraamatupidamiskohustuslasena raamatupidamise seaduse tähenduses.

(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatutele on avaliku huvi üksus juriidiline isik, välja arvatud riik, mille raamatupidamise või konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruandes toodud aruandeaasta näitajatest vähemalt kaks ületab alljärgnevaid tingimusi:

- 1) müügitulu või tulu 66 000 000 eurot;
- 2) varad bilansipäeva seisuga kokku 33 000 000 eurot;
- 3) keskmine töötajate arv 1000 inimest.

(3) Lisaks käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatutele on avaliku huvi üksus käesoleva seaduse §-s 12 sätestatud avaliku sektori üksuse enamusosalusega või valitseva mõju all olev äriühing, sihtasutus või mittetulundusühing või muu isik, mille raamatupidamise või konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruandes toodud aruandeaasta näitajatest vähemalt kolm ületab alljärgnevaid tingimusi:

- 1) müügitulu või tulu 14 000 000 eurot;
- 2) varad bilansipäeva seisuga kokku 7 000 000 eurot;
- 3) keskmine töötajate arv 200 inimest;
- 4) nõukogu liikmete arv 8 inimest.

2. peatükk KUTSEEKSAM, KUTSE JA KUTSETASE

1. jagu

Kutseksam

§ 14. Kutseksami korraldus

- (1) Kutseksamit korraldatakse ja sooritatakse vastavalt käesolevale seadusele ja kutseksami korrale, kasutades võimaluse korral registri infosüsteemi.
- (2) Kutseksamit korraldab Rahandusministeerium ja võtab vastu kutseksami eksamikomisjon (edaspidi *eksamikomisjon*), kui kutseksami korras ei ole sätestatud teisiti.
- (3) Kutseksami korra [kehtestab rahandusminister määrusega](#).
- (4) Kutseksami programmi alusel koostatud kutseksami küsimustest võib kutseksamil kasutamiseks valida küsimusi õigusakti redaktsiooni kohta, mis on avaldatud vähemalt kaks kuud enne kutseksami toimumise päeva.
- (5) Kutseksamil eksamineeritavale esitatavad küsimused valitakse kutseksami programmi alusel koostatud kutseksami küsimuste hulgast juhuslikult.
- (6) Kutseksam korraldatakse vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui kord aastas. Kutseksami toimumise aja ja koha ning dokumentide esitamise tähtaja määrab audiitortegevuse järelevalve nõukogu (edaspidi *järelevalvenõukogu*).
- (7) Kutseksam korraldatakse eesti keeles ning kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis. Eksamineeritava isiksuseomaduste sobivuse hindamiseks võib korraldada vestluse ja arvestada suuliselt antavaid selgitusi.
- (8) Selleks et tagada hindamise objektiivsus, kasutatakse eksamineeritava isikuandmeid kutseksamil kodeeritud, välja arvatud isiksuseomaduste sobivuse hindamiseks korraldataval vestlusel.
- (9) Kutseksami korraldamisel registri infosüsteemi sisestatud või selle vahendusel esitatud või edastatud andmed ei ole avalikud.

§ 15. Eksamikomisjon

- (1) Eksamikomisjon moodustatakse vähemalt viieliikmelisena.
- (2) Eksamikomisjoni liikmed ja esimehe nimetab ning kutsub tagasi järelevalvenõukogu.
- (3) Eksamikomisjoni liikme volituste tähtaeg on kolm aastat eksamikomisjoni liikmeks nimetamisest arvates.
- (4) Eksamikomisjoni töökord sätestatakse kutseksami korras.
- (5) Eksamikomisjoni esimees korraldab eksamikomisjoni tegevust ja selle asjaajamist.

§ 16. Kutseksamitasu

- (1) Kutseksamitasu on kutseksami korraldamise ja vastuvõtmise eest eksamineeritavalt võetav tasu.
- (2) Kutseksamitasu maksimaalne suurus on:
 - 1) raamatupidamise eriosa korraldamise ja vastuvõtmise eest 150 eurot;
 - 2) vandeaudiitori eriosa korraldamise ja vastuvõtmise eest 250 eurot;
 - 3) tunnustamise sobivustesti korraldamise ja vastuvõtmise eest 650 eurot;
 - 4) avaliku õiguse eriosa korraldamise ja vastuvõtmise eest 150 eurot;
 - 5) siseaudiitori kutsetegevuse standardite alamosa korraldamise ja vastuvõtmise eest 150 eurot;
 - 6) avaliku sektori siseaudiitori alamosa korraldamise ja vastuvõtmise eest 300 eurot;
 - 7) siseaudiitori atesteerimise alamosa korraldamise ja vastuvõtmise eest 550 eurot.
- (3) Kutseksamitasu kasutatakse kutseksami korraldamise ja vastuvõtmise kulude katmiseks.
- (4) Kutseksami korras sätestatakse käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud kutseksamitasude suuruse määramise alused.
- (5) Kutseksami korras võib sätestada käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 7 nimetatud tasu osade kaupa maksmise tingimused.

§ 17. Teadmiste, oskuste ja isiksuseomaduste kontrollimine

- (1) Eksamikomisjon kontrollib ja hindab koos isiksuseomadustega kutseksamil ka eksamineeritava kutsetegevuse alustamiseks või jätkamiseks vajalikku ettevalmistuse taset, teadmisi, oskusi ja vilumusi.
- (2) Järelevalvenõukogu võib eksamineeritavat kutseksamile mitte lubada, kui eespool nimetatud isik:

- 1) ei vasta käesoleva seaduse § 20 lõike 1 punktides 1 ja 3 ning lõikes 2 sätestatud nõuetele;
- 2) ei täida käesoleva seaduse § 23 lõikes 5 sätestatud kohustust;
- 3) ei ole hea mainega või usaldusväärne.

§ 18. Kutseeksami sooritamine

(1) Eksamineeritava kutseeksami jao või alamosa sooritamisel antud vastuseid hinnatakse pallides ühest sajani. Eraldi hinnatakse eksamineeritava isiksuseomaduste sobivust kutsetegevuseks.

(2) Eksamineeritava vastuste hindamise tulemuseks on kutseeksami jao või alamosa sooritamist hindavate eksamikomisjoni liikmete antud pallide aritmeetiline keskmine, mis ümardatakse täisarvuks. Kutseeksami jao või alamosa tulemus alla 60 palli on mitterahuldav.

(3) Isiksuseomadusi hinnatakse sobivaks või mittersobivaks. Mittersobivaks hinnatud isiksuseomaduste otsust peab põhjendama.

(4) Eksamineeritava vastuste hindamise tulemused ja isiksuseomaduste hinnangu kannab eksamikomisjon eksamiprotokollis.

(5) Kutseeksam loetakse sooritatuks, kui kõik kutseeksami jaod või alamosad, mida eksamineeritav on kohustatud sooritama, on sooritatud.

(6) Kutseeksami jagu või alamosa jääb sooritamata, kui tulemus on mitterahuldav või kui eksamineeritava isiksuseomadusi ei peeta sobivaks.

(7) Kutseeksami sooritatuse otsustab kutseeksami tulemuste põhjal järelevalvenõukogu.

(8) Pärast kutseeksami sooritatuse otsustamist teavitab järelevalvenõukogu viivitamata eksamineeritavaid kutseeksami tulemustest.

§ 19. Kutseeksami jaod ja alamosad

(1) Kutseeksami jaod on:

- 1) raamatupidamise eriosa;
- 2) vandeaudiitori eriosa;
- 3) avaliku õiguse eriosa;
- 4) siseaudiitori eriosa;
- 5) tunnustamise sobivustest.

(2) Kutseeksami jao võib jaotada alamosadeks. Lisaks käesolevas seaduses sätestatule võib järelevalvenõukogu oma otsusega moodustada alamosasid ja neid rühmitada.

(3) Vandeaudiitori või siseaudiitori eriosa üheks alamosaks võib olla järelevalvenõukogu määratud teemal essee kirjutamine. Essee alusel hinnatakse eksamineeritava isiksuseomaduste sobivust vandeaudiitori või siseaudiitori kutsetegevuseks.

§ 20. Eksamineeritava kohustused seoses kutseeksamiga

(1) Eksamineeritav peab:

- 1) omama vähemalt bakalaureusekraadi või rakenduskõrghariduse diplomit või nendega samaväärset haridusalast kvalifikatsiooni enne kutseeksami tegemiseks avalduse esitamist;
- 2) sooritama kutseeksami jaod või alamosad, mis on sätestatud käesolevas seaduses või järelevalvenõukogu otsusega;
- 3) tasuma kutseeksamitasu enne kutseeksami tegemiseks avalduse esitamist.

(2) Eksamineeritav peab olema enne kutseeksami tegemiseks avalduse esitamist praktiseerinud käesoleva paragrahvi lõike 7 alusel kehtestatud korras:

- 1) vandeaudiitori juhendamisel vähemalt kolm aastat, kui ta taotleb vandeaudiitori kutset;
- 2) tunnustatud siseaudiitori juhendamisel vähemalt kaks aastat, kui ta taotleb siseaudiitori kutset või kutsetaset.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 sätestatud nõue loetakse täidetuks isiku puhul, kes taotleb vandeaudiitori kutset ja tõendab käesoleva paragrahvi lõike 7 alusel kehtestatud korras, et ta on vähemalt seitse aastat tegutsenud kutsealal, mis on võimaldanud tal omandada küllaldased teadmised rahanduse, õiguse ja arvestuse valdkonnas.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 ja lõike 2 punktis 1 sätestatud nõuded loetakse täidetuks isiku puhul, kes taotleb vandeaudiitori kutset ja tõendab käesoleva paragrahvi lõike 7 alusel kehtestatud korras, et ta on

vähemalt 15 aastat tegutsenud kutsealal, mis on võimaldanud tal omandada küllaldased teadmised rahanduse, õiguse ja arvestuse valdkonnas.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 ja lõike 2 punktis 2 sätestatud nõue loetakse täidetuks isiku puhul, kes taotleb siseaudiitori kutset või kutsetaset ja tõendab käesoleva paragrahvi lõike 7 alusel kehtestatud korras, et ta on vähemalt viis aastat tegutsenud kutsealal, mis on võimaldanud tal omandada küllaldased teadmised rahanduse, õiguse ja sisekontrolli valdkonnas.

(6) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 1 sätestatud nõue loetakse täidetuks avaliku sektori üksuses töötava isiku puhul, kes taotleb vandeaudiitori kutset ja tõendab, et ta on vähemalt kolm aastat töötanud Riigikontrollis vandeaudiitori juhendamisel ametikohal, mis on võimaldanud tal omandada küllaldased teadmised rahanduse, õiguse ja arvestuse valdkonnas.

(7) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2–5 nimetatud korrad [kehtestab rahandusminister määrusega](#).

(8) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 sätestatud kutseksamitasu tasumise kohustuse võib eksamineeritava asemel täita avaliku sektori üksus, kus vandeaudiitori kutset, avaliku sektori vandeaudiitori kutsetaset, siseaudiitori kutset või kutsetaset esmakordselt taotleb eksamineeritav töötab, või audiitorettevõtja.

§ 21. Kutseksami programm

(1) Kutseksami programmis esitatakse kutseksamiga hõlmatavate valdkondade ja teemade seotus kutseksami jagudega ning valdkondade ja teemade üksikasjalik liigendus.

(2) Kutseksami programmi [kehtestab rahandusminister määrusega](#).

(3) Kutseksami programmi koostab ja esitab Rahandusministeeriumile:

- 1) käesoleva seaduse § 19 lõike 1 punktide 1, 2 ja 5 kohta Audiitorkogu;
- 2) käesoleva seaduse § 19 lõike 1 punkti 3 kohta Riigikontroll.

(4) Kutseksami korras sätestatakse, kas kutseksami programmi alusel korraldab kutseksami küsimuste ja näidisvastuste koostamist ja avalikkusele kättesaadavaks tegemist Audiitorkogu või muu isik. Avalikkusele tehakse kättesaadavaks kutseksami küsimused ja näidisvastused pooltele küsimustest.

(5) Käesoleva seaduse § 121 lõikes 6 sätestatud siseaudiitorite kutsekomisjon teeb vajaduse korral ettepanekuid kutseksami programmi või selle alusel nende kutseksami küsimuste või näidisvastuste koostamise kohta, mis on seotud käesoleva seaduse § 19 lõike 1 punktiga 4.

(6) Kutseksami programmi või selle alusel küsimuste või näidisvastuste koostamisel, avalikkusele kättesaadavaks tegemisel või kehtestamisel võib arvestada rahvusvaheliselt tunnustatud vande- või siseaudiitorite organisatsioonide soovitusi ja nõudeid.

§ 22. Kutseksami programmiga hõlmatavad valdkonnad ja teemad

(1) Kutseksami programm hõlmab vandeaudiitori ja siseaudiitori kutsetegevuse ulatuses vähemalt järgmised valdkonnad:

- 1) arvestus, sealhulgas raamatupidamine ja audiitoritegevus;
- 2) ettevõtte rahandus;
- 3) õigus;
- 4) juhtimine;
- 5) infotehnoloogia;
- 6) matemaatika ja statistika.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud valdkonnad liigendatakse vähemalt järgmisteks teemadeks, hõlmates nii teoreetilisi kui ka praktilisi aspekte:

- 1) finantsarvestus;
- 2) rahvusvahelised finantsaruandluse standardid ja nende tõlgendused;
- 3) Eesti hea raamatupidamistava ja selle tõlgendused;
- 4) kulu-, juhtimis- ja maksuarvestus;
- 5) vande- ja siseaudiitori ning audiitorühingu tegevuse alused;
- 6) käesoleva seaduse §-des 46 ja 70 sätestatud kutsetegevuse standardid ja tõlgendused;
- 7) riskijuhtimine, sisekontroll ja siseaudiitori kutsetegevus;
- 8) ühinguõigus, sealhulgas hea ühingujuhtimise tava;
- 9) majandushaldusõigus;
- 10) kaubandusõigus;
- 11) võlaõigus;
- 12) tööõigus;
- 13) pankrotiõigus;
- 14) maksuõigus;
- 15) riigiõigus;
- 16) haldusmenetlus;
- 17) mikro- ja makroökonomika;

18) äri- ja avaliku sektori juhtimine.

§ 23. Kutseeksami tegemiseks esitatavad dokumendid

(1) Kutseeksami tegemiseks esitab eksamineeritav registri infosüsteemi vahendusel Rahandusministeeriumile:

- 1) avalduse kutseeksami tegemiseks, näidates eri- ja alamosa, kui see on asjakohane;
- 2) elulookirjelduse, sealhulgas kontaktandmed;
- 3) käesoleva seaduse § 20 lõike 1 punktis 3 nõutud kutseeksamitasu tasumist tõendava dokumendi koopia.

(2) Eksamineeritav kinnitab käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 1 alusel esitatavas avalduses muu hulgas:

- 1) kõigi esitatud ja esitatavate andmete õigsust;
- 2) oma head mainet ja usaldusväarsust.

(3) Täiendavale kutseeksamile suunatud eksamineeritav esitab registri infosüsteemi vahendusel kutseeksami tegemiseks käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2 ja 3 sätestatud dokumendid või nende koopiad.

(4) Eksamineeritava esitatud andmetes või dokumentides kutseeksami perioodi kestel toimunud muudatustest teatab eksamineeritav viivitamata pärast muudatuste tegemist või nendest teadasaamist ja esitab uued andmed, dokumendid või nende koopiad.

(5) Kui eksamineeritav on esitanud valeandmeid või ei ole esitanud kõiki käesolevas seaduses kutseeksami tegemiseks nõutud andmeid, dokumente või nende koopiaid või need ei ole täielikud või nõuetekohaselt vormistatud, on kutseeksami korraldajal õigus nõuda eksamineeritavalt puuduste kõrvaldamist. Eksamineeritav on kohustatud puudused kõrvaldama kutseeksami korras sätestatud organi või isiku poolt ettenähtud tähtaja jooksul.

2. jagu

Vandeaudiitori kutse andmine, äravõtmine ja vastastikune tunnustamine ning avaliku sektori vandeaudiitori erinevused

§ 24. Vandeaudiitori kutse taotleja ja vandeaudiitori kohustused seoses kutseeksamiga

(1) Vandeaudiitori kutse taotleja ja täiendavale kutseeksamile suunatud vandeaudiitor peavad sooritama käesoleva seaduse § 19 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud kutseeksami jaod.

(2) Audiitorkogu juhatuse otsusega suunatakse vandeaudiitor täiendavale kutseeksamile, kui vandeaudiitori tegevuse või tegevusetuse tõttu tekib Audiitorkogu juhatusel põhjendatud kahtlus, et vandeaudiitori teadmised või oskused võivad olla ebapiisavad või mittesobivad ulatuses, mis seaks ohtu vandeaudiitori kutsetegevuse kvaliteedi. Audiitorkogu juhatuse otsusega määratakse vandeaudiitorile tähtaeg täiendava kutseeksami sooritamiseks.

(3) Kui isik taotleb füüsilisest isikust kolmanda riigi vandeaudiitori või lepinguriigi vandeaudiitori kutse samaväärseks tunnustamist käesoleva seaduse §-s 3 sätestatuga, peab ta sooritama käesoleva seaduse § 19 lõike 1 punktis 5 nimetatud tunnustamise sobivustesti Eestis kehtivate vandeaudiitori tööks vajalike õigusaktide tundmise kohta vastavalt käesolevale seadusele.

§ 25. Avaliku sektori vandeaudiitori kohustused seoses kutseeksamiga

Avaliku sektori vandeaudiitori kutsetaseme taotleja ja täiendavale kutseeksamile suunatud avaliku sektori vandeaudiitor peavad sooritama käesoleva seaduse § 19 lõike 1 punktides 1–3 nimetatud kutseeksami jaod.

§ 26. Kutseeksami raamatupidamise ja vandeaudiitori eriosa

(1) Kutseeksami raamatupidamise eriosa alamosad on muu hulgas:

- 1) Rahvusvahelise Raamatupidamise Standardite Nõukogu kinnitatud rahvusvaheliste finantsaruandluse standardite ja nende tõlgenduste alamosa;
- 2) Eesti hea raamatupidamistava ja selle tõlgenduste alamosa.

(2) Kutseeksami vandeaudiitori eriosa üks alamosa on käesoleva seaduse § 46 lõikes 1 sätestatud vandeaudiitori kutsetegevuse standardite alamosa.

§ 27. Kutseeksami vandeaudiitori eriosa ja tunnustamise sobivustesti tegemiseks esitatavad dokumendid

(1) Lisaks käesoleva seaduse § 23 lõikes 1 sätestatule esitab eksamineeritav kutseeksami vandeaudiitori eriosa tegemiseks registri infosüsteemi vahendusel Rahandusministeeriumile:

1) haridust tõendava dokumendi koopia, mis kinnitab käesoleva seaduse § 20 lõike 1 punktis 1 sätestatud nõude täitmist;

2) käesoleva seaduse § 20 lõike 7 alusel kehtestatud korras sätestatud dokumendi koopia, mis kinnitab käesoleva seaduse § 20 lõike 2 punktis 1 sätestatud nõude täitmist;

3) tõendi koopia käesoleva lõike punktides 1 ja 2 sätestatud dokumendi koopia asemel, kui soovitakse kasutada käesoleva seaduse § 20 lõigetes 3, 4 ja 6 sätestatud võimalust.

(2) Lisaks käesoleva seaduse § 23 lõikes 1 sätestatule esitab eksamineeritav, kes on teise lepinguriigi vandeaudiitor, Rahandusministeeriumile kutseeksami tunnustamise sobivustesti tegemiseks registri infosüsteemi vahendusel käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumentide koopiade asemel käesoleva seaduse tähenduses vandeaudiitoriks olemist kinnitava, päritolumaa pädeva asutuse audiitortegevuse registri väljavõtte koopia, mis peab sisaldama vähemalt vastava registri andmeid ja vandeaudiitori registrinumbrist.

(3) Lisaks käesoleva seaduse § 23 lõikes 1 sätestatule esitab eksamineeritav füüsilisest isikust kolmanda riigi vandeaudiitor kutseeksami tunnustamise sobivustesti tegemiseks registri infosüsteemi vahendusel Rahandusministeeriumile:

1) käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumentide koopiade asemel käesoleva seaduse tähenduses vandeaudiitoriks olemist kinnitava, päritolumaa pädeva asutuse audiitortegevuse registri väljavõtte koopia, mis peab sisaldama vähemalt vastava registri andmeid ja vandeaudiitori registrinumbrist;

2) päritolumaa pädeva asutuse kinnitatud tõendi koopia, et tunnustamist taotlev isik vastab käesolevas seaduses vandeaudiitori kohta sätestatuga samaväärsetele nõuetele;

3) tõendi koopia, et tunnustamist taotlev isik on päritolumaal allutatud pädeva asutuse järelevalvele, mis on tunnustatud samaväärseks Euroopa Liidus kehtiva regulatsiooniga.

§ 28. Vandeaudiitori kutse andmine

(1) Kutseeksami sooritanud vandeaudiitori kutse taotlejale antakse vandeaudiitori kutse Audiitorkogu ettepanekul rahandusministri otsusega. Kutset kinnitav märke kantakse registrisse vande andmise järel rahandusministri otsuse alusel.

(2) Rahandusministeerium teatab kutse andmisest või sellest keeldumisest vandeaudiitori kutse taotlejale viie tööpäeva jooksul rahandusministri otsuse tegemisest arvates.

§ 29. Avaliku sektori vandeaudiitori kutsetaseme andmine

(1) Kutseeksami sooritanud avaliku sektori vandeaudiitori kutsetaseme taotlejale antakse avaliku sektori vandeaudiitori kutsetase Audiitorkogu ettepanekul rahandusministri otsusega. Kutsetaset kinnitav märke kantakse registrisse rahandusministri otsuse alusel.

(2) Rahandusministeerium teatab avaliku sektori vandeaudiitori kutsetaseme andmisest või sellest keeldumisest kutsetaseme taotlejale viie tööpäeva jooksul rahandusministri otsuse tegemisest arvates.

§ 30. Vandeaudiitori kutse vastastikune tunnustamine

(1) Kutseeksami sooritanud füüsilisest isikust kolmanda riigi vandeaudiitori ja lepinguriigi vandeaudiitori kutse käesoleva seaduse §-s 3 sätestatuga samaväärseks tunnustamise otsustab Audiitorkogu ettepaneku alusel rahandusminister. Kutse tunnustamist kinnitav märke kantakse registrisse rahandusministri otsuse alusel.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 kohaselt kutse tunnustamist taotlevale ja tunnustatud kutsega isikule kohaldatakse käesolevas seaduses vandeaudiitori kohta sätestatud.

(3) Rahandusminister võib keelduda kutse tunnustamisest, kui kutse tunnustamise taotleja ei vasta käesolevas seaduses vandeaudiitori kohta sätestatud nõuetele.

(4) Rahandusministeerium teatab kutse tunnustamisest või sellest keeldumisest vandeaudiitori kutse tunnustamise taotlejale viie tööpäeva jooksul rahandusministri otsuse tegemisest arvates.

§ 31. Vandeaudiitori vanne

(1) Vandeaudiitori kutse saanud ja tunnustatud kutsega isik annab järelevalvenõukogule vande:

«Töotan kooskõlas Eesti Vabariigi põhiseaduse ja muude õigusaktidega, kutse-etikaga ja vandeaudiitori kutsetegevuse standarditega täita erapooletult kõiki neid kohustusi, milleks vandeaudiitori kutsetegevus mind kohustab.»

(2) Vande andja kirjutab vande tekstile alla ja märgib vande andmise kuupäeva.

(3) Allkirjastatud vande teksti säilitab Audiitorkogu.

§ 32. Vandeaudiitori kutse äravõtmine

(1) Järelevalvenõukogu võtab vandeaudiitori kutse vandeaudiitori:

- 1) kutse saanud isikult vandeaudiitori vande mõistliku aja jooksul andmata jätmisel;
- 2) avalduse alusel;
- 3) Audiitorkogust väljaarvamisel;
- 4) surma korral.

(2) Kui vandeaudiitori suhtes on alustatud kvaliteedikontrolli, distsiplinaarmenetlust, kaebuse menetlemist või väärteomenetlust või uurimist, võib otsuse kutse äravõtmise kohta käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 2 alusel teha, kui vastav menetlus on lõpetatud.

(3) Järelevalvenõukogu lõpetab käesoleva seaduse § 30 lõikes 1 nimetatud tunnustamise, kui tunnustatud kutsega isik jätab vandeaudiitori vande mõistliku aja jooksul andmata.

(4) Rahandusminister otsustab Audiitorkogu ettepanekul vandeaudiitori kutse äravõtmise:

- 1) vandeaudiitori tegevuse või kutsetegevuse aluste korduva ja olulise rikkumise korral;
- 2) teadvalt valeandmete esitamise korral vandeaudiitori kutse saamise või säilitamise eesmärgil või tunnustamisel või registrisse kande tegemisel;
- 3) seadusega vandeaudiitorile sätestatud nõuetele mittevastamise korral;
- 4) määratud ajal või ulatuses täiendava kutseeksami sooritamata jätmisel.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud otsus vandeaudiitori kutse äravõtmise kohta peab sisaldama järgmisi andmeid:

- 1) vandeaudiitori kutse saanud isiku nimi ja isikukood või selle puudumisel sünniaeg;
- 2) vandeaudiitori kutse andmise otsuse number ja aeg;
- 3) otsuse tegemise kuupäev;
- 4) vandeaudiitori kutse äravõtmise tinginud asjaolud koos viitega käesoleva paragrahvi lõike 4 punktile, mille alusel kutse ära võeti.

(6) Käesoleva paragrahvi lõike 4 punktis 1 sätestatud rikkumistele kohaldatakse käesoleva seaduse § 148 lõikes 2 sätestatud aegumistähtaegu.

(7) Rahandusministeerium teatab käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud otsusest kirjalikult ja viivitamata isikule, kellelt vandeaudiitori kutse ära võeti, ning teeb vastava kande registrisse.

(8) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud otsusest ja selle alustest teavitab Rahandusministeerium viivitamata lepinguriikide pädevaid asutusi, millelega on otsuses märgitud isik seotud käesoleva seaduse alusel registrisse tehtud tegutsemise koha märkega.

(9) Vandeaudiitori kutse äravõtmisel võib isik, kellelt kutse ära võeti käesoleva paragrahvi lõike 4 punktis 1 või 2 nimetatud asjaolude alusel, taotleda kutset uuesti kolme aasta möödumisel vandeaudiitori kutse äravõtmisest arvates, kuid mitte enne, kui karistusandmed on karistusregistrist karistusregistri seaduse kohaselt kustutatud.

(10) Vandeaudiitori kutse äravõtmisega loetakse selle olemasolul äravõetuks ka avaliku sektori vandeaudiitori kutsetase.

3. jagu

Siseaudiitori kutse ja kutsetaseme andmine, äravõtmine ning tunnustamine

§ 33. Siseaudiitori kohustused ja piirangud seoses kutseeksamiga

(1) Avaliku sektori üksuse siseaudiitori kutsetaseme taotleja ja täiendavale kutseeksamile suunatud avaliku sektori üksuse siseaudiitor peavad sooritama käesoleva seaduse § 19 lõike 1 punktis 3 nimetatud kutseeksami jao ja käesoleva seaduse § 34 lõike 1 punktis 2 nimetatud alamosa.

(2) Avaliku sektori ühingu siseaudiitori kutsetaseme taotleja ja täiendavale kutseeksamile suunatud avaliku sektori ühingu siseaudiitor peavad sooritama käesoleva seaduse § 34 lõike 1 punktis 1 nimetatud alamosa.

(3) Siseaudiitori kutse taotleja ja täiendavale kutseeksamile suunatud atesteeritud siseaudiitor peavad sooritama käesoleva seaduse § 34 lõike 1 punktis 3 nimetatud alamosa.

(4) Rahandusministeeriumi otsusega suunatakse siseaudiitor täiendavale kutseeksamile, kui siseaudiitori tegevuse või tegevusetuse tõttu tekib Rahandusministeeriumil põhjendatud kahtlus, et siseaudiitori teadmised või oskused võivad olla ebapiisavad või mitted sobivad ulatuses, mis seaks ohtu siseaudiitori kutsetegevuse kvaliteedi. Rahandusministeeriumi otsusega määratakse siseaudiitorile tähtaeg täiendava kutseeksami sooritamiseks.

(5) Täiendavale kutseksamile suunatud siseaudiitor ei tohi käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud otsuse tegemisest täiendava kutseksami sooritamiseni tegeleda siseaudiitori kutsetegevusega nendel juhtudel, kus seadusega on sätestatud siseaudiitori kutse või kutsetaseme nõue.

(6) Täiendavale kutseksamile suunatud siseaudiitorile võib Rahandusministeerium anda loa siseaudiitori kutsetegevusega seotud tehingute või toimingute lõpetamiseks.

(7) Otsuses, millega Rahandusministeerium annab loa siseaudiitori kutsetegevusega seotud tehingute või toimingute lõpetamiseks, tuleb märkida:

- 1) tehingud või toimingud, mille lõpetamiseks luba antakse;
- 2) loa kehtivuse tähtaeg, mis ei või ühegi käesoleva lõike punktis 1 sätestatud tehingu või toimingu jaoks olla pikem kui kümme tööpäeva loa andmise päevast arvates.

§ 34. Kutseksami siseaudiitori eriosa

(1) Kutseksami siseaudiitori eriosa alamosadeks on vähemalt:

- 1) käesoleva seaduse § 70 lõikes 1 sätestatud siseaudiitori kutsetegevuse standardite alamosa;
- 2) avaliku sektori siseaudiitori alamosa;
- 3) siseaudiitori atesteerimise alamosa.

(2) Kutseksami korras käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2 ja 3 nimetatud alamosade sisu määramisel võib lähtuda rahvusvaheliselt tunnustatud siseaudiitorite organisatsiooni soovitudest, nõuetest ja printsiipidest.

§ 35. Kutseksami siseaudiitori eriosa tegemiseks esitatavad dokumendid

Lisaks käesoleva seaduse § 23 lõikes 1 sätestatule esitab eksamineeritav kutseksami siseaudiitori eriosa tegemiseks registri infosüsteemi vahendusel:

- 1) haridust tõendava dokumendi koopia, mis kinnitab käesoleva seaduse § 20 lõike 1 punktis 1 sätestatud nõude täitmist;
- 2) käesoleva seaduse § 20 lõike 7 alusel kehtestatud korras sätestatud dokumendi koopia, mis kinnitab käesoleva seaduse § 20 lõike 2 punktis 2 sätestatud nõude täitmist;
- 3) tõendi koopia käesoleva paragrahvi punktides 1 ja 2 sätestatud dokumendi koopia asemel, kui soovitakse kasutada käesoleva seaduse § 20 lõikes 5 sätestatud võimalust.

§ 36. Siseaudiitori kutse ja kutsetaseme andmine ning tunnustamine

(1) Kutseksami sooritanud siseaudiitori kutse või avaliku sektori üksuse või ühingu siseaudiitori kutsetaseme taotlejale antakse kutse või kutsetase rahandusministri otsusega. Kutset või kutsetaset kinnitav mäрге kantakse registrisse rahandusministri otsuse alusel.

(2) Kutseksami siseaudiitori eriosa alamosaga sarnase eksami sooritanud või välisriigis siseaudiitori kutsetegevuse kvalifikatsiooni omandanud isik võib Rahandusministeeriumilt taotleda selle tulemuse tunnustamist kutseksami siseaudiitori eriosa alamosa sooritamisenä.

(3) Kutseksami siseaudiitori eriosa alamosaga sarnase eksami tulemuse ja välisriigis omandatud siseaudiitori kutsetegevuse kvalifikatsiooni tunnustamisele kohaldatakse välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seadust. Kutseksami siseaudiitori eriosa alamosaga sarnase eksami tulemuse või välisriigis omandatud siseaudiitori kutsetegevuse kvalifikatsiooni hindamise kriteeriumid [kehtestab rahandusminister määrusega](#).

(4) Rahandusministeerium teatab siseaudiitori kutse või avaliku sektori siseaudiitori kutsetaseme andmisest, tunnustamisest või sellest keeldumisest siseaudiitori kutse või avaliku sektori siseaudiitori kutsetaseme või selle tunnustamise taotlejale viie tööpäeva jooksul otsuse tegemisest arvates.

§ 37. Siseaudiitori kutse ja kutsetaseme äravõtmine

(1) Rahandusminister võtab siseaudiitori kutse või kutsetaseme ära siseaudiitori avalduse alusel.

(2) Rahandusminister otsustab siseaudiitori kutse või kutsetaseme äravõtmise:

- 1) siseaudiitorile või tema kutsetegevusele käesoleva seaduse §-des 66–75 sätestatu korduva või olulise rikkumise korral;
- 2) teadvalt valeandmete esitamise korral siseaudiitori kutse või kutsetaseme saamise või säilitamise eesmärgil või tunnustamisel või registrisse kande tegemisel;
- 3) seadusega siseaudiitorile sätestatud nõuetele mittevastamisel;
- 4) määratud ajal või ulatuses täiendava kutseksami sooritamata jätmisel.

(3) Otsus siseaudiitori kutse või kutsetaseme äravõtmise kohta peab sisaldama järgmisi andmeid:

- 1) siseaudiitori nimi ja isikukood või selle puudumisel sünniaeg;
- 2) siseaudiitori kutse või kutsetaseme andmise otsuse number ja aeg;
- 3) otsuse tegemise kuupäev;
- 4) siseaudiitori kutse või kutsetaseme äravõtmise tinginud asjaolud koos viitega käesoleva paragrahvi lõike 2 punktile, mille alusel kutse või kutsetase ära võeti.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 1 sätestatud rikkumistele kohaldatakse käesoleva seaduse § 148 lõikes 2 sätestatud aegumistähtaegu.

(5) Rahandusministeerium teatab käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud otsusest kirjalikult ja viivitamata isikule, kellelt siseaudiitori kutse või kutsetase ära võeti, ning teeb vastava kande registrisse.

(6) Atesteeritud siseaudiitori kutse äravõtmisega loetakse selle olemasolul ka avaliku sektori üksuse või ühingu siseaudiitori kutsetase äravõetuks.

§ 38. Siseaudiitori kutse ja kutsetaseme äravõtmise tagajärjed

(1) Nendel juhtudel, kus seadusega on sätestatud siseaudiitori kutse või kutsetaseme nõue, ei tohi siseaudiitor tegeleda siseaudiitori kutsetegevusega pärast siseaudiitori kutse või kutsetaseme äravõtmist.

(2) Pärast siseaudiitori kutse või kutsetaseme äravõtmist võib isik, kelle kutse või kutsetase võeti ära käesoleva seaduse § 37 lõike 2 punktis 1 või 2 nimetatud asjaolude alusel, taotleda atesteeritud siseaudiitori kutset või avaliku sektori üksuse või ühingu siseaudiitori kutsetaset uuesti vähemalt kolme aasta möödudes siseaudiitori kutse või kutsetaseme äravõtmisest arvates.

3. peatükk VANDEAUDIITOR

1. jagu Vandeaudiitori tegevuse alused

§ 39. Vandeaudiitorile esitatavad nõuded

(1) Vandeaudiitor peab järgima kutse-eeetika aluseid, mis sätestatakse vastavalt käesoleva seaduse §-le 46 eetikakoodeksis.

(2) Vandeaudiitor ja vandeaudiitori kutse taotleja peavad olema hea mainega ja usaldusväärsed.

(3) Vandeaudiitori ja vandeaudiitori kutse taotlejate mainet või usaldusväärsust tuleb pidada igal juhul kahjustatuks isikul:

1) kelle kohta karistusregistri andmetest ilmneb, et nimetatud isiku kohta on jõustunud süüdimõistev kohtuotsus tahtlikult toimepandud kuriteo eest;

2) kes on pankrotivõlgnik või kellel on kehtiv ärikeeld või kellelt on seaduse alusel ära võetud õigus olla ettevõtja;

3) kelle varasem õigusvastane tegevus või tegevusetus on kaasa toonud äriühingu pankroti või sundlõpetamise või tegevusloa kehtetuks tunnistamise ja pankroti väljakuulutamise või sundlõpetamise kohtu poolt likvideerija määramisest või tegevusloa kehtetuks tunnistamisest on möödunud vähem kui kolm aastat või kui karistusandmed pole karistusregistrist karistusregistri seaduse kohaselt kustutatud.

(4) Igal vandeaudiitoril peab olema talle menetluskohustusdokumentide kättetoimetamiseks elektronposti aadress. See võib olla ühel või mitmel vandeaudiitoril ühine audiitorühinguga. Elektronposti aadress kuulub registri registrikaardi andmete koosseisu.

§ 40. Vandeaudiitorilt nõutav hoolsus ja kompetentsus

(1) Vandeaudiitor peab täitma oma kohustusi nõutava hoolsusega, olema objektiivne ja järgima vandeaudiitori kutsetegevuse head tava.

(2) Vandeaudiitoril on kohustus hoida oma teadmisi, oskusi ja vilumusi pidevalt tasemel, mis ei ohustaks vandeaudiitori kutsetegevuse kvaliteeti.

§ 41. Vandeaudiitori kutse kohane käitumine

(1) Vandeaudiitor on oma tegevuses kohustatud vältima mis tahes samme, mis võivad vandeaudiitori kutse, Audiitorkogu, selle organite või nende liikmete mainet, usaldusväärsust või autoriteeti kahjustada.

(2) Vandeaudiitori, audiitorühingu ja nende töö reklaamimisel või avalikkusele tutvustamisel ei tohi kasutada esitlusviisi ja vahendit, mis võivad vandeaudiitori kutse, Audiitorkogu, selle organite või nende liikmete mainet, usaldusväärsust või autoriteeti kahjustada.

(3) Vandeaudiitor ja audiitorühing ei tohi esitada liialdatud väiteid teenuste kohta, mida nad on õigustatud osutama, ning oma kvalifikatsiooni või kogemuste kohta.

§ 42. Vandeaudiitori täiendusõppe kohustus

(1) Vandeaudiitor on kohustatud täiendama oma teadmisi ja oskusi täiendusõppe programmi kohaselt.

(2) Vandeaudiitori täiendusõppe programmi kinnitab järelevalvenõukogu.

(3) Vandeaudiitor on kohustatud osalema Audiitorkogu korraldatavas täiendusõppes valdkondades, mis on sätestatud käesoleva seaduse §-s 22, vähemalt 16 akadeemilise tunni ulatuses aastas.

(4) Vandeaudiitor on lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatule kohustatud osalema Audiitorkogu tunnustatud või tema korraldatavas täiendusõppes valdkondades, mis on sätestatud käesoleva seaduse §-s 22, vähemalt 24 akadeemilise tunni ulatuses aastas.

(5) Vandeaudiitori suhtes, kes osaleb käesoleva paragrahvi lõikes 3 või 4 nimetatud täiendusõppes lektorina, arvestatakse lõikes 3 või 4 nimetatud kohustuse täitmisel juhendatud täiendusõppe ajalist kestust kahekordsena.

(6) Käesolevas paragrahvis vandeaudiitori kohta sätestatud ei kohaldata:

- 1) rasedus-, sünnitus- või lapsehoolduspuhkusel viibijale;
- 2) üle nelja kuu töövõimetuslehel viibijale;
- 3) muu mõjuva põhjuse tõttu järelevalvenõukogu otsusega täiendusõppe kohustusest vabastatud isikule.

(7) Käesoleva paragrahvi lõigetes 3–5 sätestatud kohustust ja selle täitmist arvestatakse summeeritult Audiitorkogu iga majandusaasta algusest.

§ 43. Vandeaudiitori tegevus

Käesoleva seaduse tähenduses jaguneb vandeaudiitori tegevus vandeaudiitori kutsetegevuseks ja muuks ärialaseks tegevuseks.

§ 44. Vandeaudiitori kutsetegevus ja muu ärialane tegevus

(1) Vandeaudiitori kutseteenus (edaspidi *audiitorteenus*) on vandeaudiitori kutsetegevusena kindlustandva või seonduva audiitorteenuse osutamine.

(2) Kindlustandev audiitorteenus on audit, ülevaatus ja muu kindlustandev audiitorteenus.

(3) Seonduv audiitorteenus on muu hulgas audiitorteenus rahandusinformatsiooni koostamiseks või kokkuleppeline toiming rahandusinformatsiooni osas.

(4) Vandeaudiitori muu ärialane tegevus käesoleva seaduse tähenduses on tema tegevus väljaspool audiitorettevõtjat või Riigikontrolli.

2. jagu **Vandeaudiitori kutsetegevuse alused**

§ 45. Vandeaudiitori kutsetegevuse standardi täitmise nõue

(1) Vandeaudiitor, kes täidab seaduses sätestatud vandeaudiitori kutsetegevusalaseid ülesandeid avaliku sektori üksuses töötades, ja audiitorettevõtja peavad vandeaudiitori kutsetegevuses täitma käesoleva seaduse § 46 alusel kehtestatud või kinnitatud vandeaudiitori kutsetegevuse standardeid.

(2) Avaliku sektori üksus, kus töötab rohkem kui kaks vandeaudiitorit, kes täidavad seaduses sätestatud vandeaudiitori kutsetegevusalaseid ülesandeid, on kohustatud kohaldatavas ulatuses täitma vandeaudiitori kutsetegevuse standardina kehtestatud või kinnitatud kvaliteedikontrolli standardit.

§ 46. Vandeaudiitori kutsetegevuse standardid

(1) Vandeaudiitori kutsetegevuse standardid on:

- 1) Euroopa Komisjoni üle võetud ja määrusega kehtestatud rahvusvahelised standardid;
- 2) käesoleva lõike punktis 1 sätestatud standarditega katmata osas Rahvusvahelise Arvestuseksperide Föderatsiooni (edaspidi *IFAC*) põhimõtete ja rahvusvaheliste standardite alusel koostatud standardid;
- 3) muud standardid käesoleva lõike punktides 1 ja 2 sätestatud standarditega katmata osas.

(2) Järelevalvenõukogu kinnitab käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 sätestatud põhimõtete järgi ja standardite alusel koostatud ning käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 sätestatud standardid.

(3) Käesoleva seaduse tähenduses on rahvusvahelised standardid IFAC-i kinnitatud:

- 1) rahvusvahelised auditeerimise standardid;
- 2) rahvusvahelised ülevaatamise teenuse standardid;
- 3) rahvusvahelised kindlustandvate teenuste standardid;
- 4) rahvusvahelised seonduvate teenuste standardid;
- 5) rahvusvaheline kvaliteedikontrolli standard;
- 6) eetikakoodeks;
- 7) muud dokumendid, mis reguleerivad vandeaudiitori tegevust.

(4) IFAC-i või Euroopa Komisjoni tõlgendusega katmata vandeaudiitori kutsetegevuse standardi või selle osa tõlgenduse annab Audiitorkogu.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 sätestatud põhimõtete järgi ja rahvusvaheliste standardite alusel koostatud standardid võivad nende koostamisel aluseks olevatest standarditest erineda vaid ulatuses, mis on vajalik vastavuses olemiseks Eestis kehtivate õigusaktidega.

§ 47. Vandeaudiitori sõltumatus kutsetegevuses

(1) Audiitorettevõtja ja seaduse alusel audiitorühingut esindav vandeaudiitor peavad olema vandeaudiitori kutsetegevuses sõltumatud teenuse osutamiseks sõlmitud kliendilepingu teiseks osapooleks olevast isikust, asutusest või organist (edaspidi *klient*), tema tegevjuhtkonna või kõrgema juhtorgani raamatupidamise seaduse tähenduses (edaspidi *tegevjuhtkond* või *kõrgem juhtorgan*) liikmest, osanikust, aktsionärist, liikmest ja temaga muul viisil seotud isikust vastavalt käesoleva seaduse § 46 alusel kehtestatud või kinnitatud eetikakoodeksile.

(2) Kui audiitorettevõtja või seaduse alusel audiitorühingut esindava vandeaudiitori sõltumatust ähvardavad märkimisväärsed ohud, peavad nad rakendama kaitsemeetmeid nende ohtude vähendamiseks. Kui ohtude mõju rakendatud kaitsemeetmetega võrreldes on nii suur, et sõltumatus on saanud või saab kahjustada, siis on vandeaudiitori kutsetegevus nimetatud ulatuses keelatud.

(3) Audiitorettevõtja või seaduse alusel audiitorühingut esindav vandeaudiitor on kohustatud dokumenteerima kõik sõltumatust ähvardavad märkimisväärsed ohud, samuti nende ohtude vähendamiseks rakendatud kaitsemeetmed.

(4) Audiitorettevõtjal või sellega ühtse omandi, kontrolli, juhtimise või vandeaudiitorite võrgustiku kaudu seotud isikul, samuti tegevjuhtkonna või kõrgema juhtorgani liikmel ja muul isikul ei ole lubatud sekkuda vandeaudiitori kutsetegevusse viisil, mis ohustaks vandeaudiitorile käesolevas seaduses sätestatud sõltumatuse nõudeid.

§ 48. Kutsesaladuse hoidmise kohustus

(1) Audiitorettevõtja ja seaduse alusel audiitorühingut esindav vandeaudiitor on kohustatud hoidma saladuses talle vandeaudiitori kutsetegevuse käigus teatavaks saanud infot ja dokumente. Kutsesaladuse hoidmise kohustus ei ole ajaliselt piiratud ja kehtib ka pärast vandeaudiitori kutsetegevuse lõpetamist.

(2) Kutsesaladuse hoidmise kohustus laieneb Audiitorkogu organite liikmele, Rahandusministeeriumi avalikule teenistujale ning muule isikule, kellele on vandeaudiitori kutsesaladus ametikohustuste täitmisel teatavaks saanud.

(3) Kutsesaladuse hoidmise kohustuse rikkumiseks ei peeta info või dokumentide avaldamist:

- 1) Audiitorkogule tema ülesannete täitmiseks;
- 2) Rahandusministeeriumile käesoleva seadusega pandud ülesannete täitmiseks;
- 3) kohtule kohtumääruse või -otsuse alusel;
- 4) uurimisasutusele seoses kriminaalmenetlusega;
- 5) rahapesu andmebüroole tema ülesannete täitmiseks rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduses sätestatud alustel;
- 6) kliendi emaaettevõttele audiitoriteenuse osutajale;
- 7) vandeaudiitorite võrgustikku kuulumisel sisemise kvaliteedikontrolli läbiviijajale;
- 8) rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse § 34 lõike 3 punkti 2 alusel;
- 9) muudele isikutele kliendi kirjalikul loal.

(4) Kutsesaladuse hoidmise kohustuse rikkumiseks ei peeta info avaldamist:

- 1) Riigikontrollile tema ülesannete täitmiseks;
- 2) Finantsinspeksioonile tema ülesannete täitmiseks.

(5) Uue audiitorettevõtja valimisel või audiitorettevõtja asendamisel peab asendatu avaldama valitule või asendajale, kes seda nõuab, kliendiga seotud vandeaudiitori kutsetegevuse käigus teatavaks saanud infot kooskõlas käesoleva seaduse § 46 alusel kehtestatud või kinnitatud vandeaudiitori kutsetegevuse standarditega. [RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

§ 49. Vandeaudiitori kutsetegevusse isikute kaasamine ja tegevuse edasiandmine

(1) Audiitorettevõtja võib omal vastutusel vandeaudiitori kutsetegevusse kaasata eksperdi, abilise või muu isiku, kes tegutseb tema juhtimisel.

(2) Kutsetegevusse kaasatud isikule laieneb käesoleva seaduse §-des 45–48, välja arvatud § 45 lõikes 2, sätestatu.

(3) Kui audiitorettevõtja on oma kutsetegevusega seotud kohustuste paremaks täitmiseks tegevuse kolmandale isikule edasi andnud, loetakse, et kolmandale isikule on teada kõik käesolevast seadusest tulenevad nõuded. Nõuete rikkumise eest vastutab oma tegevuse edasi andnud isik.

(4) Tegevuse edasiandmine on lubatud ainult juhul, kui:

- 1) see ei kahjusta audiitorettevõtja või tema kliendi õigustatud huve;
- 2) see ei takista vandeaudiitori kutsetegevust ega käesolevas seaduses sätestatud kohustuste täitmist;
- 3) see ei takista järelevalvet audiitorettevõtja üle;
- 4) kolmandal isikul, kellele tegevus edasi antakse, on vajalikud teadmised ja oskused ning ta täidab käesoleva seaduse §-des 45–48, välja arvatud § 45 lõikes 2, sätestatud nõudeid;
- 5) audiitorettevõtjal on õigus ja võimalus kontrollida kolmanda isiku poolt käesolevas seaduses sätestatud nõuete täitmist;
- 6) on tagatud, et käesolevast seadusest tulenevate nõuete täitmiseks kogutavaid dokumente ja infot säilitatakse käesolevas seaduses ning selle alusel antud õigusaktides sätestatud korras;
- 7) kliendilepinguga on tegevuse edasiandmise õigus ette nähtud.

(5) Audiitorettevõtja teavitab vandeaudiitori kutsetegevusega seotud kohustuste paremaks täitmiseks tegevuse edasiandmisest registri infosüsteemi vahendusel viivitamata järelevalvenõukogu.

§ 50. Audit

(1) Audit käesoleva seaduse tähenduses on kindlustandev audiitorteenus, mida osutatakse kooskõlas käesoleva seaduse § 46 alusel kehtestatud või kinnitatud auditeerimise standarditega.

(2) Audit objekt on kliendi vastutava organi poolt sobivate kriteeriumide alusel koostatud möödunud perioodide rahandusinformatsioon.

(3) Auditis on audiitorteenuse osutaja eesmärgiks võimaldada kogutud tõendusmaterjali põhjal vandeaudiitori aruandes avaldada ettenähtud kasutajale üldistavas jaatavas vormis arvamust.

§ 51. Ülevaatus

(1) Ülevaatus käesoleva seaduse tähenduses on kindlustandev audiitorteenus, mida osutatakse kooskõlas käesoleva seaduse § 46 alusel kehtestatud või kinnitatud ülevaatamise teenuse standarditega.

(2) Ülevaatus objekt on kliendi vastutava organi poolt sobivate kriteeriumide alusel koostatud möödunud perioodide rahandusinformatsioon.

(3) Ülevaatuses on audiitorteenuse osutaja eesmärgiks võimaldada kogutud tõendusmaterjali põhjal vandeaudiitori aruandes avaldada ettenähtud kasutajale üldistavas eitavas vormis ülevaatus kokkuvõte.

§ 52. Tehingute seaduslikkuse kontroll

(1) Tehingute seaduslikkuse kontroll käesoleva seaduse tähenduses on kindlustandev audiitorteenus, mida osutatakse kooskõlas käesoleva seaduse § 46 alusel kehtestatud või kinnitatud vandeaudiitori kutsetegevuse standarditega.

(2) Tehingute seaduslikkuse kontroll on suunatud kontrolli objektiks oleva tehingu kontrollikriteeriumina määratletud õigusaktile vastavuse kindlaks tegemisele või mittevastavuse tuvastamisele.

(3) Tehingute seaduslikkust kontrollitakse eesmärgil võimaldada kogutud tõendusmaterjali põhjal vandeaudiitori aruandes avaldada ettenähtud kasutajale üldistavas jaatavas või eitavas vormis kokkuvõte.

§ 53. Tehingute seaduslikkuse kokkuleppeline kontroll

(1) Tehingute seaduslikkuse kokkuleppeline kontroll käesoleva seaduse tähenduses on seonduv audiitorteenus, mida osutatakse kooskõlas käesoleva seaduse § 46 alusel kehtestatud või kinnitatud seonduvate teenuste standarditega.

(2) Tehingute seaduslikkust kontrollitakse kokkuleppeliselt eesmärgil võimaldada piiritletud kasutajale aruande koostamist kokkuleppeliste toimingute objekti ja eesmärgi, läbiviidud protseduuride, tähelepanekute ning leitud vigade ja erandite kohta selleks, et piiritletud kasutaja saaks nende põhjal teha otsustusi.

§ 54. Vandeaudiitori aruanne

(1) Vandeaudiitori aruanne on dokumendina vormistatud vandeaudiitori kutsetegevuse aruanne, milles sõltumatu audiitorettevõtja või avaliku sektori üksus, kus täidetakse seaduses sätestatud vandeaudiitori kutsetegevusalaseid ülesandeid, avaldab vandeaudiitori kutsetegevuse objekti kohta auditi, ülevaatusse või muu kindlustandva audiitorteenuse osutamisel omandatud kindlust väljendava auditi arvamuse või ülevaatusse kokkuvõtte või muu kokkuvõtte.

(2) Käesoleva seaduse § 46 alusel kehtestatud või kinnitatud vandeaudiitori kutsetegevuse standarditele vastavad auditi ja ülevaatusse audiitorteenuse vandeaudiitori aruande vormid [kehtestab järelevalvenõukogu ettepanekul rahandusminister määrusega](#), lähtudes raamatupidamise seaduse § 14¹ lõike 1 alusel kehtestatud majandusaasta aruande taksonoomiast.

(3) Auditi arvamuse või ülevaatusse kokkuvõtte avaldaja lähtub vandeaudiitori aruande vormistamisel raamatupidamise seaduse § 14¹ lõike 1 alusel kehtestatud taksonoomiast ning käesoleva paragrahvi lõike 2 alusel kehtestatud aruandevormidest.

(4) Kui raamatupidamiskohustuslasel on seadusest tulenev kohustus esitada majandusaasta aruanne või selle koopia või ära kirji registripidajale, lähtub auditi arvamuse või ülevaatusse kokkuvõtte avaldaja vandeaudiitori aruande vormistamisel äriseadustiku § 67 lõike 4 punkti 1 alusel justiitsministri määrusega kehtestatud korrast. [RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

3. jagu Audiitorteenuse osutamise alused

§ 55. Kliendileping audiitorteenuse osutamiseks

(1) Audiitorteenuse osutamiseks sõlmib audiitorettevõtja kliendiga kirjalikus vormis audiitorteenuse osutamise lepingu (edaspidi *kliendileping*). Kliendilepingule kohaldatakse võlaõigusseaduses sätestatud, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi.

(2) Kliendilepingus lepatakse kokku vähemalt:

- 1) audiitorteenuses ja selle objektis;
- 2) audiitorteenuse osutamise eeldatavas ajalisel kestuses tundides;
- 3) vandeaudiitori aruande või tema kutsetegevuse muu aruande allkirjastajas;
- 4) konsolideerimisgrupi olemasolul konsolideerimisgrupi audiitorettevõtjas ja raamatupidamise aastaaruande audiitorkontrolli kohustusega konsolideeritava üksuse vandeaudiitori aruande allkirjastajas;
- 5) audiitorteenuse osutamise tasu (edaspidi *kliendilepingu tasu*) suuruses ja tasumise korras.

(3) Käesoleva seaduse §-des 50 ja 51 sätestatud audiitorteenuse osutamisel on kliendi kõik tegevjuhtkonna liikmed kohustatud kirjalikult kinnitama vastavalt käesoleva seaduse § 46 alusel kehtestatud või kinnitatud vandeaudiitori kutsetegevuse standardile enne vandeaudiitori aruannet tegevjuhtkonna vastutust. Käesolevas lõikes nimetatud kinnitust võib audiitorettevõtja nõuda ka teisi audiitorteenuseid osutades.

(4) Audiitorettevõtja on kohustatud registri infosüsteemi vahendusel teavitama järelevalvenõukogu kindlustandva audiitorteenuse osutamiseks esimese kliendilepingu sõlmimisest avaliku huvi üksusega ja viimase sellise kliendilepingu lõppemisest viie tööpäeva jooksul lepingu sõlmimisest või lõppemisest arvates.

(5) Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruande auditi või ülevaatusse audiitorteenuse osutaja on konsolideerimisgrupi audiitorettevõtja.

(6) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1–5 sätestatud ei kohaldata vandeaudiitorist avalikule teenistujale avalikus teenistuses.

§ 56. Audiitorettevõtja õigus juurde pääseda infole ja dokumentidele

(1) Klient on kohustatud andma audiitorettevõtjale kogu vandeaudiitori kutsetegevuseks vajaliku info ja võimaluse tutvuda kõigi selleks kutsetegevuseks vajalike dokumentidega, kui seadusega ei ole sätestatud teisiti.

(2) Konsolideerimisgrupi konsolideeritava üksuse audiitorettevõtja on kohustatud andma konsolideerimisgrupi audiitorettevõtjale kogu vandeaudiitori kutsetegevuseks vajaliku info ja võimaluse tutvuda kõigi selleks kutsetegevuseks vajalike dokumentidega, kui seadusega ei ole sätestatud teisiti.

(3) Vandeaudiitori kutsetegevuseks vajalikest dokumentidest võib teha koopiaid, ära kirju või väljavõtteid ja hankida selle kutsetegevusega seotud tõendusmaterjali muul viisil.

§ 57. Kliendilepingu ülesütlemine

(1) Kliendilepingu võib üles öelda üksnes mõjuvatel põhjustel.

(2) Arvamuste lahknevus raamatupidamise või vandeaudiitori tegevusega seotud teemade käsitlemisel ei saa olla mõjuv põhjus kliendilepingu ülesütlemiseks.

(3) Kliendilepingu ülesütlemisest peavad audiitorettevõtja ja klient registri infosüsteemi vahendusel teavitama viivitamata järelevalvenõukogu, edastades kliendilepingu ülesütlemise põhjuste kohta omapoolsed selgitused. Vahetult pärast järelevalvenõukogu omapoolset teavitamist esitab audiitorettevõtja kliendile aruande tehtud töö kohta.

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

(4) Kliendil lasub kohustus tasuda audiitorettevõtjale viivitamata kõigi kliendilepingus kokku lepitud tööde eest, mis tehti enne kliendilepingu ülesütlemist.

§ 58. Kliendilepingu tasu ja selle avalikustamine

(1) Kliendilepingu tasu ei või:

- 1) olla sõltuvuses muude teenuste, kaupade või hüvede pakkumisest;
- 2) olla sõltuv tingimustest, mis võiksid kahjustada vandeaudiitori käitumist kutsetegevuses.

(2) Kliendilepingu tasu lepitakse kokku kindlaksmääratud lõppsummana, tunnihinnana või nende kombinatsioonina.

(3) Audiitorettevõtja on kohustatud lisaks raamatupidamise seaduse lisa 3 lõikes 4 sätestatud teabele avalikustama raamatupidamise aastaaruande, ja kui see on asjakohane, siis ka konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruande lisas müügitulude, jaotatuna:

- 1) auditi tasudeks;
- 2) ülevaatuseteenuste tasudeks;
- 3) muude kindlustandvate teenuste tasudeks;
- 4) seonduvate teenuste tasudeks;
- 5) nõustamise, koolituse või muu käesoleva seaduse § 22 lõikes 1 nimetatud valdkonda kuuluva tegevuse (edaspidi *muu äritegevus*), sealhulgas maksunõustamisteenuste tasudeks.

§ 59. Avaliku huvi üksuse vandeaudiitori sõltumatuse lisanõuded

(1) Lisaks käesoleva seaduse §-s 47 sätestatud peavad audiitorettevõtja ja seaduse alusel audiitorühingut esindav vandeaudiitor:

1) iga kord enne avaliku huvi üksusega raamatupidamise aastaaruande kohustusliku auditi või ülevaatuseteenuste osutamiseks kliendilepingu sõlmimist kirjalikult kinnitama oma sõltumatust kliendist selle üksuse auditikomiteele;

2) avalikustama igal kalendriaastal punktis 1 nimetatud kliendiks olevale avaliku huvi üksusele kutse- ja muu äritegevuse käigus osutatud teenuste üksikasjalikud ajalised mahud ja tasude suurused selle üksuse auditikomiteele;

3) arutama korrapäraselt punktis 1 nimetatud kliendiks oleva avaliku huvi üksuse auditikomiteega enda sõltumatust ähvardavaid märkimisväärseid ohte ning rakendatud kaitsemeetmeid nende ohtude vältimiseks või vähendamiseks, võttes muu hulgas aluseks käesoleva seaduse § 47 lõike 3 kohaselt dokumenteeritu.

(2) Isiku valimine käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 nimetatud audiitorteenuse osutajaks avaliku huvi üksuses peab põhinema auditikomitee soovitusel.

(3) Avaliku huvi üksuse audiitorettevõtjat käesoleva seaduse § 65 lõigete 1 ja 4 alusel esindav vandeaudiitor võib käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 nimetatud audiitorteenuse osutamisel olla selle üksuse kliendilepingu audiitorteenuse osutaja poolt või vandeaudiitori aruande enda või esindatava nimel allkirjastajaks kuni seitsmel järjestikusel aastal.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud perioodi täitumisel võib avaliku huvi üksuse audiitorettevõtjat käesoleva seaduse § 65 lõigete 1 ja 4 alusel esindav vandeaudiitor jätkata sellele üksusele käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 nimetatud audiitorteenuse osutamisel kliendilepingu audiitorteenuse osutaja poolt või vandeaudiitori aruande enda või esindatava nimel allkirjastamist pärast kahe aasta möödumist kliendilepingu lõppemisest või ülesütlemisest.

(5) Avaliku huvi üksuse audiitorettevõtjat käesoleva seaduse § 65 lõigete 1 ja 4 alusel esindava vandeaudiitori võib valida või nimetada selles üksuses tegevjuhtkonna liikmeks kahe aasta möödumisel käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 nimetatud audiitorteenuse osutamise kliendilepingu lõppemisest või ülesütlemisest.

§ 60. Vandeaudiitori kutsetegevuse dokumendid

(1) Audiitorettevõtja ja käesoleva seaduse § 81 lõikes 3 nimetatud isik kogub ja säilitab vandeaudiitori kutsetegevuse dokumente ja andmeid (edaspidi *kutsetegevuse dokumendid*) viisil ja mahus, mis vastab käesoleva

seaduse § 46 alusel kehtestatud või kinnitatud vandeaudiitori kutsetegevuse standarditele ning võimaldab avalikku järelevalvet.

(2) Kutsetegevuse dokumente säilitatakse vähemalt seitse aastat vandeaudiitori või tema kutsetegevuse muu aruande kuupäevast arvates, kui seadusega ei ole ette nähtud teisiti.

(3) Konsolideerimisgrupis esitab kutsetegevuse dokumendid avalikku järelevalvet tegema õigustatud organile või isikule konsolideerimisgrupi audiitorettevõtja.

(4) Kutsetegevuse dokumente võib säilitada mis tahes infokandjal. Säilitatavaid kutsetegevuse dokumente peab olema võimalik kirjalikult taasesitada. Kutsetegevuse dokumentide loetavus peab olema tagatud kogu säilitusaja jooksul.

(5) Kutsetegevuse dokumente võib vormistada:

- 1) käsitsi kirjutatuna või trükituna;
- 2) infokandjal kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis, kui on tagatud säilitatava info autentsus.

(6) Käesoleva seaduse § 81 lõikes 3 nimetatud isiku kutsetegevuse dokumentide säilitamise kohustus on avaliku sektori üksusel.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud dokumentide säilitamise kohustus jätkub ka siis, kui:

- 1) audiitorettevõtja tegevusloa kehtivus käesoleva seaduse § 86 punktide 2–9 alusel lõpeb;
- 2) vandeaudiitori kutse käesoleva seaduse § 32 lõike 1 punkti 2 või 3 ning lõike 3 või 4 alusel ära võetakse.

§ 61. Kutsetegevuse dokumentide infokandja hävitamine

(1) Kutsetegevuse dokumentide infokandja võib hävitada pärast infokandjal säilitatavate kutsetegevuse dokumentide säilitustähtaja möödumist.

(2) Kutsetegevuse dokumentide infokandja tuleb hävitada viisil, mis ei võimalda selle taastamist ega sellel oleva infoga tutvumist.

(3) Kutsetegevuse dokumentide infokandja hävitamise õiguspärasuse eest vastutab isik, kes on kohustatud kutsetegevuse dokumente säilitama.

§ 62. Audiitorettevõtja varaline vastutus

(1) Audiitorettevõtja kannab varalist vastutust kliendile või kolmandale isikule audiitorteenuse osutamisega süüliselt tekitatud otsese varalise kahju eest.

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

(2) Vastutuse ülempiir on kümnekordne kliendilepingu tasu, milles lepiti kokku kliendilepingus, millega seoses kahju tekitati. Raskest hooletusest tuleneva või tahtliku rikkumise korral ülempiiri ei kohaldata.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatuga vastuolus olev kokkulepe vastutuse välistamise või piiramise kohta on tühine.

(4) Kui audiitorettevõtja või vandeaudiitor ei rikkunud oma kohustusi tahtlikult, on käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud nõuete aegumistähtaeg viis aastat vandeaudiitori aruande kuupäevast arvates.

§ 63. Audiitorettevõtja kohustuslik kutsekindlustus

(1) Audiitorteenuse osutamisega tekitatud otsese varalise kahju hüvitamise tagamiseks on nõutav audiitorettevõtja kutsekindlustuslepingu olemasolu. Kutsekindlustuslepingut ei nõuta audiitorettevõtjalt, kellele antud tegevusloa kehtivus on peatatud või kes ei tegutse käesoleva seaduse § 89 lõikes 1 nimetatud loa alusel.

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

(2) Audiitorettevõtja on kohustatud sõlmima kutsekindlustuslepingu järgmistel tingimustel:

- 1) kindlustusjuhtumiks on audiitorteenuse osutamisega otsese varalise kahju tekitamine;
- 2) kindlustuskaitse kehtib kahjude kohta, mille tekkimise põhjuseks olnud sündmus või tegu leidis aset kindlustusperioodi jooksul;
- 3) kindlustussumma vastab käesoleva seaduse §-s 64 sätestatule.

(3) Kutsekindlustusleping peab katma audiitorettevõtja varalise vastutuse vähemalt käesoleva seaduse §-s 64 sätestatud kindlustussumma ulatuses ka käesoleva seaduse § 62 lõikes 4 nimetatud perioodi jooksul.

(4) Käesoleva seaduse nõuetele vastava kutsekindlustuslepinguta on audiitorettevõtjal keelatud oma nimel Eestis audiitorteenust osutada. Audiitorettevõtja on kohustatud kutsekindlustuslepingu sõlmima 30 päeva jooksul tegevusloa andmise või 10 päeva jooksul tegevusloa kehtivuse taastamise päevast arvates.

(5) Kehtiva kutsekindlustuslepingu koopia või kutsekindlustuslepingu kutsekindlustuspoliisi koopia peab audiitorettevõtja esitama registri infosüsteemi vahendusel järelevalvenõukogule viivitamata pärast kutsekindlustuslepingu sõlmimist.

(6) Vastutust kohustuse tahtliku rikkumise eest kindlustama ei pea.

(7) Lisaks käesolevas paragrahvis sätestatud kutsekindlustuslepingule võib audiitorettevõtja sõlmida vabatahtliku kutsekindlustuslepingu.

§ 64. Kutsekindlustuslepingu kindlustussumma ja omavastutus

(1) Käesoleva seaduse § 76 lõike 2 punktides 2–4 nimetatud ühinguna tegutseva audiitorettevõtja kutsekindlustuslepingu kindlustussumma peab olema:

- 1) ühe kindlustusjuhtumi kohta vähemalt eespool nimetatud isiku viimase lõppenud tegevusaruande perioodi kahe suurema kliendilepingu tasude kümnekordne summa, kuid mitte väiksem kui 64 000 eurot;
- 2) aastas kõigi esitatud nõuete kohta eespool nimetatud isiku viimase lõppenud tegevusaruande perioodi kolme suurema kliendilepingu tasude kümnekordne summa, kuid mitte väiksem kui 64 000 eurot.

(2) Füüsilisest isikust ettevõtjana või täis- või usaldusühinguna tegutseva audiitorettevõtja kutsekindlustuslepingu kindlustussumma peab olema:

- 1) ühe kindlustusjuhtumi kohta vähemalt eespool nimetatud isiku viimase lõppenud tegevusaruande perioodi kahe suurema kliendilepingu tasude viiekordne summa, kuid mitte väiksem kui 32 000 eurot;
- 2) aastas kõigi esitatud nõuete kohta eespool nimetatud isiku viimase lõppenud tegevusaruande perioodi kolme suurema kliendilepingu tasude viiekordne summa, kuid mitte väiksem kui 32 000 eurot.

(3) Kutsekindlustuslepingus sätestatud omavastutus ühe kindlustusjuhtumi kohta ei või olla suurem kui:

- 1) audiitorettevõtja osa-, aktsia- või Euroopa äriühingu põhikapital;
- 2) 3000 eurot audiitorettevõtjal, kes tegutseb usaldus- või täisühinguna või füüsilisest isikust ettevõtjana.

§ 65. Esindamise nõuded audiitorteenuse osutamisel

(1) Füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsev vandeaudiitor või seaduse alusel audiitorühingut esindav vandeaudiitor allkirjastab kliendilepingu audiitorteenuse osutaja poolt ning vandeaudiitori ja seonduva audiitorteenuse muu aruande enda või esindatava nimel isiklikult.

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

(2) Avaliku sektori üksusega sõlmitava kliendilepingu audiitorteenuse osutaja poolne ning vandeaudiitori ja seonduva audiitorteenuse muu aruande allkirjastaja peab olema avaliku sektori vandeaudiitor.

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

(3) Avaliku sektori üksuses töötav avaliku sektori vandeaudiitor allkirjastab vandeaudiitori ja seonduva audiitorteenuse muu aruande enda või esindatava nimel isiklikult.

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

(4) Audiitorettevõtja prokurist peab olema vandeaudiitor.

4. peatükk SISEAUDIITOR

§ 66. Siseaudiitorile esitatavad nõuded

Siseaudiitorile ning siseaudiitori kutse ja avaliku sektori siseaudiitori kutsetaseme taotlejatele kohaldatakse käesoleva seaduse § 39 lõigetes 2 ja 3 maine ning usaldusväärseuse kohta sätestatud.

§ 67. Siseaudiitori täiendusõppe kohustus

(1) Siseaudiitorile kohaldatakse käesoleva seaduse § 40 lõikes 2 ja § 42 lõikes 1 sätestatud.

(2) Siseaudiitorite täiendusõppe programmi [kehtestab rahandusminister määrusega](#).

(3) Avaliku sektori siseaudiitor on kohustatud osalema Eesti siseaudiitoreid ühendava organisatsiooni või Audiitorkogu korraldatavas või nende või käesoleva seaduse § 121 lõikes 6 sätestatud siseaudiitorite kutsekomisjoni tunnustusega täiendusõppes vähemalt 20 akadeemilise tunni ulatuses aastas.

(4) Atesteeritud siseaudiitor on kohustatud osalema Eesti siseaudiitoreid ühendava organisatsiooni või Audiitorkogu korraldatavas või nende või käesoleva seaduse § 121 lõikes 6 sätestatud siseaudiitorite kutsekomisjoni tunnustusega täiendusõppes vähemalt 40 akadeemilise tunni ulatuses aastas.

(5) Siseaudiitori suhtes, kes osaleb käesoleva paragrahvi lõikes 3 või 4 nimetatud täiendusõppes lektorina, arvestatakse lõikes 3 või 4 nimetatud kohustuse täitmisel juhendatud täiendusõppe ajalist kestust kahekordsena.

(6) Siseaudiitor, kes siseaudiitori tegevusaruande perioodil ei tegele siseaudiitori kutsetegevusega, on kohustatud osalema käesoleva paragrahvi lõikes 3 või 4 sätestatud täiendusõppes aastasest mahust poole ulatuses.

(7) Käesolevas paragrahvis siseaudiitorite kohta sätestatud ei kohaldata:

- 1) rasedus-, sünnitus- või lapsehoolduspuhkusel viibijale;
- 2) üle nelja kuu töövõimetuslehel viibijale;
- 3) muu mõjuva põhjuse tõttu Rahandusministeeriumi otsusega täiendusõppe kohustusest vabastatud isikule.

(8) Käesoleva paragrahvi lõigetes 3–6 sätestatud kohustust ja selle täitmist arvestatakse summeeritult iga kalendriaasta algusest.

§ 68. Siseaudiitorile seoses tema kutsetegevusega esitatavad nõuded

(1) Siseaudiitor peab oma kutsetegevuses olema objektiivne ja kompetentne, hoidma kutsesaladust, tegutsema nõutava hoolsusega ning käituma siseaudiitori kutse kohaselt.

(2) Siseaudiitor peab oma kutsetegevuses täitma käesoleva seaduse § 70 alusel kehtestatud siseaudiitori kutsetegevuse standardeid.

§ 69. Siseaudiitori kutsetegevus

(1) Siseaudiitori kutsetegevus on oma olemuselt organisatsioonisisene protsess.

(2) Siseaudiitori kutsetegevus on sõltumatu, objektiivne, kindlust ja nõu andev tegevus, mis on kavandatud lisama väärtust organisatsiooni tegevusele ja seda täiustama.

(3) Siseaudiitori kutsetegevus aitab kaasa organisatsiooni eesmärkide saavutamisele. Siseaudiitor läheneb süsteemselt, reeglipäraselt ja järjepidevalt süsteemidele ja protsessidele, nende juhtimisele ning tõhususe hindamisele ja täiustamisele.

(4) Siseaudiitori kutsetegevuse üheks objektiks on sisekontroll kui süsteem, samal ajal analüüsitakse sisekontrolli kui protsessi tõhusust ja hinnatakse selle vastavust õigusaktides sätestatud nõuetele.

(5) Siseaudiitori kutsetegevusse kaasatav ekspert, abiline või muu isik tegutseb siseaudiitori juhtimisel ja vastutusel.

(6) Käesoleva seaduse §-des 68–73 sätestatu laieneb siseaudiitori kutsetegevusse kaasatud isikule.

§ 70. Siseaudiitori kutsetegevuse standardid

(1) Siseaudiitori kutsetegevuse standardid on:

- 1) Rahvusvahelise Siseaudiitorite Ühingu (edaspidi *IIA*) põhimõtete järgi ja rahvusvaheliste siseauditeerimise standardite alusel koostatud standardid;
- 2) käesoleva lõike punktis 1 sätestatud standarditega katmata osas muud siseaudiitori kutsetegevusega seotud standardid.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 sätestatud põhimõtete alusel koostatud ja punktis 2 sätestatud standardid [kehtestatakse rahandusministri määrusega](#).

(3) Käesoleva seaduse tähenduses on rahvusvahelised siseauditeerimise standardid *IIA* kinnitatud rahvusvaheline kutsetegevuse raamistik ja muud dokumendid, mis reguleerivad siseaudiitori kutsetegevust.

(4) *IIA* tõlgendusega katmata siseaudiitori kutsetegevuse standardi või selle osa tõlgenduse annab Rahandusministeerium, kaasates selle väljatöötamise eksperte ja erialaorganisatsioone.

§ 71. Siseaudit

(1) Siseaudit käesoleva seaduse tähenduses on siseaudiitori kutsetegevus, mille objektiks on kriteeriumide alusel korraldatud protsessid, nende juhtimine ja kontroll, või mis on suunatud kontrolli objektiks oleva

tehingu kontrollikriteeriumidena määratletud õigusaktile vastavuse kindlaks tegemisele või mittevastavuse tuvastamisele.

(2) Siseauditis on siseaudiitori eesmärgiks võimaldada kogutud tõendusmaterjali põhjal siseaudiitori aruandes avaldada ettenähtud kasutajale üldistavas jaatavas või eitavas vormis arvamust.

§ 72. Nõuandev töö

Käesoleva seaduse tähenduses on nõuandev töö siseaudiitori kutsetegevus, mille kohta ta esitab siseaudiitori aruande, milles avaldatakse piiritletud kasutajale teave, lahendust pakkuv teguviis, arvamus või seisukoht.

§ 73. Siseaudiitori aruanne

Siseaudiitori aruanne on dokumendina vormistatud siseaudiitori kutsetegevuse aruanne, milles siseaudiitor avaldab oma kutsetegevuse objekti kohta siseaudiitori kutsetegevusega omandatud kindlust väljendava arvamuse või muu kokkuvõtte.

§ 74. Esindamise nõuded siseaudiitori kutsetegevuses

(1) Siseaudiitor allkirjastab siseaudiitori kutsetegevuse lepingu teenuse osutaja poolt ja siseaudiitori aruande enda või esindatava nimel isiklikult.

(2) Kutsetegevuseks käesoleva seaduse § 75 lõikes 1 nimetatud ulatuses avaliku sektori üksusega sõlmitava lepingu teenuse osutaja poolne ja siseaudiitori aruande allkirjastaja peab olema avaliku sektori üksuse siseaudiitor või atesteeritud siseaudiitor.

(3) Kutsetegevuseks käesoleva seaduse § 75 lõikes 2 nimetatud ulatuses avaliku sektori üksusega sõlmitava lepingu teenuse osutaja poolne ja siseaudiitori aruande allkirjastaja peab olema avaliku sektori siseaudiitor või atesteeritud siseaudiitor.

(4) Avaliku sektori üksuses töötav siseaudiitor allkirjastab siseaudiitori aruande isiklikult.

§ 75. Siseaudiitori kutsetegevuse korraldamise õigus

(1) Avaliku sektori üksuses võib siseaudiitori kutsetegevusega iseseisvalt tegeleda üksnes avaliku sektori üksuse siseaudiitor või atesteeritud siseaudiitor.

(2) Avaliku sektori ühingus võib siseaudiitori kutsetegevusega iseseisvalt tegeleda üksnes siseaudiitor.

(3) Käesoleva seaduse § 13 lõikes 2 sätestatud kriteeriumitele vastavas avaliku huvi üksuses võib siseaudiitori kutsetegevusega iseseisvalt tegeleda üksnes avaliku sektori üksuse siseaudiitor või atesteeritud siseaudiitor.

5. peatükk AUDIITORÜHING

§ 76. Audiitorühingule esitatavad nõuded

(1) Audiitorühingule ja audiitorühingut esindama õigustatud isikutele kohaldatakse käesoleva seaduse § 39 lõigetes 2 ja 3 maine ning usaldusväärsuse kohta sätestatud.

(2) Audiitorühing võib audiitorteenust osutada ühena järgmistest äriühingu liikidest:

- 1) täis- või usaldusühinguna;
 - 2) osaühinguna;
 - 3) aktsiaseltsina;
 - 4) Euroopa äriühinguna, mis tuleneb nõukogu määrusest (EÜ) nr 2157/2001 Euroopa äriühingu (SE) põhikirja kohta (EUT L 294, 10.11.2001, lk 1–21);
 - 5) mõnes lepinguriigis registreeritud äriühinguna.
- [RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

(3) Enamus audiitorühingu osade või aktsiatega esindatud häältest peab kuuluma mõne lepinguriigi pädeva asutuse järelevalvele piiranguteta allutatud vandeaudiitoritele, kes on saanud kutse mõnes lepinguriigis, või audiitorühingutele.

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

(4) Osaühingust audiitorühingu osakapital peab olema vähemalt 12 000 eurot.

(5) Audiitorühingul ei või olla tegevusala, mis ei ole audiitorteenuse osutamine või muu äritegevus.

(6) Audiitorühing ei või kuuluda vandeaudiitorite võrgustikku, mille struktuur ei võimalda saada järelevalveks vajalikku ammendavat informatsiooni.

§ 77. Audiitorühingu esindamisele esitatavad nõuded

(1) Audiitorühingut seaduse alusel esindavatest isikutest peavad vähemalt kolm neljandikku olema mõnes lepinguriigis kutse saanud vandeaudiitorid, kes on Audiitorkogu liikmed.

(2) Audiitorühingus, mille juhatuses on:

- 1) kuni kaks liiget, peab vähemalt üks neist olema mõnes lepinguriigis kutse saanud vandeaudiitor, kes on Audiitorkogu liige;
- 2) kolm liiget, peavad vähemalt kaks neist olema mõnes lepinguriigis kutse saanud vandeaudiitorid, kes on Audiitorkogu liikmed.

(3) Täis- või usaldusühingust audiitorühingus, mida on juhtima õigustatud:

- 1) kuni kaks osanikku, peab vähemalt üks neist olema mõnes lepinguriigis kutse saanud vandeaudiitor, kes on Audiitorkogu liige;
- 2) kolm osanikku, peavad vähemalt kaks neist olema mõnes lepinguriigis kutse saanud vandeaudiitorid, kes on Audiitorkogu liikmed.

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

§ 78. Audiitorühingute esindamise piirang

Vandeaudiitor võib audiitorteenuse osutamisel seaduse alusel esindada üksnes ühte audiitorühingut, kes on Audiitorkogu liige.

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

§ 79. Tegevusloa taotlemine audiitorühingule

(1) Tegevusloa saamiseks audiitorühingule esitab asutatava või tegutseva audiitorühingu asutamislepingusse või äriregistri registrikaardile kantud esindama õigustatud isik Rahandusministeeriumile registri infosüsteemi vahendusel taotluse koos järgmiste dokumentide ja andmetega:

- 1) kehtiva põhikirja koopia;
- 2) audiitorühingu osanike või aktsionäride nimekiri, milles on märgitud iga osaniku või aktsionäri registri- või isikukood, viimase puudumise korral sünniaeg, ning andmed igale osanikule või aktsionäri kuuluvate aktsiate või osade ja hääle arvu kohta;
- 3) andmed audiitorühingu juhatuse liikmete ja täis- või usaldusühingut juhtima õigustatud osanike kohta, mis sisaldavad neist igaühe ees- ja perekonnanime, isikukoodi või selle puudumisel sünniaega, elukohta, töö- ja ametikohtade täielikku loetelu ning juhatuse liikmete vastutusvaldkonna kirjeldust, samuti juhtide usaldusväärsus ja käesoleva seaduse nõuetele vastavust kinnitavate dokumentide koopiad;
- 4) asutatava audiitorühingu puhul asutamislepingu või -otsuse või ühingulepingu notariaalselt kinnitatud ära kirja koopia.

(2) Audiitorühingu tegevusloa taotluse menetlemise ajal käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud andmetes või dokumentides toimunud muudatustest teatab audiitorühing viivitamata pärast muudatuste tegemist või nendest teadasaamist Rahandusministeeriumile ja esitab uued andmed või dokumentide koopiad.

(3) Audiitorühing ei ole kohustatud Rahandusministeeriumile esitama käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud dokumente, nende koopiaid või andmeid, mis on kättesaadavad riigi infosüsteemi andmekogudest.

§ 80. Audiitorühingu tegevusloa taotluse läbivaatamine

(1) Kui audiitorühing on tegevusloa taotlemisel esitanud valeandmeid või ei ole esitanud kõiki käesoleva seaduse § 79 lõikes 1 nimetatud andmeid, dokumente või nende koopiaid või need ei ole täielikud või nõuetekohaselt vormistatud, on Rahandusministeeriumil õigus nõuda tegevusloa taotlejalt puuduste kõrvaldamist.

(2) Kui käesoleva seaduse § 79 lõikes 1 nimetatud andmete, dokumentide või nende koopiade põhjal ei ole võimalik veenduda, kas audiitorühing vastab seadusega tema kohta sätestatud nõuetele, või kui on vaja kontrollida muid tegevusloa taotleja audiitorühinguga seotud asjaolusid, võib Rahandusministeerium nõuda lisaandmete, -dokumentide või nende koopiade esitamist.

(3) Tegevusloa taotlemisel audiitorühingu esitatud andmeid kontrollib Rahandusministeerium, samuti võib Rahandusministeerium määrata ekspertiisi ja erakorralise audiitorkontrolli, teha päringuid riigi infosüsteemi andmekogudest, saada audiitorühingu juhtidelt või esindajatelt ning vajaduse korral kolmandatelt isikutelt selgitusi esitatud dokumentide või nende koopiade sisu ja tegevusloa andmise otsustamisel tähtsust omavate asjaolude kohta.

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 nimetatud andmed, dokumendid või nende koopiad esitatakse Rahandusministeeriumi määratud mõistliku tähtaja jooksul.

(5) Kui tegevusluba taotlev audiitorühing ei ole kõrvaldanud käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud puudusi ettenähtud tähtaja jooksul või ei ole tähtpäevaks esitanud nõutud andmeid, dokumente või nende koopiaid, võib Rahandusministeerium jätta tegevusloa taotluse läbi vaatamata. Taotluse läbivaatamata jätmise korral tagastab Rahandusministeerium esitatud dokumendid.

(6) Käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel Rahandusministeeriumi määratud ekspertiisi või erakorralise audiitorkontrolli kulud katab tegevusluba taotlev audiitorühing.

6. peatükk TEGEVUSLUBA

§ 81. Audiitorteenuse osutamise õigus

(1) Audiitorettevõtjal peab audiitorteenuse osutamiseks Eestis olema kehtiv tegevusluba, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti.
[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

(2) Audiitorettevõtjal, kui ta või teda seaduse alusel esindav isik on avaliku sektori vandeaudiitor, on õigus oma nimel osutada kindlustandvaid audiitorteenuseid avaliku sektori üksuses.

(3) Avaliku sektori üksuses töötav isik peab seaduses sätestatud kindlustandvate vandeaudiitori kutsetegevuslaste ülesannete täitmiseks olema avaliku sektori vandeaudiitor.

(4) Tegevusluba ei ole vajalik käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud isikul avaliku sektori üksuses seaduses sätestatud kindlustandvate vandeaudiitori kutsetegevuslaste ülesannete täitmiseks.

§ 82. Tegevusluba

(1) Tegevusloa annab Rahandusministeerium.

(2) Tegevusluba ei ole üleantav ning selle kasutamine teise isiku poolt on keelatud.

(3) Tegevusluba on tähtajatu.

(4) Tegevusluba on elektrooniline.

(5) Tegevusloale antakse järjekorranumber.

(6) Tegevusloa andmise ja kehtivuse ning käesoleva seaduse § 89 lõikes 1 sätestatud loa andmise kohta teeb Rahandusministeerium märke registrisse.

§ 83. Tegevusloa taotlemine vandeaudiitorile

(1) Tegevusloa saamiseks esitab vandeaudiitori vande andnud vandeaudiitor (edaspidi *tegevusluba taotlev vandeaudiitor*) Rahandusministeeriumile registri infosüsteemi vahendusel avalduse.

(2) Tegevusluba taotlev vandeaudiitor peab olema füüsilisest isikust ettevõtja.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud avalduse vorm kehtestatakse registri põhimääruses.

§ 84. Tegevusloa andmise otsus

(1) Tegevusluba antakse audiitorettevõtjale.

(2) Otsuse tegevusloa andmise või selle andmisest keeldumise kohta teeb Rahandusministeerium kümne tööpäeva jooksul kõigi vajalike nõuetekohaste dokumentide ja andmete saamisest arvates, kuid mitte hiljem kui kahe kuu möödumisel tegevusloa taotluse saamisest arvates.

(3) Kui tegevusloa väljastamist soovitakse vahetult vandeaudiitori vande andmise järel, peab käesoleva seaduse § 23 lõike 1 punktis 1 sätestatud avaldus sisaldama ka taotlust tegevusloa saamiseks. Rahandusministeerium teeb sellisel juhul otsuse tegevusloa andmise või selle andmisest keeldumise kohta kümne tööpäeva jooksul pärast vandeaudiitori vande andmist.

(4) Rahandusministeerium teeb vajaduse korral tegevusloa taotluse menetlemisel koostööd Audiitorkogu või asjakohase pädeva riigiasutusega.

(5) Otsuse tegevusloa andmise või selle andmisest keeldumise kohta toimetab Rahandusministeerium viivitamata tegevusluba taotlevale audiitorühingule või vandeaudiitorile kätte.

§ 85. Tegevusloa andmisest keeldumise alused

Rahandusministeerium võib keelduda tegevusloa andmisest, kui:

- 1) tegevusloa taotleja vandeaudiitor ei vasta käesolevas seaduses vandeaudiitori kohta sätestatud nõuetele;
- 2) tegevusloa taotleja audiitorühing ei vasta käesolevas seaduses audiitorühingu kohta sätestatud nõuetele;
- 3) audiitorühingut seaduse alusel esindavad isikud ei vasta seaduses sätestatud nõuetele;
- 4) käesoleva seaduse alusel piisava järelevalve teostamine on takistatud;
- 5) esitatud andmetest selgub, et tegevusloa taotleja kavatses tegutseda vaid teises lepinguriigis.

§ 86. Tegevusloa kehtivuse lõppemine

Tegevusloa kehtivus lõpeb:

- 1) tegevusloaga vandeaudiitori surma korral;
- 2) audiitorühingute ühinemisel uue audiitorühingu asutamise korral – uue audiitorühingu äriregistrisse kandmisega;
- 3) audiitorühingute ühinemisel ühendataval ühingul – ühinemise kandmisega äriregistrisse;
- 4) audiitorühingu lõpetamise korral – üldkoosoleku otsuse tegemisega või kohtulahendi jõustumisega;
- 5) audiitorettevõtja pankroti korral – kohtu poolt pankroti väljakuulutamise otsuse tegemisega;
- 6) vandeaudiitori kutse äravõtmise korral – otsuse tegemisega;
- 7) täiendava kutseeksami mittesooritamise korral – otsuse tegemisega;
- 8) Audiitorkogu liikme väljaarvamisel Audiitorkogust – otsuse tegemisega;
- 9) tegevusloa kehtetuks tunnistamisega.

§ 87. Tegevusloa kehtetuks tunnistamine

(1) Tegevusloa tunnistab kehtetuks Rahandusministeerium.

(2) Audiitorettevõtja algatusel tunnistatakse tegevusloa kehtetuks tema avalduse alusel.

(3) Kui audiitorettevõtja suhtes on alustatud kvaliteedikontrolli, distsiplinaarmenetlust, kaebuse menetlemist või väärteomenetlust või uurimist, võib otsuse tegevusloa kehtetuks tunnistamise kohta käesoleva paragrahvi lõike 2 alusel teha, kui vastav menetlus on lõpetatud.

(4) Rahandusministeerium võib tunnistada tegevusloa kehtetuks, kui:

- 1) audiitorettevõtja on kahe aasta jooksul korduvalt või olulisel määral rikkunud tema tegevust reguleerivates õigusaktides sätestatud;
- 2) audiitorettevõtja ei vasta seaduses sätestatud nõuetele;
- 3) audiitorettevõtjale või seaduse alusel audiitorühingut esindavale isikule on kohaldatud karistust majanduslaselise, ametialase, varavastase või avaliku usalduse vastase kuriteo eest;
- 4) audiitorettevõtja esitab või avaldab teadvalt ebaõigeid või eksitavaid andmeid või avaldab teadvalt ebaõiget või eksitavat reklaami ja nendest rikkumistest tulenevalt on audiitorettevõtjat karistatud väärteomenetluse korras;
- 5) audiitorettevõtja, kelle tegevusloa on peatatud, ei ole täitnud ettenähtud tähtpäevaks või ulatuses Audiitorkogu otsust või Rahandusministeeriumi otsust või ettekirjutust;
- 6) tegevusloa on olnud peatatud järjest vähemalt 18 kuud;
- 7) äriühing ei ole kantud äriregistrisse kahe kuu jooksul äriühingule tegevusloa andmise otsusest arvates;
- 8) audiitorühing on käesoleva seaduse § 76 lõikes 3 sätestatud nõuet rikkunud üle kolme kuu;
- 9) audiitorühingut seaduse alusel esindav isik on rikkunud korduvalt või olulisel määral tema tegevust reguleerivates õigusaktides sätestatud ja nendest rikkumistest tulenevalt on karistatud audiitorühingut või audiitorühingut seaduse alusel esindavat isikut distsiplinaar- või väärteomenetluse korras;
- 10) käesoleva seaduse alusel piisava järelevalve teostamine on takistatud.

(5) Audiitorkogu peab tegema käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud asjaolude ilmnemisel Rahandusministeeriumile ettepaneku tegevusloa kehtetuks tunnistamiseks.

(6) Enne tegevusloa kehtetuks tunnistamise otsustamist annab Rahandusministeerium võimaluse audiitorettevõtja või tema esindaja ära kuulata.

§ 88. Tegevusloa kehtivuse peatamine ja taastamine

(1) Tegevusloa kehtivuse peatab ja taastab Rahandusministeerium audiitorettevõtja avalduse alusel.

(2) Rahandusministeerium võib järelevalvenõukogu ettepanekul tegevusloa kehtivuse peatada, kui:

- 1) audiitorettevõtja on seotud vandeaudiitori või tema kutsetegevuse mainet või klienti oluliselt kahjustada võivate vaidlustega;
- 2) audiitorettevõtja, kes tegutses füüsilisest isikust ettevõtjana, ei saa ajutiselt tervise tõttu või muul põhjusel audiitorteenust osutada järjest üle kuue kuu;
- 3) audiitorettevõtjale on tehtud käesoleva seaduse alusel korduv ettekirjutus;

4) audiitorettevõtja, kes tegutseb füüsilisest isikust ettevõtjana, on Audiitorkogu juhatuse otsusega suunatud täiendavale kutseksamile.

(3) Audiitorettevõtja või Audiitorkogu peab teatama käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 1 või 2 nimetatud asjaolude või punktis 3 nimetatud ettekirjutuse põhjustanud asjaolude äralangemisest järelevalvenõukogule ja Rahandusministeeriumile kümne tööpäeva jooksul asjaolude äralangemisest teadasaamisest arvates.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punkti 1 või 2 alusel peatatud tegevusloa kehtivus taastatakse nimetatud asjaolude äralangemisest teadasaamisel.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punkti 3 alusel peatatud tegevusloa kehtivus taastatakse ettekirjutuse põhjustanud asjaolude äralangemisest teadasaamisel.

(6) Täiendavale kutseksamile saadetud peatatud tegevusloaga audiitorettevõtja, kes tegutseb füüsilisest isikust ettevõtjana, tegevusloa kehtivus taastatakse kutseksami sooritamise järel.

§ 89. Luba vandeaudiitori kutsetegevusega seotud tehingute ja toimingute lõpetamiseks

(1) Pärast tegevusloa kehtivuse peatamist või lõppemist võib Rahandusministeerium järelevalvenõukogu ettepanekul anda loa vandeaudiitori kutsetegevusega seotud tehingute või toimingute lõpetamiseks, kui see on vajalik ja audiitorettevõtja tegevusloa kehtivuse peatamise või lõppemise asjaolusid arvestades võimalik.

(2) Rahandusministeerium võib nõuda vandeaudiitori kutsetegevusega seotud tehingute või toimingute lõpetamist võimaldava loa andmise otsuse põhjendatuse kontrollimiseks täiendavaid dokumente ja andmeid.

(3) Tegevusloa kehtivuse peatamise või lõppemise järgses otsuses, millega Rahandusministeerium annab loa vandeaudiitori kutsetegevusega seotud tehingute või toimingute lõpetamiseks, tuleb märkida:

1) tehingud või toimingud, mille lõpetamiseks luba antakse;
2) loa kehtivuse tähtaeg, mis ei või ühegi käesoleva lõike punktis 1 sätestatud tehingu või toimingu jaoks olla pikem kui kümme tööpäeva loa andmise päevast arvates.

(4) Käesolevas seaduses audiitorettevõtja kohta sätestatud nõudeid kohaldatakse ka käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud loa alusel tegutsejale.

§ 90. Tegevusloa kehtivuse peatamise ja lõppemise tagajärjed

(1) Tegevusloa kehtivuse peatamisel või lõppemisel ei rakendata käesoleva seaduse § 57 lõikes 4 sätestatud põhimõtet.

(2) Tegevusloa kehtivuse lõppemisel on audiitorettevõtja, kellele antud tegevusloa kehtivus lõppes, kohustatud kümne tööpäeva jooksul tasuma kogu liikmemaksu, mis tal oleks tulnud tasuda Audiitorkogule sellel majandusaastal, millesse jääb tegevusloa kehtivuse lõppemise päev.

(3) Tegevusloa kehtivuse peatamise, taastamise või lõppemise otsus toimetatakse audiitorettevõtjale, kelle tegevusloa kohta otsus tehti, viivitamata kätte.

(4) Tegevusloa kehtivuse peatamise, taastamise või lõppemise otsusest teavitab Rahandusministeerium viivitamata nende lepinguriikide pädevaid asutusi, kus audiitorettevõtja, kellele tegevusloa kohta otsus tehti, on registreeritud.

(5) Tegevusloa kehtivuse lõppemisel võib audiitorettevõtja, kellele antud tegevusloa kehtivus lõppes käesoleva seaduse § 87 lõikes 4 nimetatud asjaolude alusel, taotleda tegevusluba kolme aasta möödumisel tegevusloa kehtetuks tunnistamisest arvates, kuid mitte enne, kui karistusandmed on karistusregistrist karistusregistri seaduse kohaselt kustutatud.

7. peatükk

AUDIITORKONTROLI KOHUSTUS NING AUDITIKOMITEE

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

1. jagu

Audiitorkontrolli kohustus

§ 91. Auditi kohustus

(1) Kui seaduses ei ole sätestatud teisiti, on raamatupidamise aastaaruande audit kohustuslik raamatupidamise seaduse tähenduses raamatupidamiskohustuslasele, kelle raamatupidamise aastaaruandes toodud aruandeaasta näitajatest vähemalt kaks ületavad alljärgnevat tingimusi:

- 1) müügitulu või tulu 2 000 000 eurot;
- 2) varad bilansipäeva seisuga kokku 1 000 000 eurot;
- 3) keskmine töötajate arv 30 inimest.

(2) Raamatupidamise aastaaruande audit on kohustuslik raamatupidamise seaduse tähenduses raamatupidamiskohustuslasele, kelle raamatupidamise aastaaruandes toodud aruandeaasta näitajatest vähemalt üks ületab alljärgnevat tingimusi:

- 1) müügitulu või tulu 6 000 000 eurot;
- 2) varad bilansipäeva seisuga kokku 3 000 000 eurot;
- 3) keskmine töötajate arv 90 inimest.

(3) Raamatupidamise aastaaruande audit on kohustuslik igale aktsiaseltsile, riigiraamatupidamiskohustuslasele, kohaliku omavalitsuse üksusele, avalik-õiguslikule juriidilisele isikule, riigieelarvest eraldist saavale erakonnale ja äriühingule, milles riigil on vähemalt otsustusõigus riigivaraseaduse tähenduses.

[RT I, 17.12.2010, 20- jõust. 01.01.2011, kehtides majandusaasta aruannete aruandeperioodide kohta, mis algasid 2010. aasta 1. jaanuaril või hiljem.]

(4) Raamatupidamise aastaaruande audit on kohustuslik sihtasutusele, mille asutajaks on riik, avalik-õiguslik juriidiline isik, kohalik omavalitsus, erakond või äriühing, milles riigil on vähemalt otsustusõigus riigivaraseaduse tähenduses, samuti testamendi alusel asutatud sihtasutusele või sihtasutusele, mille audiitorkontrolli kohustus tuleneb põhikirjast või nõukogu otsusest või mis vastab käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 sätestatud tingimustele.

[RT I, 17.12.2010, 20- jõust. 01.01.2011, kehtides majandusaasta aruannete aruandeperioodide kohta, mis algasid 2010. aasta 1. jaanuaril või hiljem.]

§ 92. Ülevaatus kohustus

(1) Kui seaduses ei ole sätestatud teisiti, on raamatupidamise aastaaruande ülevaatus kohustuslik raamatupidamise seaduse tähenduses raamatupidamiskohustuslasele, kelle raamatupidamise aastaaruandes toodud aruandeaasta näitajatest vähemalt kaks ületab alljärgnevat tingimusi:

27.01.2014 10:51

Veaparandus - Parandatud täheviiga sõnas "teisiti" Riigi Teataja seaduse § 10 lõike 4 alusel.

- 1) müügitulu või tulu 1 000 000 eurot;
- 2) varad bilansipäeva seisuga kokku 500 000 eurot;
- 3) keskmine töötajate arv 15 inimest.

(2) Raamatupidamise aastaaruande ülevaatus on kohustuslik raamatupidamise seaduse tähenduses raamatupidamiskohustuslasele, kelle raamatupidamise aastaaruandes toodud aruandeaasta näitajatest vähemalt üks ületab alljärgnevat tingimusi:

- 1) müügitulu või tulu 3 000 000 eurot;
- 2) varad bilansipäeva seisuga kokku 1 500 000 eurot;
- 3) keskmine töötajate arv 45 inimest.

(2¹) Raamatupidamise aastaaruande ülevaatus on kohustuslik käesoleva seaduse § 91 lõikes 4 nimetatata sihtasutusele, mille raamatupidamise aastaaruandes toodud aruandeaasta näitajatest vähemalt üks ületab alljärgnevat tingimusi:

- 1) müügitulu või tulu 15 000 eurot;
- 2) varad bilansipäeva seisuga kokku 15 000 eurot.

[RT I, 17.12.2010, 20- jõust. 01.01.2011, kehtides majandusaasta aruannete aruandeperioodide kohta, mis algasid 2010. aasta 1. jaanuaril või hiljem.]

(3) Kohustusliku ülevaatus võib asendada auditiga.

§ 93. Auditi ja ülevaatus kohustuse erinevus

Käesoleva seaduse § 91 lõikes 3 ja § 92 lõigetes 1 ja 2 sätestatud kohustust ei rakendata Notarite Koja, Advokatuuri ja Audiitorkogu suhtes.

§ 94. Konsolideeriva üksuse erinevus

Raamatupidamiskohustuslane, kes on vastavalt raamatupidamise seaduse § 28 lõikele 1 ja §-le 29 kohustatud koostama konsolideeritud majandusaasta aruande, lähtub auditi või ülevaatuse kohustuslikkuse määramisel konsolideeritud näitajatest.

§ 95. Info vastavus

Audiitorettevõtja on kohustatud kooskõlas käesoleva seaduse § 46 alusel kehtestatud või kinnitatud vandeaudiitori kutsetegevuse standarditega auditi või ülevaatuse käigus kontrollima koos raamatupidamisaruandega avaldatava rahandusalase ja muu info vastavust raamatupidamisaruandele ja selle avaldamise vastavust seaduses sätestatud avaldamise nõuetele.

§ 95¹. Tehingute seaduslikkuse kontrolli kohustus

Äriühingule, milles riigil on vähemalt otsustusõigus riigivaraseaduse tähenduses, riigi asutatud sihtasutusele ja riigi tulundusasutusele on tehingute seaduslikkuse kontroll kohustuslik Riigikontrolli määratud ulatuses. [RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

2. jagu

Auditikomitee, selle moodustamine ja tegevuse alused

§ 96. Auditikomitee

Auditikomitee on selle liikmed valinud, kinnitanud või nimetanud organi või isiku nõuandev organ raamatupidamise, audiitorkontrolli, riskijuhtimise, sisekontrolli ja -auditeerimise, järelevalve teostamise ja eelarve koostamise valdkonnas ning tegevuse seaduslikkuse osas.

§ 97. Auditikomitee moodustamine

- (1) Auditikomitee liikmed valib ja kutsub tagasi nõukogu või selle puudumisel kõrgeim juhtorgan.
- (2) Ministeeriumi auditikomitee liikmed nimetab ja kutsub tagasi minister.
- (3) Auditikomitees on vähemalt kaks liiget, kellest vähemalt kaks peavad olema arvestuse, rahanduse või õiguse asjatundjad. Auditikomitee liikme valimiseks on vajalik tema kirjalik nõusolek.
- (4) Auditikomitee liikmeks ei tohi olla siseaudiitor, juhatuselise liige või prokurist, ministeeriumi abiminister või kantsler ega audiitorkontrolli teostav isik.
- (5) Auditikomitee esimeheks ei tohi olla nõukogu esimees.

§ 98. Auditikomitee tegevuse alused

- (1) Auditikomitee ülesanne on jälgida ja analüüsida:
 - 1) rahandusinformatsiooni töötlemist;
 - 2) riskijuhtimise ja sisekontrolli tõhusust;
 - 3) raamatupidamise aastaaruande või konsolideeritud aruande audiitorkontrolli protsessi;
 - 4) audiitorettevõtja ja seaduse alusel audiitorühingut esindava vandeaudiitori sõltumatust ja tegevuse vastavust teistele käesoleva seaduse nõuetele.
- (2) Seoses käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ülesannetega on auditikomitee kohustuseks anda selle liikmed valinud organile või nimetanud isikule soovitusi ja teha ettepanekuid vähemalt järgmistes küsimustes:
 - 1) audiitorettevõtja nimetamine või tagasikutsumine;
 - 2) siseaudiitori nimetamine või tagasikutsumine;
 - 3) probleemide ja ebatõhususe vältimine või kõrvaldamine organisatsioonis;
 - 4) vastavus õigusaktidele ja kutsetegevuse heale tavale.
- (3) Audiitorettevõtja peab andma auditikomiteele ülevaate osutatud teenustest ja olulisematest tähelepanekutest ning esitama ettepanekuid riskijuhtimise ja kontrollisüsteemide kohta.
- (4) Riigi äriühingu ja sellise äriühingu, kus riigil on vähemalt otsustusõigus, ning riigi asutatud sihtasutuse auditikomitee moodustamise, tasustamise ja töökorra põhimõtted kehtestab rahandusminister määrusega.
- (5) Auditikomitee moodustamise, tasustamise ja töökorra põhimõtted muudel juhtudel, kui on sätestatud käesoleva paragrahvi lõikes 4, kehtestab vajaduse korral auditikomitee liikmed valinud organ või nimetanud isik.

§ 99. Auditikomitee moodustamise kohustus

(1) Auditikomitee peab moodustama käesoleva seaduse § 13:

- 1) lõike 1 punktides 1–3 sätestatud avaliku huvi üksus;
- 2) lõigetes 2 ja 3 sätestatud avaliku huvi üksus.

(2) Raamatupidamiskohustuslane, kes on vastavalt raamatupidamise seaduse § 28 lõikele 1 ja §-le 29 kohustatud koostama konsolideeritud majandusaasta aruande, lähtub auditikomitee kohustuslikkuse määramisel konsolideeritud näitajatest.

(3) Konsolideerimisgrupis ei ole mitme auditikomitee moodustamise kohustust, kui auditikomitee on moodustanud konsolideeriv üksus raamatupidamise seaduse § 27 lõike 1 mõistes ning auditikomitee tegevus hõlmab kogu konsolideerimisgruppi.

(4) Ministeriumis moodustatud auditikomitee tegevus hõlmab kogu ministeriumi valitsemisala.

§ 100. Kohaliku omavalitsuse üksuse erinevused seoses auditikomiteega

(1) Kohaliku omavalitsuse üksuses, mis on avaliku huvi üksus vastavalt käesoleva seaduse § 13 lõike 1 punktile 4, täidab §-s 98 nimetatud auditikomitee ülesandeid revisjonikomisjon, mille koosseisu kuulub § 97 lõikes 3 sätestatud nõuetele vastav isik.

(2) Kohaliku omavalitsuse üksuse auditikomitee liikmeks ei tohi olla omavalitsuse üksuse valitsuse liige, siseaudiitor ega audiitorkontrolli teostav isik.
[RT I 2010, 72, 543- jõust. 01.01.2011]

8. peatükk AUDIITORKOGU

1. jagu Audiitorkogu õiguslik seisund, pädevus ja organid

§ 101. Audiitorkogu õiguslik seisund

(1) Audiitorkogu on omavalitsuslikul põhimõttel tegutsev kutseühendus arvestusala audiitortegevuse korraldamiseks era- ja avalikes huvides ning oma liikmete kutsealaste õiguste kaitsmiseks.

(2) Audiitorkogu on avalik-õiguslik juriidiline isik.

(3) Audiitorkogu juhindub oma tegevuses õigusaktidest, Audiitorkogu põhikirjast, Audiitorkogu organite otsustest, Rahandusministeriumi otsustest ja ettekirjutustest, vandeaudiitori kutsetegevuse üldtunnustatud normidest ja tavadest ning headest kommetest.

(4) Audiitorkogu põhikirjas sätestatakse Audiitorkogu organite töökorraldus, Audiitorkogu liikmete ja Audiitorkogu organite vahelised õigussuhted ning reguleeritakse muid Audiitorkogu pädevuses olevaid küsimusi.

(5) Audiitorkogu registreeritakse riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste riiklikus registris.

§ 102. Audiitorkogu eesmärk

(1) Audiitorkogu eesmärk on Audiitorkogu liikmete:

- 1) kutsetegevuse kõrge kvaliteet, hea maine ja usaldusväarsus;
- 2) kutsetegevuse hea tava kujundamine ja ühtlustamine;
- 3) järelevalve korraldamine;
- 4) täiendusõppe korraldamine;
- 5) kutsealaste õiguste kaitsmine.

(2) Oma eesmärkide saavutamiseks Audiitorkogu:

- 1) teeb igakülgset koostööd pädevate asutustega, osutades kaasabi järelevalve teostamisel, riikliku sunni rakendamisel ja võetud meetmete tulemuslikkuse saavutamisel;
- 2) koordineerib Audiitorkogu liikmete kutsetegevust;
- 3) valitseb oma vara;
- 4) esindab Audiitorkogu rahvusvahelistes kutseorganisatsioonides;

5) lahendab vandeaudiitori kutsetegevusega seotud küsimusi.

§ 103. Audiitorkogu liige

(1) Audiitorkogu liige on:

- 1) vandeaudiitor vandeaudiitori vande andmise kuupäevast;
- 2) audiitorettevõtja tegevusloa andmise otsuse kuupäevast;
- 3) isik, kelle kutset on rahandusminister tunnustanud käesoleva seaduse § 30 lõike 1 alusel, vandeaudiitori vande andmise kuupäevast.

(2) Audiitorkogu liige arvatakse juhatuse otsusega Audiitorkogust välja:

- 1) avalduse alusel;
- 2) tegevusloa kehtivuse lõppemisel või kehtetuks tunnistamisel;
- 3) määratud ajal või ulatuses Audiitorkogu liikme kohustusliku liikmemaksu juhatuse hoiatusest hoolimata mõjuva põhjuseta tasumata jätmisel;
- 4) vandeaudiitori kutse äravõtmisel.

§ 104. Audiitorkogu organid

(1) Audiitorkogu tegutseb oma organite kaudu.

(2) Audiitorkogu organid on üldkoosolek, president, juhatus, revisjonikomisjon ja järelevalvenõukogu. President kuulub Audiitorkogu juhatusse.

(3) Audiitorkogu organeid valides valitakse kõigepealt president, seejärel juhatuse liikmed ja asendusliikmed, revisjonikomisjoni liikmed ja asendusliikmed ning järelevalvenõukogu liikmed ja asendusliikmed.

(4) Audiitorkogu organite pädevus sätestatakse käesoleva seadusega.

(5) Audiitorkogu organite õigusaktid ja otsused on Audiitorkogu liikmetele kohustuslikud.

2. jagu Audiitorkogu vara ja kohustuslik liikmemaks

§ 105. Audiitorkogu vara ja eelarve

(1) Audiitorkogu vara moodustub:

- 1) Audiitorkogu liikmete kohustuslikust liikmemaksust;
- 2) riigieelarvelistest eraldistest;
- 3) kutseeksamitasudest ja täiendusõppetasudest;
- 4) Audiitorkogu vahendite paigutamisest saadavast tulust;
- 5) Audiitorkogule distsiplinaar karistusena laekuvatest rahatrahvidest;
- 6) annetustest;
- 7) muudest laekumistest.

(2) Järelevalvenõukogu kulud järelevalve korraldamiseks kaetakse sihtotstarbeliste eraldistega riigieelarvest. Sihtotstarbelised eraldised riigieelarvest peavad olema piisavad ja järjepidevad ning tagama käesoleva seadusega järelevalvenõukogule pandud järelevalvega seotud eesmärkide ja kohustuste täitmise sõltumatuse. Sihtotstarbelised eraldised riigieelarvest peavad muu hulgas katma käesoleva seaduse § 81 lõikes 3 nimetatud isikute järelevalvega seotud kulud.

(3) Audiitorkogu ei või tagada teiste isikute kohustusi ega anda laenu.

(4) Audiitorkogu majandusaasta eelarves näidatakse muu hulgas:

- 1) tulu liikmemaksu laekumisest;
- 2) tulu sihtotstarbelistest eraldistest riigieelarvest järelevalve korraldamiseks;
- 3) järelevalvenõukogu kulu järelevalve korraldamiseks;
- 4) kulu presidendi tasuks;
- 5) kulu juhatuse liikmete tasudeks;
- 6) kulu revisjonikomisjoni liikmete tasudeks.

(5) Audiitorkogu ei tohi muuta käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud riigieelarveliste eraldiste sihtotstarvet.

(6) Audiitorkogu moodustab oma kohustuste õiguspärase täitmise kindlustamiseks likviidsusreservi.

(7) Likviidsusreservi summa suurus on vähemalt üks kolmandik Audiitorkogu eelmise majandusaasta eelarve tegevuskuludest ja see ei või olla väiksem kui 64 000 eurot.

(8) Likviidsusreservi moodustamise ja kasutamise kord nähakse ette Audiitorkogu põhikirjas.

§ 106. Audiitorkogu liikme kohustuslik liikmemaks

- (1) Audiitorkogu liikme kohustuslik liikmemaks (edaspidi *liikmemaks*) on kaheosaline:
 - 1) vandeaudiitori liikmemaks;
 - 2) tegevusloaga liikme liikmemaks (edaspidi *tegevusloamaks*).
- (2) Liikmemaksu arvestusperiood on Audiitorkogu majandusaasta. Liikmemaksu suurus kehtestatakse arvestusperioodiks oleva Audiitorkogu majandusaasta kohta.
- (3) Liikmesus seoses liikmemaksu tasumise kohustusega määratakse kindlaks liikmemaksu arvestusperioodiks oleva majandusaasta 1. juuli seisuga.
- (4) Vandeaudiitori liikmemaksu suurus on vähemalt 64 eurot vandeaudiitori kohta.
- (5) Tegevusloamaksu määr on 0,5–3% audiitorettevõtja liikmemaksu arvestusperioodile eelneva liikmemaksu arvestusperioodi summaarsest käesoleva seaduse § 81 lõikes 1 nimetatud tegevusloa alusel osutatud audiitorteenuste müügitulust, mida kajastatakse käesoleva seaduse § 157 kohases tegevusaruandes.
[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]
- (6) Audiitorkogu juhatus esitab järelevalvenõukogule ettepaneku liikmemaksu kohta koos arvestusperioodiks oleva majandusaasta eelarvega hiljemalt jooksva majandusaasta 31. augustiks.
[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]
- (7) Vandeaudiitori liikmemaksu suuruse ja tegevusloamaksu määra liikmemaksu arvestusperioodiks olevaks majandusaastaks kehtestab järelevalvenõukogu hiljemalt jooksva majandusaasta 15. septembriks.
[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]
- (8) Järelevalvenõukogu otsusega võib määrata tegevusloamaksu summa suuruse käesoleva seaduse § 108 lõikes 1 sätestatud isikule, kes jätab määratud tähtjaks tegevusaruande esitamata või kes esitab tegevusaruandes valeandmeid või kes alustab või jätkab vandeaudiitori kutsetegevust, lähtudes võrdse kohtlemise printsiibist.
- (9) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatud kohaldatakse ka tunnustamise sobivustesti sooritanud vandeaudiitori puhul, kes tegutseb füüsilisest isikust ettevõtjast audiitorettevõtjana.
[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]
- (10) Mõjuval põhjusel võib järelevalvenõukogu otsustada Audiitorkogu liikme liikmemaksu tasumise tähtpäeva muutmise ja vandeaudiitori liikmemaksu või tegevusloamaksu määra alandamise.

§ 107. Vandeaudiitori liikmemaksu tasumine

- (1) Vandeaudiitor on kohustatud tasuma vandeaudiitori liikmemaksu. Vandeaudiitori liikmemaksu võib tasuda organisatsioon, kus vandeaudiitor töötab.
- (2) Vandeaudiitori liikmemaksu tasumise tähtpäev on liikmemaksu arvestusperioodiks oleva majandusaasta 10. november.
- (3) Liikmemaksu arvestusperioodiks oleva majandusaasta jooksul Audiitorkogu liikmeks saanu on kohustatud tasuma vandeaudiitori liikmemaksu ühe kuu jooksul liikmeks saamisest arvates.

§ 108. Tegevusloamaksu tasumine

- (1) Tegevusloamaksu on kohustatud tasuma audiitorettevõtja.
- (2) Tegevusloamaksu tasumise tähtpäev on liikmemaksu arvestusperioodiks oleva majandusaasta:
 - 1) 10. november, millal tuleb tasuda 65% tasumisele kuuluvast summast;
 - 2) 28. veebruar, millal tuleb tasuda 35% tasumisele kuuluvast summast.
- (3) Tegevusloamaksu tasumisele kuuluv summa arvutatakse liikmemaksu arvestusperioodile eelneva majandusaasta summaarse vandeaudiitori kutsetegevuse müügitulu ja tegevusloamaksu määra korrutisena.
- (4) Liikmemaksu arvestusperioodiks oleva majandusaasta jooksul Audiitorkogu liikmeks saanu, kes on kohustatud tasuma tegevusloamaksu, peab tasuma summa, mis võrdub selleks liikmemaksu arvestusperioodiks kehtestatud vandeaudiitori liikmemaksu kolmekordse suurusega, kuue kuu jooksul liikmeks saamisest arvates.
- (5) Audiitorettevõtja ei ole tegevusloa kehtivuse peatamise või lõpetamise avalduse esitamisel ja rahuldamisel enne jooksva aasta 31. detsembrit kohustatud tasuma käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 2 nimetatud summat.

(6) Suurendatud sagedusega kvaliteedikontrollile allutatud audiitorettevõtja tegevusloamaksu määr kasvab 1,5 korda (edaspidi *suurendatud määr*). Suurendatud määr rakendatakse liikmemaksu arvestusperioodiks olevast majandusaastast, mille kestel Audiitorkogu juhatus käesoleva seaduse § 142 lõike 2 alusel otsuse tegi, selle liikmemaksu arvestusperioodiks oleva majandusaasta lõpuni, mille kestel Audiitorkogu juhatus teeb otsuse kvaliteedikontrolli nimisageduse taastamise kohta.

(7) Suurendatud määr alusel tasumisele kuuluv tegevusloamaksu summa tuleb tasuda Audiitorkogule kümne tööpäeva jooksul vastava nõude saamisest arvates.

3. jagu

Audiitorkogu üldkoosolek

§ 109. Üldkoosolek

(1) Üldkoosolek on Audiitorkogu organ, kuhu kuuluvad kõik Audiitorkogu liikmed.

(2) Üldkoosolek:

- 1) kinnitab Audiitorkogu põhikirja;
- 2) määrab juhatuse liikmete ja asendusliikmete arvu;
- 3) valib vandeaudiitorite hulgast presidendi, juhatuse, revisjonikomisjoni ning Audiitorkogu esindavad järelevalvenõukogu liikmed ja asendusliikmed;
- 4) otsustab vandeaudiitorite hulgast valitud liikmete ja asendusliikmete tagasikutsumise;
- 5) kutsub tagasi vandeaudiitorite hulgast valitud juhatuse liikme ja asendusliikme, kui seda nõuab järelevalvenõukogu;
- 6) lahendab kaebused käesoleva seaduse § 115 lõikes 1 sätestatud pädevuse osas;
- 7) kinnitab Audiitorkogu majandusaasta eelarve ja aruande;
- 8) kinnitab Audiitorkogu sümboolid;
- 9) otsustab teisi seaduses ja Audiitorkogu põhikirjas ettenähtud küsimusi.

§ 110. Korraline üldkoosolek

(1) Korralise üldkoosoleku kutsub juhatus kokku vähemalt üks kord aastas majandusaasta lõpule järgneva nelja kuu jooksul.

(2) Juhatus teatab Audiitorkogu liikmetele korralise üldkoosoleku aja, koha ja päevakorra vähemalt üks kuu enne selle toimumist.

§ 111. Erakorraline üldkoosolek

(1) President kutsub erakorralise üldkoosoleku kokku:

- 1) oma algatusel;
- 2) juhatuse ettepanekul;
- 3) revisjonikomisjoni ettepanekul;
- 4) järelevalvenõukogu ettepanekul;
- 5) rahandusministri ettepanekul;
- 6) kui seda nõuab vähemalt üks kuuendik Audiitorkogu liikmetest.

(2) Kui president ei kutsu üldkoosolekut kokku ühe kuu jooksul pärast Audiitorkogu liikmete, järelevalvenõukogu, juhatuse, revisjonikomisjoni või rahandusministri ettepaneku saamist, on Audiitorkogu juhatusel kohustus üldkoosolek ise kokku kutsuda.

(3) President või juhatus teatab Audiitorkogu liikmetele erakorralise üldkoosoleku aja, koha ja päevakorra vähemalt kaks nädalat enne selle toimumist.

§ 112. Otsuste vastuvõtmine ja valimine

(1) Üldkoosolek on otsustusvõimeline osavõtjate arvust sõltumata.

(2) Üldkoosoleku otsused võetakse vastu avalikul hääletamisel, kui üldkoosolek ei otsusta teisiti.

(3) Igal Audiitorkogu liikmel on üks hääl.

(4) Volituse alusel võib Audiitorkogu liige esindada hääletamisel lisaks endale ka ühte või mitut teist Audiitorkogu liiget, omades seejuures vastavat arvu hääli. Audiitorkogu peab võimaldama oma liikmel teatada esindaja määramisest ja esindatava poolt volituse tagasivõtmisest Audiitorkogule turvalisel ja Audiitorkogu liikme tuvastamist tagaval viisil kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis. Põhikirjaga võib määrata esindaja määramisest ja volituse tagasivõtmisest teatamise täpse korra.

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

(5) Otsus loetakse vastuvõetuks, kui selle poolt on antud üle poole üldkoosolekul esindatud häältest. Üldkoosoleku otsusega võib ette näha suurema häälteenamuse nõude.

(6) Audiitorkogu organite liikmed valitakse üldkoosolekul järgmiste põhimõtete kohaselt:

- 1) hääled antakse igale kandidaadile eraldi;
- 2) valituks osutub rohkem hääli saanud kandidaat, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teistsugust hääletamise nõuet.

(7) Presidendi valimisel osutub valituks kandidaat, kelle poolt on antud üle poole hääletamisest osavõtnute häältest. Kui ükski kandidaat ei ole saanud vajalikku häälteenamust, korraldatakse valimiste teine voor, milles osaleb kaks enim hääli saanud kandidaati. Selles voorus teisest kandidaadist rohkem hääli saanud kandidaat osutub valituks. Häälte võrdse jagunemise korral heidetakse liisku.

4. jagu

Audiitorkogu president ja juhatus

§ 113. President

(1) President esindab Audiitorkogu kõigis õigustoimingutes, arvestades käesoleva seaduse § 115 lõike 2 punktis 1 sätestatut.

(2) President korraldab juhatuse tööd ning juhatab juhatuse ja üldkoosoleku istungeid.

(3) Presidendi äraolekul täidab tema ülesandeid asepresident.

(4) Presidendi tasu suurus määratakse eelarves üldkoosoleku otsusega.

(5) President valitakse kolmeks aastaks.

(6) Kedagi ei tohi valida presidendiks rohkem kui üheks ametiajaks järjest.

§ 114. Juhatus

(1) Juhatus on seitsme- kuni üheteistkümmeliikmeline Audiitorkogu alaliselt tegutsev organ, mis korraldab Audiitorkogu tegevust.

(2) Juhatuse liikmed valitakse kolmeks aastaks.

(3) Juhatuse liikme volitused algavad tema ametisse valimise päeval. Juhatuse liikme volitused lõpevad uue juhatuse liikme ametisse valimise päeval.

(4) Juhatus peab kinni pidama järelevalvenõukogu järelevalvealastest seaduslikest korraldustest.

(5) Juhatuse liige ei või kuuluda revisjonikomisjoni ega järelevalvenõukogu koosseisu.

(6) Juhatuse täpsema töökorra võib ette näha Audiitorkogu põhikirjas.

(7) Juhatuse liikmete tasu suurus määratakse eelarves üldkoosoleku otsusega.

(8) Juhatuse koosolekud ei ole avalikud.

§ 115. Juhatuse pädevus ja ülesanded

(1) Audiitorkogu tegevuse korraldamisel on juhatuse pädevuses:

- 1) valida oma liikmete hulgast Audiitorkogu asepresident ja ta tagasi kutsuda;
- 2) nimetada ametisse Audiitorkogu kantsler, kes täidab juhatuse antud täitev-korraldavaid ülesandeid;
- 3) juhtida Audiitorkogu, arvestades käesoleva seaduse § 114 lõikes 4 sätestatut;
- 4) valitseda Audiitorkogu vara;
- 5) korraldada Audiitorkogu raamatupidamist;
- 6) koostada, välja arvatud käesoleva seaduse § 105 lõike 4 punktide 2 ja 3 ulatuses, ja esitada üldkoosolekule kinnitamiseks Audiitorkogu majandusaasta eelarve ja aruanne;
- 7) otsustada Audiitorkogu tegevuseks vajalike tehingute tegemine, välja arvatud käesoleva seaduse § 105 lõike 4 punktide 2 ja 3 osas, üldkoosoleku poolt kinnitatud eelarve ulatuses ja kohaselt;
- 8) korraldada koostööd teadusasutuste ja ülikoolidega.

(2) Järelevalve alal on juhatuse pädevus:

- 1) esindada Audiitorkogu järelevalvenõukogu nõusolekul;
- 2) teha otsuseid seoses kutseksamiga käesoleva seaduse § 24 lõike 2 alusel;
- 3) viia läbi kvaliteedikontrollid järelevalvenõukogu kinnitatud korra kohaselt;
- 4) viia läbi distsiplinaarmenetlused järelevalvenõukogu kinnitatud korra kohaselt;
- 5) viia läbi Audiitorkogu liikme kohta laekunud kaebuste menetlemine ja uurimine järelevalvenõukogu kinnitatud korra kohaselt;
- 6) viia läbi vandaudiitorite täiendusõppe kooskõlas täiendusõppe programmiga;
- 7) otsustada täiendusõppe tunnustamine käesoleva seaduse § 42 lõike 4 alusel;
- 8) korraldada registriandmete töötlemist rahandusministri volituse alusel;
- 9) teha Rahandusministeeriumile ettepanek käesoleva seaduse § 32 lõike 4 või § 87 lõike 5 alusel;
- 10) teavitada järelevalvenõukogu ja Rahandusministeeriumi käesoleva seaduse § 88 lõike 3 alusel;
- 11) teha järelevalvenõukogule ettepanek käesoleva seaduse § 106 lõike 6 alusel;
- 12) teha järelevalvenõukogule ettepanek kvaliteedikontrollide kontrolliperioodide kohta;
- 13) korraldada käesolevas lõikes sätestatud pädevuse ulatuses info kogumist, töötlemist ja aruannete esitamist järelevalvenõukogule.

(3) Juhatuse ülesanne on töötada välja või muuta ja esitada järelevalvenõukogule:

- 1) käesoleva seaduse § 46 lõike 1 punktis 1 sätestatud standardid ja nende tõlgendused;
- 2) käesoleva seaduse § 46 lõikes 2 sätestatud standardid ja nende tõlgendused;
- 3) kvaliteedikontrolli kord;
- 4) distsiplinaarmenetluse kord;
- 5) kaebuste menetlemise ja uurimise kord;
- 6) tegevusaruande ja läbipaistvusaruande koostamise, esitamise ja avaldamise kord;
- 7) Audiitorkogu asjaajamise kord;
- 8) vandaudiitori täiendusõppe programm;
- 9) audiitortegevusega seotud soovitusel ja juhendid;
- 10) kutseksami küsimused ja näidisvastused;
- 11) rahvusvaheliste standardite ja muude audiitortegevusega seotud dokumentide tõlked.

(4) Juhatuse ülesanne on töötada välja või muuta ja esitada Rahandusministeeriumile:

- 1) kutseksami programm ja kord;
- 2) vandaudiitori juhendamisel praktiseerimise ja kutsealal tegutsemise tõendamise kord.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 6 sätestatud eelarve esitab juhatus üldkoosolekule pärast selle kooskõlastamist järelevalvenõukoguga.

(6) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 9 sätestatud ettepanekud ja lõikes 4 sätestatud korrad esitab juhatus Rahandusministeeriumile pärast nende kooskõlastamist järelevalvenõukoguga.

§ 116. Juhatuse otsus

(1) Igal juhatusel on üks hääl. Juhatusel ei ole õigust hääletamisest keelduda ega erapooletuks jääda, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.

(2) Juhatus on otsustusvõimeline, kui juhatusel on osalev ühe poole juhatusel liikmetest. Juhatusel on otsustusvõime, kui juhatusel on osalev ühe poole juhatusel liikmetest. Juhatusel on otsustusvõime, kui juhatusel on osalev ühe poole juhatusel liikmetest. Juhatusel on otsustusvõime, kui juhatusel on osalev ühe poole juhatusel liikmetest. Juhatusel on otsustusvõime, kui juhatusel on osalev ühe poole juhatusel liikmetest.

(3) Juhatusel on õigus võtta vastu otsus koosolekut kokku kutsumata, kui sellega on nõus kõik juhatusel liikmed. Audiitorkogu põhikirjas sätestatakse menetlusreeglid ja hääletusprotokollile esitatavad nõuded juhatusel otsuse tegemiseks koosolekut kokku kutsumata.

(4) Juhatusel on vastu võetud, kui selle poolt on antud ühe poole hääletamises osalenud juhatusel liikmete häälest. Häälte võrdsel jagunemisel on otsustav presidendi hääl.

(5) Distsiplinaarmenetluses teeb juhatus otsuse, milles loeb distsiplinaarsüüteo tuvastatuks ja määrab distsiplinaarkaristuse või loeb distsiplinaarsüüteo puudumise tuvastatuks.

(6) Juhatusel otsus tehakse Audiitorkogu liikmele, kelle suhtes otsus tehti, viivitamata teatavaks.

(7) Juhatusel liige ei või hääletada, kui otsustatakse temaga tehingu tegemist või kui hääletatakse muud teda või tema huve otseselt puudutavat otsust.

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

§ 117. Juhatusel liikmete vastutus

(1) Juhatusel liikmed vastutavad seaduse ja Audiitorkogu põhikirja nõuete rikkumise ning oma kohustuste täitmata jätmisega Audiitorkogule tekitatud kahju eest solidaarselt.

(2) Juhatusel liige vabaneb vastutusest, kui ta ebaseadusliku tegevuse aluseks oleva otsuse vastuvõtmisel on jäänud eriarvamusele ning eriarvamus on kantud protokollile või kui ta ei viibinud otsuse langetamise juures.

(3) Juhatus liikme vastu esitatava nõude aegumistähtaeg on viis aastat, kui kokkuleppel juhatuse liikmega ei ole ette nähtud muud aegumistähtaega.

5. jagu

Audiitorkogu tegevuse kontroll, aruandlus ja riiklik järelevalve

§ 118. Revisjonikomisjon

- (1) Revisjonikomisjon on kolmeliikmeline.
- (2) Revisjonikomisjon kontrollib Audiitorkogu majandusaasta aruannet.
- (3) Revisjonikomisjoni liige ei või kuuluda järelevalvenõukogu koosseisu ega olla töösuhtes Audiitorkogu ega Rahandusministeeriumiga.
- (4) Revisjonikomisjoni liikmed valitakse kolmeks aastaks.
- (5) Igal revisjonikomisjon liikmel on üks hääl. Revisjonikomisjoni otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt kaks kolmandikku revisjonikomisjoni liikmete häältest. Revisjonikomisjoni liikmel ei ole õigust hääletamisest keelduda ega erapooletuks jääda.

§ 119. Majandusaasta ja aruandlus

- (1) Audiitorkogu majandusaasta algab 1. juulil ja lõpeb 30. juunil.
- (2) Juhatus koostab lõppenud majandusaasta kohta majandusaasta aruande ning esitab selle järelevalvenõukogule ja revisjonikomisjonile majandusaasta lõpule järgneva 75 päeva jooksul.
[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]
- (3) Revisjonikomisjon kontrollib majandusaasta aruannet ja koostab selle kohta revisjonikomisjoni aruande kümne tööpäeva jooksul pärast aastaaruande revisjonikomisjonile esitamist. Revisjonikomisjoni aruandes tuleb muu hulgas anda ülevaade kontrolliprotseduuridest, esitada eraldi väljatoomist nõudvad asjaolud ja kontrolli kokkuvõtte ning näidata, kas revisjonikomisjon teeb üldkoosolekule ettepaneku majandusaasta aruanne kinnitada või tagasi lükata.
[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]
- (4) Järelevalvenõukogu vaatab majandusaasta ja revisjonikomisjoni aruande läbi ning koostab selle kohta kirjaliku aruande (edaspidi *järelevalvenõukogu aruanne*). Järelevalvenõukogu aruandes tuleb näidata, kas järelevalvenõukogu kiidab juhatuse koostatud majandusaasta aruande heaks. Lisaks tuleb järelevalvenõukogu aruandes näidata, kuidas järelevalvenõukogu on järelevalvet korraldanud ja juhtinud.
[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]
- (5) Järelevalvenõukogul on õigus teha järelevalvenõukogu aruandes juhatusele ettepanekuid koostatud majandusaasta aruande muutmiseks enne selle esitamist üldkoosolekule.
[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]
- (6) Majandusaasta lõpule järgneva nelja kuu jooksul esitab juhatus majandusaasta aruande üldkoosolekule kinnitamiseks koos revisjonikomisjoni ja järelevalvenõukogu aruandega.
[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

§ 120. Audiitorkogu tegevuse riiklik järelevalve

- (1) Riiklikku järelevalvet Audiitorkogu üle teostab Rahandusministeerium.
- (2) Kõigist Audiitorkogu üldkoosoleku otsustest saadetakse koopiaid Rahandusministeeriumile. Audiitorkogu juhatus saadab üldkoosoleku kinnitatud majandusaasta aruande koopia koos revisjonikomisjoni arvamuse ja järelevalvenõukogu aruande koopiatega Rahandusministeeriumile kümne tööpäeva jooksul, arvates majandusaasta aruande kinnitamisest üldkoosoleku poolt.
- (3) Audiitorkogu on kohustatud esitama Rahandusministeeriumile tema nõudel oma organite dokumentide ja menetlusmaterjalide koopiad, ära kirjad ja väljavõtted.
- (4) Rahandusministril on õigus protestida halduskohtus Audiitorkogu organi haldusakt või toiming.

9. peatükk

JÄRELEVALVE JA REGISTER

1. jagu Järelevalve

§ 121. Järelevalve alused

(1) Järelevalvenõukogu on käesoleva seaduse alusel loodud Audiitorkogu sõltumatu järelevalveorgan, kelle ülesanne on korraldada järelevalvet avalikes huvides ning võtta meetmeid audiitortegevuse arengu eelduste loomiseks, vandeaudiitori kutsetegevuse kvaliteedi saavutamiseks ja selle kaitsmiseks.

(2) Järelevalvenõukogu on seitsme- kuni üheksaliikmeline haldusorgan, kes täidab kooskõlas avalike huvidega talle seadusega pandud ülesandeid.

(3) Järelevalvenõukogu töökorra [kehtestab rahandusminister määrusega](#).

(4) Audiitorkogu liikmed on allutatud järelevalvele. Järelevalve hõlmab muu hulgas kutseühendusesisest kvaliteedikontrolli, distsiplinaarmenetlust ning kaebuste menetlemist ja uurimist.

(5) Siseaudiitorid ja Audiitorkogu on allutatud Rahandusministeeriumi järelevalvele.

(6) Rahandusminister moodustab kuni viieliikmelise nõuandva komisjoni siseaudiitorite kutsetegevuse ja järelevalvega seotud küsimuste lahendamiseks (edaspidi *siseaudiitorite kutsekomisjon*).

(7) Seaduses sätestatud karistatava teo tunnustest teadasaamisel teeb järelevalvenõukogu sõltuvalt teo asjaoludest:

- 1) Audiitorkogu juhatusele ettepaneku distsiplinaarmenetluse algatamiseks;
- 2) Rahandusministeeriumile ettepaneku ettekirjutuse tegemiseks kooskõlas käesoleva seaduse §-s 130 sätestatuga või vääriteomenetluse algatamiseks;
- 3) prokuratuurile ettepaneku kriminaalmenetluse algatamiseks.

(8) Järelevalvenõukogu kui avaliku võimu kandja tekitatud kahju eest vastutab riik.

(9) Käesolevas seaduses ette nähtud sunniraha rakendamisel, asendustäitmisel ja sunnivahendi rakendamisel kohaldatakse asendustäitmise ja sunniraha seaduse sätteid.

(10) Audiitorkogu liikme ja teise isiku vaheline märkimisväärne seos ei tohi takistada vajaliku järelevalve teostamist, samuti ei tohi järelevalve olla takistatud riigi, kus on asutatud või tegutseb isik, kellega audiitorkogu liikmel on märkimisväärne seos, õigusaktidest tulenevate nõuete või nende rakendamise tõttu.

§ 122. Järelevalveks vajalik info ja dokumendid

(1) Audiitorkogu juhatusel, järelevalvenõukogu liikmel, Rahandusministeeriumi avalikul teenistujal, käesoleva seaduse § 138 lõikes 1 sätestatud tööühma liikmel ja käesoleva seaduse § 138 lõike 4 alusel nimetatud isikul on õigus kontrollida kõiki Audiitorkogu liikme kutsetegevusega seotud üksikasju, saada Audiitorkogu liikmelt järelevalveks vajalikku infot, tutvuda vandeaudiitori kutsetegevusega seotud dokumentidega mis tahes teabekandjal ning saada koopiaid, ärakirju ja väljavõtteid.

(2) Audiitorkogu juhatusele teatavaks saanud teabe Audiitorkogu liikme käesoleva seaduse rikkumise kohta, mille asjaolude kogum annab aluse süüteokahtluseks, mis õigusrikkumisena ei ole käsitatav käesoleva seaduse §-s 144 sätestatud distsiplinaarsüüteona, peab Audiitorkogu juhatus edastama järelevalvenõukogule.

(3) Järelevalvenõukogule teatavaks saanud teabest Audiitorkogu liikme käesoleva seaduse rikkumise kohta, mille asjaolude kogum annab aluse süüteokahtluseks, mis õigusrikkumisena ei ole käsitatav käesoleva seaduse §-s 144 sätestatud distsiplinaarsüüteona ega 10. peatükis sätestatud vääriteona, peab järelevalvenõukogu teavitama pädevat riigorganit.

§ 123. Rahandusministeeriumi pädevus ja ülesanded

(1) Rahandusministeeriumi pädevuses on:

- 1) korraldada registri pidamist;
- 2) riiklik järelevalve Audiitorkogu üle;
- 3) vandeaudiitori kutse andmise, andmisest keeldumise ja äravõtmise otsustamine käesoleva seaduse § 32 lõike 4 alusel;
- 4) tegevusloa andmise, andmisest keeldumise, peatamise, taastamise ja kehtivuse lõpetamise otsustamine;
- 5) vandeaudiitori kutse samaväärsuse tunnustamise ja tunnustamisest keeldumise otsustamine;
- 6) järelevalve siseaudiitorite üle;
- 7) siseaudiitori kutse või avaliku sektori siseaudiitori kutsetaseme andmise, andmisest keeldumise ja äravõtmise otsustamine;

8) kutseeksami siseaudiitori eriosa alamosaga sarnase eksami tulemuste tunnustamise ja tunnustamisest keeldumise otsustamine;

9) siseaudiitorite kutsetegevuse osas esitatud kaebuste menetlemine;

10) uurimised käesoleva seaduse § 132 lõike 5 alusel;

11) teha otsused seoses kutseeksamiga käesoleva seaduse § 33 lõike 4 alusel;

12) täiendusõppest vabastamise otsustamine käesoleva seaduse § 67 lõike 7 punkti 3 alusel;

13) täiendusõppe tunnustamine käesoleva seaduse § 67 lõike 3 alusel;

14) seaduses ettenähtud alustel, ulatuses ja korras haldussunni rakendamine;

15) käesolevas seaduses pandud kohustuste mittenuetkohase täitmise või täitmata jätmisega seotud väärtegade menetlemine ning Audiitorkogu liikmele või selle juhatuse liikmele karistuse määramine.

(2) Rahandusministeeriumi ülesanne on töötada välja või muuta:

1) siseaudiitori kutsetegevuse ja selle aluseks olevad standardid;

2) tunnustatud siseaudiitori juhendamisel praktiseerimise kord;

3) siseaudiitori tegevusaruande koostamise ja esitamise kord;

4) siseaudiitori täiendusõppe programm.

(3) Rahandusministeeriumi ülesanne on korraldada rahvusvaheliste siseauditeerimise standardite ja muude siseauditeerimisega seotud dokumentide tõlkimist.

(4) Vajaduse korral teeb siseaudiitorite kutsekomisjon rahandusministrile ettepaneku käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 6–12 ja lõikes 2 sätestatud küsimuste kohta.

§ 124. Järelevalvenõukogu pädevus ja ülesanded

(1) Järelevalvenõukogu pädevuses on:

1) järelevalve korraldamine ja juhtimine;

2) käesoleva seaduse § 115 lõike 3 punkti 1 kohaselt esitatu kinnitamine või heakskiitmine ning esitamine ülevõtmiseks ja kehtestamiseks;

3) käesoleva seaduse § 115 lõike 2 punkti 12 ja lõike 3 punktide 2–10 kohaselt esitatu kinnitamine;

4) kutseeksami küsimuste ja näidisvastuste avalikkusele kättesaadavaks tegemine;

5) nõuda Audiitorkogu üldkoosolekult juhatuse või revisjonikomisjoni liikme tagasikutsumist, kui juhatus või revisjonikomisjon ei ole täitnud seadusest või Audiitorkogu põhikirjast tulenevaid ülesandeid või kui neid ülesandeid pole täidetud nõutava hoolsusega;

6) järelevalve kvaliteedikontrolli üle;

7) järelevalve distsiplinaarmenetluse üle;

8) järelevalve kaebuste menetlemise üle Audiitorkogu juhatuses;

9) järelevalve vandeaudiitorite täiendusõppe üle;

10)ksamikomisjoni liikmete ja esimehe nimetamine ning tagasikutsumine;

11) kutse taotleja või korduseksamile suunatu kutseeksamile lubamise otsustamine;

12) kutseeksami sooritamise või mittesooritamise üle otsustamine;

13) ettepaneku tegemine vandeaudiitori kutse andmiseks või samaväärsuse tunnustamiseks või avaliku sektori vandeaudiitori kutsetaseme andmiseks;

14) vandeaudiitori vande vastuvõtmine;

15) vandeaudiitori liikmemaksu suuruse ja tegevusloamaksu määra kehtestamine;

16) täiendusõppest vabastamise otsustamine käesoleva seaduse § 42 lõike 6 punkti 3 alusel;

17) tegevusloamaksu summa suuruse määramine käesoleva seaduse § 106 lõike 8 alusel;

18) Audiitorkogu liikme liikmemaksu tingimuste otsustamine käesoleva seaduse § 106 lõike 10 alusel;

19) kutse äravõtmine käesoleva seaduse § 32 lõike 1 alusel;

20) ettepanekute tegemine rahandusministrile kutse äravõtmise otsustamiseks;

21) igakülgse koostöö tegemine pädevate asutuste, Euroopa Komisjoni ja Rahandusministeeriumiga, sealhulgas ettepanekute tegemine käesoleva seaduse alusel;

22) otsuste tegemine käesoleva seaduse § 160 lõike 2 alusel;

23) Eesti esindamine Euroopa Komisjonis seoses audiitoritegevuse järelevalvega;

24) Audiitorkogu juhatuse distsiplinaarkaristuse määramise, distsiplinaararja lõpetamise või algatamata jätmise otsuse kooskõlastamine;

25) Audiitorkogu tegevuse kohta esitatud kaebuste menetlemine;

26) uurimine käesoleva seaduse § 132 lõigete 1–4 alusel;

27) ettepanekute tegemine käesoleva seaduse § 121 lõike 7 alusel;

28) koostada käesoleva seaduse § 105 lõike 4 punktide 2 ja 3 ulatuses Audiitorkogu majandusaasta eelarve ning otsustada nimetatud ulatuses järelevalvenõukogu tegevuseks vajalike tehingute tegemine;

29) Audiitorkogu juhatuse ettepanekute kooskõlastamine, kui see on seaduses ette nähtud;

30) Audiitorkogu juhatusele ettepanekute tegemine ja korralduste andmine.

(2) Järelevalvenõukogu ülesanne on korraldada:

1) kutseksam;

2) rahvusvaheliste standardite ja muude audiitoritegevusega seotud dokumentide tõlkimist.

(3) Järelevalvenõukogu lahendab ka teisi audiitortevusega seotud küsimusi ja Audiitorkogu juhtimisega seotud ülesandeid.

§ 125. Järelevalvenõukogu liikmete nimetamine

(1) Järelevalvenõukogu liikmed ja esimehe nimetab ning kutsub tagasi rahandusminister.

(2) Ettepaneku järelevalvenõukogu koosseisu kohta teevad rahandusministrile:

- 1) Finantsinspeksioon – ühe liikme kohta;
- 2) Riigikontroll – ühe liikme kohta;
- 3) Justiitsministeerium – ühe liikme kohta;
- 4) Audiitorkogu – kahe liikme kohta.

§ 126. Järelevalvenõukogu liikmele esitatavad nõuded

(1) Järelevalvenõukogu liikmed nimetatakse arvestuse, rahanduse, ettevõtluse või õiguse asjatundjate hulgast.

(2) Järelevalvenõukogu liige peab olema teovõimeline Eesti kodanik, hea eri- või ärialase mainega ning juhtimiseks vajalike kogemustega.

(3) Enamik nimetatud järelevalvenõukogu liikmetest peab olema sooritanud käesoleva seaduse § 19 lõike 1 punktis 2 sätestatud kutseksami jao või käesoleva seaduse § 34 lõike 1 punktides 1 ja 2 või punktis 3 sätestatud kutseksami siseaudiitori eriosa alamosa.

(4) Järelevalvenõukogu liige ei tohi olla kolme aasta jooksul enne liikmeks nimetamist:

- 1) osutanud audiitorteenust audiitorettevõtjana;
- 2) omanud hääleõigust audiitorühingus;
- 3) olnud audiitorühingu juhatuse liige või juhtima õigustatud osanik;
- 4) töötanud audiitorühingus või olnud muul viisil sellega olulisel määral seotud.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud ei kohaldata käesoleva seaduse § 125 lõike 2 punktide 2 ja 4 alusel nimetatavatele järelevalvenõukogu liikmetele.

(6) Järelevalvenõukogu esimeheks ei saa nimetada järelevalvenõukogu liiget, kelle suhtes ei kohaldata käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud.

(7) Järelevalvenõukogu liikmeks ei või nimetada isikut:

- 1) kes on eeluurimise või kohtu all süüdistatuna kuriteos, mille eest on seadusega ette nähtud vabadusekaotus, ega isikut, kellel on karistatus ametialases kuriteos või tahtlikult toimepandud muus kuriteos;
- 2) kelle varasem õigusvastane tegevus või tegevusetus on kaasa toonud äriühingu pankroti, sundlõpetamise või tegevusloa kehtetuks tunnistamise;
- 3) kes on pankrotivõlgnik või kelle suhtes on kohaldatud ärikeeldu või kellelt on seaduse alusel ära võetud õigus olla ettevõtja.

(8) Kedagi ei tohi nimetada järelevalvenõukogu esimeheks rohkem kui kaheks ametiajaks järjest.

§ 127. Järelevalvenõukogu liikme volituste tähtaeg

(1) Järelevalvenõukogu liikme volituste tähtaeg on viis aastat järelevalvenõukogu liikmeks nimetamisest arvates.

(2) Volituste tähtaja lõppemisel täidab järelevalvenõukogu liige oma kohustusi kuni uue liikme nimetamiseni, välja arvatud käesoleva seaduse § 128 lõikes 2 sätestatud juhul.

(3) Järelevalvenõukogu liikme volituste tähtaja lõppemise, tema tagasikutsumise või surma korral esitab § 125 lõikes 2 nimetatud isik rahandusministrile mõistlikult vajaliku aja jooksul ettepaneku uue järelevalvenõukogu liikme kohta.

§ 128. Järelevalvenõukogu liikme tagasikutsumine

(1) Järelevalvenõukogu liikmelt enne tema volituste tähtaja lõppu tagasiastumiseks kirjaliku avalduse saamisel kutsutakse avalduse teinud liige tagasi 30 tööpäeva jooksul.

(2) Järelevalvenõukogu liige kutsutakse tagasi viivitamata enne tema volituste tähtaja lõppu:

- 1) järelevalvenõukogu liikme suhtes kriminaalasjas süüdimõistva kohtuotsuse jõustumise korral;
- 2) käesolevas seaduses järelevalvenõukogu liikme sõltumatuse või kutsesaladuse hoidmise kohustuse kohta sätestatu rikkumise korral;
- 3) järelevalvenõukogu liikme suhtes pankrotiotsuse jõustumise, ärikeelu kohaldamise või seaduse alusel ettevõtjaks olemise õiguse äravõtmise korral;
- 4) järelevalvenõukogu liikmele käesolevas seaduses esitatud nõuetele mittevastavuse või nendele nõuetele vastavuse kohta valeteabe esitamise korral.

(3) Järelevalvenõukogu liikme võib enne tema volituste tähtaja lõppu tagasi kutsuda üle nelja kuu kestva haiguse või muu mõjuva põhjuse tõttu, millest tingituna järelevalvenõukogu liige on võimetu oma kohustusi täitma.

§ 129. Järelevalvenõukogu esimees

Järelevalvenõukogu esimees:

- 1) korraldab järelevalvenõukogu tegevust ja selle asjaajamist;
- 2) kutsub kokku ja juhatab järelevalvenõukogu koosolekuid;
- 3) korraldab koosolekute protokollimist;
- 4) täidab muid järelevalvenõukogu tegevust puudutavaid ülesandeid.

§ 130. Rahandusministeeriumi ettekirjutus

(1) Rahandusministeerium võib teha ettekirjutuse, milles:

- 1) esitab järelevalvenõukogu liikmele või siseaudiitorile nõude lõpetada õigusrikkumine;
- 2) esitab järelevalvenõukogu liikmele nõude toiminguga tagasitaitmiseks;
- 3) esitab järelevalvenõukogule nõude haldusakti andmiseks, toiminguga sooritamiseks või asja uueks otsustamiseks;
- 4) suunab siseaudiitori täiendavale kutseksamile.

(2) Rahandusministeerium võib teha järelevalvenõukogu ettepanekul ettekirjutuse, milles:

- 1) esitab Audiitorkogu juhatuse liikmele, vandeaudiitorile või audiitorettevõtjale nõude lõpetada õigusrikkumine;
- 2) esitab Audiitorkogu juhatuse liikmele nõude toiminguga tagasitaitmiseks;
- 3) esitab Audiitorkogu juhatusele nõude haldusakti andmiseks, toiminguga sooritamiseks või asja uueks otsustamiseks;
- 4) esitab audiitorettevõtjale nõude tegevusloa kehtetuks tunnistamise aluseks olevate puuduste kõrvaldamiseks;
- 5) esitab vandeaudiitorile nõude kutse äravõtmise aluseks olevate puuduste kõrvaldamiseks;
- 6) esitab nõude käesoleva seaduse §-s 9 sätestatud ärinime kasutamise korra rikkumise lõpetamiseks.

(3) Rahandusministeeriumi ettekirjutuses peab sisalduma:

- 1) ettekirjutuse koostaja nimi ja ametikoht;
- 2) ettekirjutuse tegemise kuupäev;
- 3) ettekirjutuse saaja nimi ja aadress;
- 4) ettekirjutuse faktiline ja õiguslik alus;
- 5) selgelt väljendatud nõue koos viidetega asjakohaste õigusaktide sätetele;
- 6) ettekirjutuse täitmise tähtaeg;
- 7) ettekirjutuse täitmata jätmise korral rakendatava sunniraha määr;
- 8) ettekirjutuse vaidlustamise kord.

(4) Ettekirjutus antakse ettekirjutuse saajale viivitamata allkirja vastu kätte või saadetakse talle väljastusteatega tähtkirjaga.

(5) Ettekirjutuse täitmine on ettekirjutuse saajale kohustuslik ja selle vaidlustamine ei vabasta saajat ettekirjutuse täitmise kohustusest.

§ 131. Sunniraha

(1) Rahandusministeerium võib käesoleva seaduse alusel tehtud ettekirjutuse täitmata jätmise või ebakohase täitmise korral rakendada sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras.

(2) Ettekirjutuse täitmata jätmise või ebakohase täitmise korral on sunniraha ülemmäär füüsilise isiku puhul kuni 5000 eurot ühe ja sama kohustuse täitmisele sundimiseks ning juriidilise isiku puhul kuni 50 000 eurot ühe ja sama kohustuse täitmisele sundimiseks.

§ 132. Uurimine

(1) Järelevalvenõukogu võib Audiitorkogu või Audiitorkogu liikme tegevust iseseisvalt uurida, et selgitada, avastada, korrigeerida või vältida käesolevas seaduses sätestatud nõuetele mittevastavat tegevust.

(2) Audiitorkogu presidendi, juhatuse, revisjonikomisjoni ja üldkoosoleku suhtes rakendab järelevalvenõukogu uurimismeetmeid käesolevas seaduses sätestatud järelevalve eesmärkide ja ülesannete täitmiseks.

(3) Eesti registrisse kantud kolmandate riikide vandeaudiitorite suhtes rakendab järelevalvenõukogu uurimismeetmeid nende tegevuse kohta Eestis.

(4) Audiitorkogu juhatusele annab uurimistoiminguks või -menetluseks volituse järelevalvenõukogu.

(5) Rahandusministeerium võib siseaudiitori tegevust iseseisvalt uurida, et avastada, korrigeerida või vältida käesolevas seaduses sätestatud nõuetele mittevastavat tegevust.

2. jagu

Järelevalve konfidentsiaalsus, tegevuse avalikustamine ja aruandlus

§ 133. Järelevalve konfidentsiaalsus

- (1) Käesoleva seaduse alusel järelevalve teostamiseks läbiviidav menetlus ei ole avalik.
- (2) Järelevalve käigus järelevalve subjektilt või muudelt isikutelt või asutustelt saadud info ja dokumendid mis tahes andmekandjal, sealhulgas andmed, järelevalve käigus koostatud õiendid, aktid, ettekirjutused ja muud järelevalve tulemusi kajastavad dokumendid, on konfidentsiaalsed.
- (3) Isik on kohustatud hoidma tähtajatult saladuses käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud konfidentsiaalset infot ja dokumente, mis on temale teatavaks saanud, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti.
27.01.2014 10:51
Veaparandus - Parandatud täheviiga sõnas "teisiti" Riigi Teataja seaduse § 10 lõike 4 alusel.
- (4) Isikutele on keelatud kasutada neile teatavaks saanud käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud konfidentsiaalset infot ja dokumente erahuvides.
- (5) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud konfidentsiaalse info ja dokumentide, sealhulgas järelevalve tulemusi kajastavate dokumentide avaldamine on lubatud:
 - 1) käesoleva seaduse § 48 lõike 3 punktides 1–5 nimetatud institutsioonidele nende ülesannete täitmiseks, tingimusel et nad on seaduse alusel kohustatud hoidma ametisaladust;
 - 2) pädevale asutusele käesoleva seaduse §-des 160 ja 162 ette nähtud korras;
 - 3) kui avalikustatava teabe põhjal ei ole võimalik kindlaks teha andmeid konkreetse isiku kohta.

§ 134. Tegevuse avalikustamine

- (1) Audiitorkogu organite ja audiitortegevuse järelevalve otsused ei ole avalik teave ning need avaldatakse üksnes ulatuses, mis on vajalik nende otsuste kajastamiseks registris käesoleva seaduse § 156 lõigetes 3–6 sätestatud alusel.
- (2) Järelevalvenõukogul ja Rahandusministeeriumil on õigus täielikult või osaliselt avalikustada haldusakt või väärtetasandil tehtud lahend, kui see on vajalik avalikkuse, investorite ja järelevalve subjektide klientide kaitseks või audiitortegevuse õigus- või korrapärase toimimise tagamiseks.
- (3) Järelevalvenõukogul ja Rahandusministeeriumil on õigus avalikustada järelevalve subjektide kohta süstematiseeritud või statistilisi andmeid, mis kajastavad üldistatud kujul järelevalve subjekti tegevust, tema pakutavaid teenuseid või tema finantsseisundit ning selles toimuvaid muutusi. Andmete avalikustamine on lubatud vaid juhul, kui nende põhjal ei ole võimalik kindlaks teha järelevalve subjekti üksikkliendi andmeid või koondandmetega iseloomustatavasse kogumisse kuuluvat järelevalve subjekti üksikklienti.

§ 135. Järelevalve aastaraamat

Hiljemalt iga aasta 15. oktoobril teeb järelevalvenõukogu üldkasutatavas arvutivõrgus kättesaadavaks järelevalve aastaraamatu, milles avaldatakse järelevalvenõukogu tööplaanid ja tegevus ning selle tulemused.

3. jagu

Kutseühendusesisene kvaliteedikontroll järelevalve osana

§ 136. Kutseühendusesisene kvaliteedikontroll

- (1) Kutseühendusesisese kvaliteedikontrolli (edaspidi *kvaliteedikontroll*) käigus on Audiitorkogu eesmärgiks kvaliteedikontrollile allutatud isiku kontrolliperioodil osutatud audiitorteenuse õigusaktidele ning nende alusel kinnitatud standarditele või antud juhenditele ja soovitudele vastavuse kontrollimine.
[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]
- (2) Kvaliteedikontrollile on allutatud audiitorettevõtja ja käesoleva seaduse § 81 lõikes 3 nimetatud isik.
- (3) Kvaliteedikontrolli korraldab kvaliteedikontrolli korra alusel Audiitorkogu juhatus järelevalvenõukogu juhtimise ja järelevalve all.
- (4) Käesoleva seaduse § 30 lõike 1 alusel tunnustatud isikute suhtes viiakse kvaliteedikontroll läbi nende isikute Eestis osutatud audiitorteenuse osas.

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

(5) Kvaliteedikontrolli korra kinnitab järelevalvenõukogu.

§ 137. Kvaliteedikontroll

(1) Audiitorkogu teostab korralist või erakorralist kvaliteedikontrolli käesoleva seaduse § 136 lõikes 2 nimetatud isiku töö- või asukohas või Audiitorkogu asukohas.

(2) Audiitorkogu teostatavad kvaliteedikontrollid põhinevad eelneval andmete kogumisel ja riskianalüüsil.

(3) Kvaliteedikontrollile allutatud isiku korraline kvaliteedikontroll teostatakse sagedusega vähemalt üks kord kuue aasta jooksul (edaspidi *nimisagedus*), kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti.

27.01.2014 10:51

Veaparandus - Parandatud täheväga sõnas "teisiti" Riigi Teataja seaduse § 10 lõike 4 alusel.

(4) Tegevsloa andmise järel teostatakse kvaliteedikontrollile allutatud isiku korraline kvaliteedikontroll kahe aasta jooksul tegevsloa andmise ajast arvates.

(5) Audiitorettevõtja suhtes, kes on avaliku huvi üksusega sõlminud kliendilepingu, samuti vandeaudiitori suhtes, kes osutab selles üksuses audiitorteenust avaliku sektori üksuses töötades, teostatakse korralist kvaliteedikontrolli vähemalt kord kolme aasta jooksul sellele avaliku huvi üksusele vandeaudiitori aruande väljastamisest arvates.

(6) Kvaliteedikontrolli teostamise käigus hinnatakse:

1) käesoleva seaduse § 46 alusel kehtestatud või kinnitatud vandeaudiitori kutsetegevuse standardite ja käesoleva seadusega sätestatud nõuete täitmist;

2) audiitorteenuse osutamiseks kasutatud ressursside kogust ja kvaliteeti, et selgitada vastavust käesoleva seaduse § 46 alusel kehtestatud või kinnitatud vandeaudiitori kutsetegevuse standarditele ja võimaldada otsustada käesoleva seadusega sätestatud nõuete täitmise üle;

3) sisekontrolli kui süsteemi ja selle toimivust;

4) muid toiminguid ja protseduure, mis on vajalikud järelevalve eesmärkide saavutamiseks või ülesannete täitmiseks.

§ 138. Kvaliteedikontrolli töörühm

(1) Kvaliteedikontrolli ja kutseühendusesisese distsiplinaarmenetluse asjaolude selgitamise viib läbi Audiitorkogu juhatus moodustatud kvaliteedikontrolli töörühm (edaspidi *töörühm*). Töörühma juht peab olema Audiitorkogu juhatus liige.

(2) Audiitorkogu juhatus määrab töörühma suuruse ja valib liikmed lähtuvalt riskianalüüsist, eesmärgist, ajakavast ja objektist. Väikseimas töörühmas on kaks liiget.

(3) Töörühma liige peab olema vandeaudiitor ning omama kogemust vandeaudiitori kutsetegevuse ja rahandusalase aruandluse koostamise alal, samuti peab ta olema läbinud Rahandusministeeriumi korraldatud erikoolituse kvaliteedikontrolli alal.

(4) Vähemalt üks järelevalvenõukogu nimetatud isik osaleb Audiitorkogu teostatavas kvaliteedikontrollis või distsiplinaarmenetluses.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud isik ei ole töörühma liige.

§ 139. Töörühma sõltumatus

(1) Audiitorkogu juhatus valib töörühma liikmed selliselt, et oleks välditud huvide konflikt töörühma liikme ning kontrolli või menetluse objekti või sellega seotud isikute vahel.

(2) Audiitorkogu juhatus valitud töörühma liige peab järelevalvenõukogule deklareerima, et tema ja kvaliteedikontrolli või distsiplinaarmenetluse objekti või sellega seotud isikute vahel ei ole huvide konflikti.

(3) Järelevalvenõukogu võib nõuda Audiitorkogu juhatuselt uue töörühma liikme nimetamist:

1) kui ei täideta käesoleva seaduse § 138 lõigetes 1–3 sätestatud nõudeid;

2) kui ei väldita käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud huvide konflikti;

3) käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud deklaratsiooni esitamata jätnud või mittetäieliku või vale deklaratsiooni esitanud liikme asemele.

(4) Töörühma liiget, kelle suhtes järelevalvenõukogu on kasutanud käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud asendamist, ei tohi Audiitorkogu juhatus valida töörühma liikmeks viie aasta jooksul järelevalvenõukogu asendamise nõude esitamise päevast arvates.

(5) Huvide konflikt loetakse väldituks, kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud huvide konflikti põhjustava suhte või muu seose lõppemisest on möödunud rohkem kui kaks aastat.

(6) Töörühma liikme tasustamise korraldab Audiitorkogu.

(7) Töörühma liikmeks ei tohi valida isikut, kellel on käesoleva seaduse alusel määratud kehtiv karistus.

§ 140. Töörühma töö protokoll ja aruanne

(1) Töörühma töö protokollitakse. Protokollile kirjutavad ühelt poolt alla kõik töörühma liikmed ja teiselt poolt isik, kelle suhtes kvaliteedikontrolli või distsiplinaarmenetlust läbi viiakse, või teda esindama õigustatud isik. Kumbki allkirjutanud pool saab protokollile ühe eksemplari.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud protokoll peab sisaldama vähemalt:

- 1) töös osalenute andmeid;
- 2) töö tegemise aega ja kirjeldust;
- 3) töö põhinevaid leide, seisukohti, järeldusi, ettepanekuid ja eriarvamusi.

(3) Töörühma töö tulemuste kohta esitab töörühma juht Audiitorkogu juhatasele töörühma aruande, millele kirjutavad alla kõik töörühma liikmed.

(4) Töörühma aruanne peab sisaldama vähemalt:

- 1) töörühma koosseisu ja käesoleva seaduse § 138 lõikes 4 nimetatud isiku andmeid;
- 2) töö tegemise aega ja kirjeldust;
- 3) töö käigus tuvastatud leidude, sealhulgas peamiste puuduste kirjeldust;
- 4) töörühma seisukohti, sealhulgas peamisi järeldusi;
- 5) töörühma põhjendatud arvamust vandeaudiitori kutsetegevuse vastavuse või mittevastavuse kohta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele;
- 6) töörühma ettepanekut Audiitorkogu juhatasele;
- 7) töörühma töö käigus vormistatud protokolle, õiendeid ja muid dokumente;
- 8) töö käiku iseloomustavaid ja töörühma arvamust motiveerivaid tõendusmaterjale.

(5) Käesoleva seaduse § 138 lõikes 4 nimetatud isik ei anna allkirja käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 3 nimetatud protokollile ja aruandele.

(6) Käesoleva seaduse § 138 lõikes 4 nimetatud isik koostab teda määranud organile kvaliteedikontrolli või distsiplinaarmenetluse kohta aruande, milles:

- 1) annab ülevaate töörühma tegevusest;
- 2) annab ülevaate oma tegevusest;
- 3) esitab asjakohased leiud, järeldused, ettepanekud ja kokkuvõtte.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud aruandele lisatakse aruandes kajastatud tegevusi ja leide iseloomustavad ning järeldusi, ettepanekuid või kokkuvõtteid motiveerivad tõendusmaterjalid.

(8) Töörühma töö kohta protokoll ja aruande koostamise ning esitamise kord sätestatakse kvaliteedikontrolli korras.

§ 141. Töörühma töö tulemused

(1) Audiitorkogu juhatus arutab töörühma aruandes käsitletud teemasid ja teeb vastavad otsused.

(2) Audiitorkogu juhatus peab andma asjaosalisele Audiitorkogu liikmele võimaluse selgitada kvaliteedikontrolli või distsiplinaarmenetluse asjaolusid ja seisukohti.

(3) Töörühma aruande põhjal tehtud Audiitorkogu juhatase otsus tehakse asjaosalisele Audiitorkogu liikmele viivitamata teatavaks ning on viimasele teda puudutavas osas täitmiseks kohustuslik.

(4) Audiitorkogu juhatus edastab Riigikontrollis töötava käesoleva seaduse § 81 lõikes 3 nimetatud ja käesoleva seaduse kohaselt kvaliteedikontrollile allutatud isiku järelevalve tulemusi puudutava info riigikontrolörile.

§ 142. Kvaliteedikontrolli nimisageduse muutmine

(1) Kvaliteedikontrolli sageduse suurendamise või vähendamise otsustab Audiitorkogu juhatus, lähtudes töörühma töö tulemustest.

(2) Audiitorkogu juhatusel on õigus käesoleva seaduse § 137 lõikes 3 sätestatud kvaliteedikontrolli nimisagedust suurendada sageduseni vähemalt üks kord ühe aasta jooksul (edaspidi *suurendatud sagedus*), kui

töörühma töö või distsiplinaarmenetluse tulemusel tuvastatakse olulisi rikkumisi, mis ei ole siiski piisavad, et teha ettepanekut Rahandusministeeriumile tegevusloa peatamiseks või lõpetamiseks.

(3) Kvaliteedikontrolli suurendatud sagedust võib Audiitorkogu juhatus vähendada pärast sellist kvaliteedikontrolli, mille käigus ei tuvastata olulisi rikkumisi.

4. jagu

Kutseühendusesisene distsiplinaarmenetlus järelevalve osana

§ 143. Kutseühendusesisese distsiplinaarmenetluse alustamine ja läbiviimine

(1) Audiitorkogu liikme kutseühendusesisese distsiplinaarmenetluse (edaspidi *distsiplinaarmenetlus*) alustamise aluseks on uurimise või kvaliteedikontrolli tulemused, Rahandusministeeriumi ettekirjutus või muu dokument või info, mis annab alust arvata, et Audiitorkogu liige on pannud toime distsiplinaarsüüteo. Distsiplinaarmenetluse alustamise aluseks olevate asjaolude kohta nõuab Audiitorkogu juhatus Audiitorkogu liikmelt kirjaliku seletuse.

(2) Distsiplinaarmenetluse alustamiseks teeb Audiitorkogu juhatus otsuse, mis tehakse viivitamata teatavaks Audiitorkogu liikmele, kelle suhtes distsiplinaarmenetlus alustati.

(3) Distsiplinaarmenetluse asjaolud ja läbiviimine ei ole avalikud.

(4) Distsiplinaarmenetluse korra kinnitab järelevalvenõukogu.

§ 144. Audiitorkogu liikme distsiplinaarsüüteod

(1) Audiitorkogu liikme distsiplinaarsüüteod on käesolevas seaduses sätestatud Audiitorkogu liikme kohustuse süüline täitmata jätmise või mittenõuetekohane täitmine, Audiitorkogu liikme tegevust reguleerivate muude õigusaktide, samuti Audiitorkogu või Rahandusministeeriumi otsuste täitmata jätmise või mittenõuetekohane täitmine, kui selle rikkumise eest ei ole käesolevas seaduses ette nähtud kutse äravõtmist või tegevusloa kehtetuks tunnistamist.

(2) Audiitorkogu liikme distsiplinaarsüüteod on muu hulgas:

- 1) ebaõigete või eksitavate andmete esitamine või avaldamine;
- 2) ebaõige või eksitava reklaami avaldamine;
- 3) täiendusõppe kohustuse rikkumine;
- 4) tegutsemine õiguslikus vormis, mille kohta puudub märge registris;
- 5) tegutsemine valdkonnas, mis on käesoleva seadusega keelatud;
- 6) kutsekindlustuseta tegutsemine;
- 7) tegevusaruande või muude andmete esitamata jätmise;
- 8) läbipaistvusaruande avalikustamata jätmise;
- 9) tegu, mis pandi toime seoses vandeaudiitori kutsetegevusega või muu äritegevusega ja mis on vastuolus eetikakoodeksis sätestatuga ja üldtunnustatud kõlblusnormidega või mis diskrediteerib vandeaudiitori kutset, Audiitorkogu või teisi isikuid;
- 10) käesoleva seaduse § 45 lõikes 1 sätestatud vandeaudiitori kutsetegevuse standardite täitmise nõude rikkumine.

§ 145. Audiitorkogu liikme distsiplinaarkaristused

Distsiplinaarmenetluses on Audiitorkogu liikme distsiplinaarkaristused:

- 1) märkus;
- 2) noomitus;
- 3) rahatrahv või rahatrahv koos täiendavale kutseksamile suunamisega.

§ 146. Audiitorkogu liikme distsiplinaarvastutus ja distsiplinaarkaristuse määramine

(1) Käesoleva seaduse, Audiitorkogu liikme tegevust reguleerivate muude õigusaktide, samuti Audiitorkogu või Rahandusministeeriumi otsuste või soovitude täitmata jätmisel või mittenõuetekohasel täitmisel on Audiitorkogu juhatusel kohustus võtta distsiplinaarmenetluse raames Audiitorkogu liige distsiplinaarvastutusele.

(2) Audiitorkogu liikmele distsiplinaarmenetluse raames distsiplinaarkaristuse määramise õigus on Audiitorkogu juhatusel.

§ 147. Audiitorkogu liikme rahatrahv

(1) Audiitorkogu liikmele distsiplinaarkaristusena määratav rahatrahv ei või olla väiksem kui 200 eurot.

(2) Füüsilisest isikust Audiitorkogu liikmele määratakse distsiplinaarkaristusena rahatrahv kuni 6400 eurot. Juriidilisest isikust Audiitorkogu liikmele määratakse distsiplinaarkaristusena rahatrahv kuni 12 800 eurot.

(3) Distsiplinaarkaristusena määratud rahatrahv arvatakse Audiitorkogu tuludesse ja see tuleb tasuda Audiitorkogule kolme kuu jooksul selle määramise päevast arvates.

(4) Audiitorkogu juhatus otsus distsiplinaarkaristusena määratud rahatrahvi kohta on täitedokumendiks täitemenetluse seadustiku § 2 lõike 1 punkti 21 mõistes.

§ 148. Audiitorkogu liikmele distsiplinaarkaristuse määramise tähtajad

(1) Käesoleva seaduse § 144 lõikes 1 ning lõike 2 punktides 1–8 ja 10 nimetatud süüteo eest võib distsiplinaarkaristuse määrata kolme aasta jooksul süüteo toimepanemise päevast arvates.

(2) Käesoleva seaduse § 144 lõike 2 punktis 9 nimetatud süüteo eest võib distsiplinaarkaristuse määrata ühe aasta jooksul süüteo toimepanemise päevast arvates.
[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

§ 149. Ühe distsiplinaarsüüteo eest mitme distsiplinaarkaristuse määramise keeld

(1) Iga süüteo eest võib määrata ainult ühe distsiplinaarkaristuse.

(2) Süüteo jätkumine pärast distsiplinaarkaristuse määramist on uus süütegu ja selle eest võib Audiitorkogu liikmele määrata uue distsiplinaarkaristuse.

(3) Audiitorkogu liikme võtmine haldus-, kriminaal- või materiaalsele vastutusele ei takista sama teo eest distsiplinaarkaristuse määramist.
[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

(4) Distsiplinaarkaristust raskendav asjaolu on distsiplinaarsüüteo toimepanemise ajal kehtiv distsiplinaarkaristus varasemalt toimepandud distsiplinaarsüüteo eest.

§ 150. Distsiplinaarkaristuse kustumine

Distsiplinaarkaristus on kustunud, kui Audiitorkogu liikmele ei ole kahe aasta jooksul karistuse määramise päevast arvates määratud uut distsiplinaarkaristust.

§ 151. Distsiplinaarkaristuse vaidlustamine

Audiitorkogu liige võib distsiplinaarkaristuse määramise peale esitada kaebuse Tallinna Halduskohtule 30 päeva jooksul talle distsiplinaarkaristuse määramisest teatamise päevast arvates.

5. jagu Registri tegevuse alused

§ 152. Registri pidamise eesmärk

(1) Register on riiklik register, mis sisaldab informatsiooni käesoleva seaduse reguleerimisalasse kuuluvate isikute ja nende tegevuse kohta.

(2) Registri pidamise eesmärk ja ülesanded on:

- 1) informatsiooni avalikkusele kättesaadavaks tegemine;
- 2) isikute registreerimine ja arvestus, et teostada järelevalvet;
- 3) info ja dokumentide elektrooniline edastamisvõimalus;
- 4) eelduste ja võimaluste loomine elektrooniliseks asjaajamiseks.

§ 153. Registri pidamine ning vastutav ja volitatud töötaja

(1) Registri asutab ja selle põhimääruse [kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega](#).

(2) Registrit peetakse elektrooniliselt vandeaudiitorite, audiitorettevõtjate, avaliku sektori vandeaudiitorite, siseaudiitorite, käesoleva seaduse § 30 alusel tunnustatud isikute ja kolmanda riigi vandeaudiitorite kohta.

(3) Registri vastutav töötaja on Rahandusministeerium, kes korraldab registri pidamist.

(4) Registri volitatud töötaja on Audiitorkogu, mille juhatus ja järelevalvenõukogu teevad registritoiminguid ja kasutavad registris olevaid andmeid, lähtudes käesolevas seaduses sätestatud pädevusest.

§ 154. Registrikande õiguslik tähendus

- (1) Registrikanne jõustub registrisse kandmise päeval.
- (2) Kanne kehtib kolmanda isiku suhtes õigena, välja arvatud juhul, kui kolmas isik teadis või pidi teadma, et kanne ei ole õige. Kanne ei peeta kehtivaks õigustoimingute suhtes, mis tehakse kümne tööpäeva jooksul pärast kande tegemist, kui kolmas isik tõendab, et ta kande sisu ei teadnud ega pidanudki teadma.
- (3) Kui registrisse kandmisele kuuluvaid asjaolusid ei ole registrisse kantud, on neil asjaoludel kolmanda isiku suhtes õiguslik tähendus üksnes juhul, kui kolmas isik neist teadis või pidi teadma.
- (4) Kohtuotsuse alusel tehtud kandes sisalduvad asjaolud omandavad õigusliku tähenduse kohtuotsuse jõustumisel.

§ 155. Vastutus registriandmete õigsuse eest

- (1) Registris olevate andmete muutumise korral on registri nimekirja kantud isik või teda esindama õigustatud isik kohustatud viivitamata esitama registri infosüsteemi vahendusel uued andmed.
- (2) Registrile andmete esitamiseks kohustatud isik vastutab esitatud andmete õigsuse eest.
- (3) Kui registrile esitatakse ebaõigeid andmeid, vastutavad esitatule alla kirjutanud isikud sellega süüliselt tekitatud kahju eest solidaarselt.

§ 156. Regstris olevate andmete avaldamine

- (1) Registrikardi andmed on avalikud, välja arvatud andmed, mille avaldamisele on seadusega kehtestatud piirangud.
- (2) Ohu korral isiku tervisele või julgeolekule võib Rahandusministeerium registrikardile kantud andmete kasutamisele ja avaldamisele kehtestada piiranguid.
- (3) Tegevusloa peatamist ja taastamist puudutavad registrikardi andmed on avalikud kolme aasta jooksul tegevusloa taastamist kajastava kande tegemisest arvates.
- (4) Kehtetuks muutunud ja kehtetuks tunnistatud tegevusloaga isikute registrikardi andmed on avalikud ühe aasta jooksul tegevusloa kehtivuse lõppemisest või kehtetuks tunnistamise otsuse jõustumisest.
- (5) Registrikardi andmed käesoleva seaduse alusel määratud karistuste kohta avalikustatakse vahetult pärast seaduses sätestatud vaide, kaebuse või apellatsiooni esitamise tähtaja möödumist, kui otsust ei ole vaidlustatud. Otsuse vaidlustamise korral lähtutakse edasistest lahenditest ning nendele vaide esitamise tähtaegadest.
- (6) Registrikardi andmed käesoleva seaduse alusel määratud karistuste ja tehtud ettekirjutuste kohta on registrikardil avalikud kolme aasta jooksul vastava kande tegemisest arvates.
- (7) Igaühel on õigus tutvuda registri nimekirjaga ning saada registrikardist koopiaid.
- (8) Registri koosseisu kuuluvad menetlustoimikud ei ole avalikud.
- (9) Rahandusministeeriumi poolt koopiade või tõendite väljastamise ja muude registriteenuste tasu määravad [kehtestab rahandusminister määrusega](#).

6. jagu

Aruandlus kutsetegevuse kohta

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

§ 157. Tegevusaruanne

- (1) Audiitorkogu liige on kohustatud koostama ja registri infosüsteemi vahendusel Audiitorkogule esitama tegevusaruande perioodi lõpule järgneva 50 päeva jooksul tegevusaruande.
- (2) Tegevusaruanne sisaldab andmeid Audiitorkogu liikme tegevuse praktika kohta tegevusaruande perioodil – 1. juulist 30. juunini. Tegevusaruanne koostatakse eesti keeles.
- (3) Tegevusaruandes esitatakse vähemalt järgmised andmed:
 - 1) audiitorettevõtja vandeaudiitori kutsetegevuse õiguslik vorm;

- 2) vandeaudiitori täiendusõpped, milles on osaletud, nende korraldajad ja ajaline kestus;
- 3) audiitorettevõtja audiitorteenuste ja muu äritegevuse rahaline maht;
- 4) audiitorettevõtja audiitorteenuste ja muu äritegevuse ajaline kestus tundides;
- 5) kehtivad registrikaardile kantavad andmed.

(4) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatule võib järelevalvenõukogu täpsustada tegevusaruandes Audiitorkogu liikme tegevuse praktika kohta esitatavaid andmeid.

(5) Tegevusaruande vormi ning selle koostamise ja esitamise korra kinnitab järelevalvenõukogu.

(6) Tegevusaruande andmed Audiitorkogu liikme tegevuse praktika kohta ei ole avalikud, välja arvatud kehtivad registrikaardile kantavad andmed.

(7) Audiitorkogu juhatus esitab järelevalvenõukogule tegevusaruannetes sisalduva info koondaruande hiljemalt jooksva aasta 31. augustiks.

§ 158. Läbipaistvusaruanne

(1) Avaliku huvi üksusega kliendilepingulises suhtes olev audiitorettevõtja on kohustatud koostama ja registri infosüsteemi vahendusel Audiitorkogule esitama läbipaistvusaruande perioodi lõpule järgneva 50 päeva jooksul läbipaistvusaruande ning avaldama selle hiljemalt jooksva aasta 31. augustiks oma kodulehel või selle puudumisel Audiitorkogu kodulehel üldkasutatavas arvutivõrgus.

(2) Läbipaistvusaruanne sisaldab andmeid audiitorettevõtja vandeaudiitori kutsetegevuse praktika kohta läbipaistvusaruande perioodil – 1. juulist 30. juunini. Läbipaistvusaruanne koostatakse eesti keeles ja ühes nende riikide ametlikus keeles, kus kliendiks olev avaliku huvi üksus tegutseb.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud audiitorettevõtja esitab ja avaldab vandeaudiitori kutsetegevuse praktika kohta läbipaistvusaruandes vähemalt järgmised andmed:

- 1) audiitorühingu ja selle olemasolul konsolideerimisgrupi struktuur ja osanikud või aktsionärid;
- 2) vandeaudiitorite võrgustikku, välja arvatud Audiitorkokku, kuulumisel võrgustiku ning selle õigusliku korralduse ja ülesehituse kirjeldus;
- 3) audiitorettevõtja juhtimisstruktuuri kirjeldus;
- 4) audiitorettevõtja riskijuhtimise, sise- ja kvaliteedikontrolli kirjeldus ning audiitorettevõtja avaldus selle toimimise tõhususe kohta;
- 5) viide sellele, millal toimus viimane kvaliteedikontroll;
- 6) avaliku huvi üksuste kohta, millega on viimase läbipaistvusaruande perioodi jooksul sõlmitud kliendileping;
- 7) kinnitus kutsetegevuse sõltumatuse kohta, mille eelduseks on, et sisemine ülevaatus sõltumatuse nõudega kooskõla tuvastamise kohta on tehtud, vajalikud kaitsemeetmed rakendatud ning rakendatud kaitsemeetmed kutsetegevuse dokumentides kajastatud;
- 8) järgitava täiendusõppe strateegia kirjeldus;
- 9) audiitorettevõtja tegevust iseloomustav rahandusalane teave;
- 10) müügitulu, jaotatuna auditi, ülevaatus teenuse, muude kindlustandvate teenuste ja seonduvate teenuste tasudeks ning muu äritegevuse, sealhulgas maksunõustamisteenuse tasudeks;
- 11) teave audiitorettevõtja tasustamise aluste kohta.

(4) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatule võib järelevalvenõukogu täpsustada läbipaistvusaruandes vandeaudiitori kutsetegevuse praktika kohta esitatavaid andmeid.

(5) Läbipaistvusaruande vormi ning selle koostamise, esitamise ja avaldamise korra kinnitab järelevalvenõukogu.

(6) Avaliku huvi üksusega kliendilepingu sõlminud Audiitorkogu liige on kohustatud koostama, esitama ja avaldama läbipaistvusaruande korras, mis kehtib lepinguriigis, mille avaliku huvi üksusega kliendileping on sõlmitud.

(7) Audiitorkogu juhatus esitab järelevalvenõukogule läbipaistvusaruannetes sisalduva info koondaruande hiljemalt jooksva aasta 31. augustiks.

(8) Registri infosüsteemi vahendusel esitatud läbipaistvusaruande andmed vandeaudiitori kutsetegevuse praktika kohta ei ole avalikud.

(9) Järelevalvenõukogu võib otsustada avaldada ühepoolset andmed, mis läbipaistvusaruande koostaja oleks vastavalt käesolevas seaduses sätestatule pidanud läbipaistvusaruandes avaldama, kuid mis on jäetud avaldamata.

§ 159. Siseaudiitori tegevusaruanne

(1) Siseaudiitor on kohustatud koostama ja registri infosüsteemi vahendusel esitama siseaudiitori tegevusaruande perioodi lõpule järgneva kahe kuu jooksul siseaudiitori tegevusaruande.

(2) Siseaudiitori tegevusaruanne sisaldab andmeid siseaudiitori kutsetegevuse praktika kohta siseaudiitori tegevusaruande perioodil – 1. jaanuarist 31. detsembrini. Siseaudiitori tegevusaruanne koostatakse eesti keeles.

(3) Siseaudiitor esitab oma kutsetegevuse praktika kohta siseaudiitori tegevusaruandes vähemalt järgmised andmed:

- 1) täiendusõpped, milles on osaletud, nende korraldajad ja ajaline kestus;
- 2) kehtivad registrikaardile kantavad andmed.

(4) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatule võib rahandusminister määrusega täpsustada siseaudiitori tegevusaruandes tema kutsetegevuse praktika kohta esitatavaid andmeid.

(5) Siseaudiitori tegevusaruande vormi ning selle koostamise ja esitamise korra [kehtestab rahandusminister määrusega](#).

(6) Registri infosüsteemi vahendusel esitatud siseaudiitori tegevusaruande andmed tema kutsetegevuse praktika kohta ei ole avalikud.

7. jagu

Vandeaudiitori kutsetegevusalane koostöö pädevate asutustega

§ 160. Pädevale asutusele info edastamise piirangud

(1) Kutsetegevusega seotud infot või dokumente võib edastada või avaldada pädevale asutusele väljaspool Eestit ainult järelevalvenõukogu.

(2) Pädeva asutuse taotluse vandeaudiitori kutsetegevusega seotud info või dokumentide saamiseks või avaldamiseks, samuti järelevalveks, uurimiseks või nendes osalemiseks, võib järelevalvenõukogu otsusega tagasi lükata, kui:

- 1) vandeaudiitori kutsetegevusega seotud info või dokumentide andmine või avaldamine või järelevalve või uurimine või selles osamine kahjustaks Euroopa Liidu või Eesti suveräänsust, julgeolekut või avalikku korda;
- 2) isikuandmete edastamisel rikutaks isikuandmete kaitse seaduse §-s 18 sätestatud;
- 3) Eesti ametivõimud on juba algatanud sama tegevuse suhtes kohtumenetluse;
- 4) taotletavat ei kasutataks vandeaudiitori kutsetegevuse järelevalveks avalikes huvides.

§ 161. Koostöö lepinguriigi pädevate asutustega

(1) Järelevalvenõukogu teeb igakülgset koostööd lepinguriikide pädevate asutustega.

(2) Audiitorkogu liikmed alluvad lepinguriigis osutatud vandeaudiitori kutsetegevuses sealse pädeva asutuse järelevalvele ja kvaliteedikontrollile.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud pädeva asutuse järelevalves või kvaliteedikontrollis võib osaleda ka järelevalvenõukogu määratud esindaja.

§ 162. Koostöö kolmandate riikide pädevate asutustega

(1) Järelevalvenõukogu teeb koostööd kolmandate riikide pädevate asutustega käesolevas jaos sätestatud korras.

(2) Kui Euroopa Komisjon on hinnanud kolmanda riigi isikuandmete kaitse taseme piisavaks, valmistab järelevalvenõukogu selle riigi asjaomase pädeva asutusega ette lepingu, millega reguleeritakse vastastikusel tunnustamisel põhinevat koostööd.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud koostöölepingu allkirjastab Vabariigi Valitsuse volituse alusel rahandusminister.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud koostöölepingus sätestatud töökorraldus reguleerib muu hulgas, et:

- 1) pädev asutus selgitab järelevalvenõukogule vandeaudiitori kutsetegevusega seotud dokumentide või info taotlemise või avaldamise, järelevalve ja uurimise või selles osalemise eesmärgi;
- 2) pädeva asutuse, selle töötajate ja varem töötanud isikute kohta kehtib kutsesaladuse hoidmise kohustus;
- 3) pädev asutus võib taotletavat vandeaudiitori kutsetegevusega seotud infot või dokumente kasutada või avaldada ainult vandeaudiitori kutsetegevuse järelevalves avalikes huvides.

(5) Rahandusministeerium esitab käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud koostöölepingus sätestatud töökorralduse Euroopa Komisjonile.

10. peatükk

VASTUTUS

§ 163. Kvaliteedikontrolli, distsiplinaarmenetluse ja uurimise takistamine

(1) Kvaliteedikontrolli, distsiplinaarmenetluse või kutseühendusesisese uurimise või kaebuse menetlemise takistamise või vajalike dokumentide või andmete esitamisest keeldumise või tähtaegselt esitamata jätmise, valeandmete esitamise või dokumentide või andmete esitamise eest sellisel kujul, mis ei võimalda teostada järelevalvet, –
karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 32 000 eurot.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 164. Vandeaudiitori tegevuse, kutsetegevuse ja audiitorteenuse osutamise aluste rikkumine

(1) Käesoleva seaduse § 42 lõikes 1, § 55 lõigetes 1 ja 2, § 58 lõikes 1 ja § 63 lõigetes 1–5 sätestatu rikkumise eest vandeaudiitori poolt, kellel on kehtiv distsiplinaarkaristus sellise üleastumise eest, –
karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 20 000 eurot.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 165. Kutsetegevuse dokumentide kogumise, säilitamise ja hävitamise nõuete rikkumine

(1) Kutsetegevuse dokumentide kogumise, säilitamise või hävitamise nõuete rikkumise eest audiitorettevõtja poolt, kellel on kehtiv distsiplinaarkaristus sellise üleastumise eest, –
karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 32 000 eurot.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 166. Audiitorühingule sätestatud nõuete rikkumine

Käesoleva seaduse §-des 76–78 sätestatud nõuete rikkumise eest audiitorühingu poolt, kellel on kehtiv distsiplinaarkaristus sellise üleastumise eest, –
karistatakse rahatrahviga kuni 32 000 eurot.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 167. Seaduses sätestatud nõuetele mittevastav kvaliteedikontroll ja distsiplinaarmenetlus

Audiitorkogu juhatusel liikme poolt seaduses sätestatud kvaliteedikontrolli või distsiplinaarmenetluse nõuetele mittevastava teostamise eest, kui Audiitorkogu juhatusel liikmele on Rahandusministeerium sama rikkumise lõpetamiseks või kõrvaldamiseks teinud käesoleva seaduse § 130 lõike 2 alusel ettekirjutuse ja seda ei ole täidetud, –
karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

§ 168. Seaduses sätestatud nõuetele mittevastav täiendusõpe

Audiitorkogu juhatusel liikme poolt seaduses sätestatud vandeaudiitori kutsetegevusalase täiendusõppe nõuetele mittevastava korraldamise eest, kui Audiitorkogu juhatusel liikmele on Rahandusministeerium sama rikkumise lõpetamiseks või kõrvaldamiseks teinud käesoleva seaduse § 130 lõike 2 alusel ettekirjutuse ja seda ei ole täidetud, –
karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

§ 169. Menetlus

(1) Käesoleva seaduse §-des 163–168 sätestatud väärtegude menetlemisele kohaldatakse karistusseadustiku ja väärteomenetluse seadustiku sätteid.

(2) Käesoleva seaduse §-des 163–168 sätestatud väärtegude kohtuväline menetleja on Rahandusministeerium.

11. peatükk

SEADUSE RAKENDAMINE

§ 170. Vandeaudiitori kutsetegevuse standardi kohaldamine

(1) Käesoleva seaduse §-s 46 sätestatud alusel vandeaudiitori kutsetegevuse standardi kehtestamise või kinnitamiseni tuleb vandeaudiitori kutsetegevusega seotud teenust osutada kooskõlas IFAC-i kinnitatud asjakohase teenuse standardiga või auditeerimiseeskirjaga.

(2) Auditeerimiseeskiri sisaldab nõudeid kutse-eeetika ning vandeaudiitori ja audiitorühingu tegevuse kohta, mis põhinevad IFAC-i kinnitatud rahvusvahelistel standarditel. Auditeerimiseeskirja on välja töötanud Audiitorkogu juhatus.

(3) Audiitorkogu juhatusel on välja töötatud auditeerimiseeskirja [kehtestab rahandusminister määrusega](#).

(4) Käesoleva seaduse §-s 70 sätestatud alusel siseaudiitori kutsetegevuse standardi kehtestamiseni peab siseaudiitor kutsetegevusega seotud tööülesande täitma kooskõlas IIA kinnitatud asjakohase standardiga.

§ 171. Seaduse kohaldamine audiitorile, kellele on audiitori kutsetunnistus väljastatud enne käesoleva seaduse jõustumist

(1) Audiitorile, kellele on audiitori kutsetunnistus väljastatud enne käesoleva seaduse jõustumist ja kes on audiitorite nimekirjas ning kelle kutsetegevus käesoleva seaduse jõustumisel ei ole järjest peatatud enam kui kaks aastat või kes on audiitorite nimekirja kantud käesoleva seaduse jõustumise järel käesoleva seaduse § 185 alusel, antakse käesoleva seaduse jõustumisel või audiitorite nimekirja kandmisel vandeaudiitori kutse ja kutset kinnitav märke kantakse registrisse.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel vandeaudiitori kutse saanud isik, kes on audiitorite nimekirja kantud enne käesoleva seaduse jõustumist, annab käesoleva seaduse § 31 lõikes 1 sätestatud vande.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel vandeaudiitori kutse saanud isikule, kelle kutsetegevus käesoleva seaduse jõustumisel ei ole distsiplinaarkaristusega peatatud ja kes on täitnud käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud kohustuse ja esitanud vastava avalduse järelevalvenõukogule, kohaldatakse käesolevas seaduses füüsilisest isikust ettevõtjana tegutseva audiitorettevõtja kohta sätestatud 2012. aasta 30. septembrini. Käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel vandeaudiitori kutse saanud isiku korral tähendab tegevusloa kehtivuse lõppemine, kehtetuks tunnistamine või peatamine käesolevas seaduses füüsilisest isikust ettevõtjana tegutseva audiitorettevõtja kohta sätestatud kohaldamise lõppemist. Kohaldamise lõppemisel taotletakse tegevusloa üldistel alustel.

[RT I, 22.09.2011, 3- jõust. 02.10.2011]

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel vandeaudiitori kutse saanud isik, kes on sooritanud käesoleva seaduse § 26 lõikes 2 nimetatud kutseeksami vandeaudiitori eriosa alamosa testi 2012. aasta 1. oktoobriks, võib esitada taotluse tegevusloa saamiseks.

[RT I, 22.09.2011, 3- jõust. 02.10.2011]

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel vandeaudiitori kutse saanud isik, kes ei ole sooritanud käesoleva seaduse § 26 lõikes 2 nimetatud kutseeksami vandeaudiitori eriosa alamosa testi 2012. aasta 1. oktoobriks, võib esitada taotluse tegevusloa saamiseks või kuuluda vandeaudiitorina audiitorühingu osade või aktsiatega esindatud hääle enamuse hulka või seaduse alusel audiitorühingut esindada pärast kutseeksami raamatupidamise eriosa ja vandeaudiitori eriosa sooritamist.

[RT I, 22.09.2011, 3- jõust. 02.10.2011]

(6) Füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsev vandeaudiitor või seaduse alusel audiitorühingut esindav vandeaudiitor, kes ei ole sooritanud käesoleva seaduse § 26 lõikes 2 nimetatud kutseeksami vandeaudiitori eriosa alamosa testi, võib enne 2012. aasta 30. septembrit käesoleva seaduse §-des 50 ja 51 nimetatud audiitorteenuse osutamiseks sõlmitud kliendilepingu kohaselt allkirjastada vandeaudiitori aruannet kuni 2012. aasta 30. septembrini.

[RT I, 22.09.2011, 3- jõust. 02.10.2011]

(7) Käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel tegevusloa saanud vandeaudiitorile käesoleva seaduse § 137 lõikes 4 sätestatud ei kohaldata.

(8) Selle audiitori kutsetegevus, kellele on audiitori kutsetunnistus väljastatud enne käesoleva seaduse jõustumist ja kes on kantud audiitorite nimekirja ning kes on Audiitorkogu juhatusel otsusega suunatud täiendavale eksamile, kuid kes ei ole täiendavat eksamit sooritanud hiljemalt käesoleva seaduse jõustumise päeval või kellele ei laiene käesoleva paragrahvi lõige 1, lõpetatakse käesoleva seaduse jõustumiseni kehtinud audiitortegevuse seaduse mõistes käesoleva seaduse jõustumisel.

(9) Käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel vandeaudiitori kutse saanud isik, kes on täitnud käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud kohustuse ja kes on Audiitorkogu liige, peab avaliku sektori vandeaudiitori kutsetaseme taotlemisel sooritama käesoleva seaduse § 19 lõike 1 punktis 3 nimetatud kutseeksami jao.
[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

§ 172. Audiitori kutsetunnistuse kehtivuse lõppemine

Audiitoritele enne käesoleva seaduse jõustumist väljastatud ja käesoleva seaduse jõustumise ajal kehtivad kutsetunnistused kaotavad kehtivuse käesoleva seaduse jõustumise päeval. Kehtetu kutsetunnistusega audiitoril ei ole õigust audiitorteenust osutada.

§ 173. Kliendilepingute kooskõlla viimine käesoleva seadusega

Enne käesoleva seaduse jõustumist sõlmitud kliendilepingud tuleb viia kooskõlla käesoleva seadusega hiljemalt 2010. aasta 31. detsembriks.

§ 174. Seaduse kohaldamine audiitorühingutele, mis on audiitorite nimekirjas käesoleva seaduse jõustumise ajal

(1) Audiitorühingutele, mis on audiitorite nimekirjas käesoleva seaduse jõustumise ajal, antakse tegevusloba käesoleva seaduse jõustumise päeval.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel tegevusloa saanud audiitorühing on Audiitorkogu liige alates tegevusloa saamisest.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel antud tegevusloa kehtivus lõpeb 2010. aasta 1. juulil, kui Audiitorühing ei vasta nimetatud tähtajaks käesoleva seadusega audiitorühingutele esitatud nõuetele.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel tegevusloa saanud audiitorühingule käesoleva seaduse § 137 lõikes 4 sätestatud ei kohaldata.

§ 175. Avaliku huvi ja avaliku sektori üksuse sätete jõustumine

(1) Käesoleva seaduse § 207 lõikes 7 sätestatu jõustumiseni ei rakendata § 13 lõike 1 punktides 1–3 ning lõigetes 2 ja 3 nimetatute kohta § 59 lõigetes 1 ja 2 sätestatud.

(2) Käesoleva seaduse § 20 lõike 6 jõustumiseni 2014. aasta 1. jaanuaril loetakse eksamineeritava praktiseerimise nõue täidetuks avaliku sektori üksuses töötava isiku puhul, kes taotleb vandeaudiitori kutset ja tõendab, et ta on vähemalt kolm aastat töötanud Riigikontrollis ametikohal, mis on võimaldanud tal omandada küllaldased teadmised rahanduse, õiguse ja arvestuse valdkonnas, ning kellel on riigikontrolõri soovitus.
[RT I, 22.09.2011, 3- jõust. 02.10.2011]

§ 176. Järelevalve teostamine ja distsiplinaarkaristust raskendava asjaolu kohaldamine

(1) Käesoleva seaduse jõustumise ajal poolleiolevale järelevalvele kohaldatakse käesoleva seaduse jõustumiseni kehtinud audiitortegevuse seadust.

(2) Käesoleva seaduse jõustumiseni kehtinud audiitortegevuse seaduse alusel määratud distsiplinaarkaristustele kohaldatakse käesoleva seaduse § 149 lõikes 4 ja §-s 150 sätestatud.

§ 177. Järelevalvenõukogu kokkukutsumine ja registri töölerakendamine

(1) Rahandusminister nimetab käesoleva seaduse § 125 lõike 1 alusel järelevalvenõukogu liikmed ja esimehe ning käesoleva seaduse § 121 lõike 6 alusel siseaudiitorite kutsekomisjoni liikmed 2010. aasta 31. märtsiks.

(2) Käesoleva seaduse jõustumiseni kehtinud audiitortegevuse seaduses sätestatud kutsekomisjoni õigusjärglane on järelevalvenõukogu.

(3) Käesoleva seaduse § 152 lõikes 1 sätestatud register rakendatakse tööle hiljemalt 2010. aasta 1. juulil.

(4) Audiitorettevõtja teavitab alates 2010. aasta 1. juulist registri infosüsteemi vahendusel järelevalvenõukogu kindlustandva audiitorteenuse osutamiseks avaliku huvi üksusega sõlmitud kliendilepingutest ja viimase sellise kliendilepingu lõppemisest.

§ 178. Audiitorkogu tegevuse ja dokumentide käesoleva seadusega kooskõlla viimine

(1) Audiitorkogu juhatuse ja revisjonikomisjoni volitused, mis hakkasid kehtima enne käesoleva seaduse jõustumist, lõpevad käesoleva seaduse alusel Audiitorkogu organite valimisega, kuid mitte hiljem kui 2010. aasta 31. detsembril.

(2) Audiitorkogu majandusaastat, mille kestel käesolev seadus vastu võeti, lühendatakse kuue kuu võrra. Käesolevale seadusele vastav 12-kuuline majandusaasta algab 2010. aasta 1. juulil.

(3) Audiitorkogu juhatus teeb rahandusministrile järelevalvenõukogu koosseisu kahe liikme suhtes ettepaneku. Audiitorkogu juhatuse ettepaneku alusel nimetatud järelevalvenõukogu liikmete volitused kehtivad 2010. aasta 31. detsembrini või käesoleva seaduse alusel Audiitorkogu esindajate valimiseni järelevalvenõukogusse.

(4) Audiitorkogu on kohustatud hiljemalt 2010. aasta 1. juuliks viima oma dokumendid ja tegevuse kooskõlla käesoleva seadusega.

(5) Käesoleva seaduse alusel Audiitorkogu organite valimiseni täidab käesolevas seaduses sätestatud Audiitorkogu presidendi ülesandeid Audiitorkogu juhatuse esimees.

(6) Audiitorkogu juhatus kehtestab hiljemalt 2010. aasta 25. märtsiks käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud kuue kuu võrra lühendatud majandusaasta perioodiks Audiitorkogu eelarve ning vajaduse korral käesoleva seaduse § 105 lõikes 6 nimetatud likviidsusreservi ja liikme ühekordse täiendava liikmemaksu suuruse.

(7) Audiitorkogu liikmelisus Audiitorkogu liikme ühekordse täiendava liikmemaksu osas määratakse 2010. aasta 8. märtsi seisuga.

(8) Käesoleva paragrahvi lõike 6 alusel kehtestatud ühekordse täiendava liikmemaksu tasumise tähtpäev on 2010. aasta 30. aprill.

§ 179. Vandeaudiitori liikmemaksu ja tegevusloamaksu määra rakendamine

Käesoleva seaduse jõustumise aastal algaval liikmemaksu arvestusperioodil on:

- 1) vandeaudiitori liikmemaksu suurus 64 eurot;
- 2) tegevusloamaksu määr 1% vandeaudiitori audiitorteenuste summaarsest müügitulust.

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

§ 180. Vandeaudiitori täiendusõppe kohustuse rakendamine

(1) Käesoleva seaduse § 42 lõikes 3 sätestatud Audiitorkogu poolt korraldatava täiendusõppe ajalist mahtu rakendatakse alates Audiitorkogu majandusaastast, mis algab 2011. aastal.

(2) Käesoleva seaduse § 42 lõikes 3 sätestatud täiendusõppe ajaline maht on Audiitorkogu majandusaastal, mis algab 2010. aasta 1. juulil, 12 akadeemilist tundi.

§ 181. Kohustusliku kutsekindlustuse sätete rakendamine

(1) Käesoleva seaduse § 64 lõigetes 1 ja 2 sätestatud viimase lõppenud tegevusaruande perioodina käsitatakse seaduse jõustumisel ajavahemikku 2008. aasta 1. juulist 2009. aasta 30. juunini.

(2) Käesolevas seaduses sätestatud nõuetele vastavad kohustusliku kutsekindlustuse kindlustuslepingud peavad kehtima hakkama hiljemalt 2010. aasta 1. juulil.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud kuupäevani kehtivad kohustusliku kutsekindlustuse kindlustuslepingud peavad vastama käesoleva seaduse jõustumiseni kehtinud audiitortegevuse seaduses sätestatud ja selle alusel kehtestatud nõuetele.

(4) Käesolevas seaduses sätestatud nõuetele vastavad kohustusliku kutsekindlustuse kindlustuslepingud tuleb viia kooskõlla käesoleva seaduse § 64 lõigetes 1 ja 2 sätestatud viimase lõppenud tegevusaruande perioodi andmetega hiljemalt jooksva aasta 30. septembriks.

[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

§ 182. Vandeaudiitori kutsetegevuse aruandluse sätete rakendamine

(1) Käesoleva seaduse § 157 lõigetes 1 ja 2 sätestatud tegevusaruande perioodina käsitatakse seaduse jõustumisel ajavahemikku 2009. aasta 1. juulist 2010. aasta 30. juunini.

(2) Käesoleva seaduse § 158 lõigetes 1 ja 2 sätestatud läbipaistvusaruande perioodina käsitatakse seaduse jõustumisel ajavahemikku 2009. aasta 1. juulist 2010. aasta 30. juunini.

(3) Käesoleva seaduse § 159 lõigetes 1 ja 2 sätestatud siseaudiitori tegevusaruande perioodina käsitatakse seaduse jõustumisel ajavahemikku 2010. aasta 1. jaanuarist 2010. aasta 31. detsembrini.

§ 183. Siseaudiitorile esitatavate nõuete rakendamine

Käesoleva seaduse § 20 lõike 2 jõustumiseni 2014. aasta 1. jaanuaril peab eksamineeritav olema enne kutseeksami tegemiseks avalduse esitamist praktiseerinud:

[RT I, 22.09.2011, 3- jõust. 02.10.2011]

- 1) vandeaudiitori juhendamisel vähemalt kolm aastat, kui ta taotleb vandeaudiitori kutset;
- 2) tunnustatud siseaudiitori juhendamisel vähemalt kaks aastat või tegutsenud vähemalt viis aastat kutsealal, mis on võimaldanud tal omandada küllaldased teadmised rahanduse, õiguse ja sisekontrolli valdkonnas, kui ta taotleb siseaudiitori kutset või kutsetaset.

§ 184. Auditi kohustus kuni käesoleva seaduse §-de 91 ja 92 jõustumiseni

(1) Kuni käesoleva seaduse §-de 91 ja 92 jõustumiseni on lisaks muudele seadustes sätestatud juhtudele raamatupidamise aastaaruande audit kohustuslik raamatupidamiskohustuslasele, kellel vähemalt kaks allpool nimetatud kolmest näitajast on aruandeaasta bilansipäeva seisuga suuremad:

- 1) äriühingu müügitulu (netokäive) ja teiste raamatupidamiskohustuslaste tulu 640 000 eurot;
- 2) bilansimaht 320 000 eurot;
- 3) töötajate arv 10.

(2) Kuni käesoleva seaduse §-de 91 ja 92 jõustumiseni on raamatupidamise aastaaruande audit kohustuslik igale aktsiaseltsile, riigiraamatupidamiskohustuslasele, kohaliku omavalitsuse üksusele, avalik-õiguslikule juriidilisele isikule, sihtasutusele ja riigieelarvest eraldist saavale erakonnale.

(3) Käesolevas paragrahvis sätestatud kohustust ei rakendata Notarite Koja, Advokatuuri ja Audiitorkogu suhtes.

§ 185. Kutse andmise erinevused käesoleva seaduse jõustumisel

(1) Enne käesoleva seaduse jõustumist alustatud ja käesoleva seaduse jõustumise ajal pooleliolev audiitorieksam viiakse läbi ning vastav audiitori kutse antakse käesoleva seaduse jõustumiseni kehtinud audiitortegevuse seaduse kohaselt.

(2) Isikule, kes on sooritanud käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel korraldatud audiitorieksami, ei väljastata käesoleva seaduse jõustumiseni kehtinud audiitortegevuse seaduse § 22 lõikes 2 nimetatud audiitori kutsetunnistust.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud isik annab audiitori kutse saamisel käesoleva seaduse jõustumiseni kehtinud audiitortegevuse seaduse §-s 26 sätestatud ametivande asemel käesoleva seaduse § 31 lõikes 1 sätestatud vande järelevalvenõukogule.

§ 186. [Kehtetu - [RT I 2010, 22, 108](#)- jõust. 01.01.2011]

§ 187.–§ 206.[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 207. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2010. aasta 8. märtsil.

(2) Käesoleva seaduse § 20 lõigetes 2 ja 6 sätestatu jõustub 2014. aasta 1. jaanuaril.
[[RT I, 22.09.2011, 3](#)- jõust. 02.10.2011]

(3) Käesoleva seaduse § 75:

1) lõigetes 1 ja 2 sätestatu jõustub 2014. aasta 1. jaanuaril;

[[RT I, 18.12.2012, 3](#)- jõust. 19.12.2012]

2) lõikes 3 sätestatu jõustub 2015. aasta 1. jaanuaril.

[[RT I, 22.09.2011, 3](#)- jõust. 02.10.2011]

(4) Käesoleva seaduse § 76 lõikes 4 sätestatu jõustub 2011. aasta 1. oktoobril.
[[RT I, 12.11.2010, 1](#)- jõust. 15.11.2010]

(5) Käesoleva seaduse § 81 lõigetes 2 ja 3 sätestatu jõustub 2011. aasta 1. jaanuaril, kehtides majandusaasta aruannete aruandeperioodide kohta, mis algavad 2012. aasta 1. jaanuaril või hiljem.
[[RT I, 22.09.2011, 3](#)- jõust. 02.10.2011]

(6) Käesoleva seaduse §-des 91 ja 92 sätestatu jõustub 2011. aasta 1. jaanuaril, kehtides majandusaasta aruannete aruandeperioodide kohta, mis algavad 2010. aasta 1. jaanuaril või hiljem.

(7) Käesoleva seaduse § 99 lõike 1:

1) punktis 1 sätestatud nõue jõustub 2010. aasta 1. juulil;

2) punktis 2 sätestatud nõue jõustub 2011. aasta 1. jaanuaril.

(8) Käesoleva seaduse § 100 lõikes 1 sätestatud nõue jõustub 2013. aasta 1. jaanuaril.

(9) Käesoleva seaduse § 126 lõikes 3 sätestatud kohustus jõustub 2013. aasta 1. jaanuaril.

(9¹) 2010. aasta 15. novembril jõustunud paragrahvi 179 redaktsiooni rakendatakse tagasiulatuvalt 2010. aasta 1. juulil alanud liikmemaksu arvestusperioodiks oleva majandusaasta ja käesoleva seaduse § 182 lõikes 1 nimetatud ajavahemikule vastava tegevusaruande perioodi suhtes.
[RT I, 12.11.2010, 1- jõust. 15.11.2010]

(10) Käesoleva seaduse § 191 punkt 2, § 192 punkt 2 ja § 193 punkt 2 jõustuvad 2014. aasta 1. jaanuaril.
[RT I, 22.09.2011, 3- jõust. 02.10.2011]

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/43/EÜ, mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit ning millega muudetakse nõukogu direktiive 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 84/253/EMÜ (ELT L 157, 9.6.2006, lk 87–107).